

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

TINGBØGER
ASKØ BIRK 1662-1683
FEJØ BIRK 1657-1664, 1677-1691, 1708-1723

FORORD

Indtil indførelsen af Danske Lov i 1680erne og sammenlægning af mange jurisdiktioner over hele landet, var der birketing på hver af øerne Askø, Fejø og Femø. Fra den tid er tingbogen fra Femø gået tabt. Efter sammenlægningen af de tre birker, finder man sagerne fra alle tre øer i Fejø birks tingbog.

Den ældste tingbog fra Fejø er bortset fra enkelte sager indskrevet meget kortfattet. Tingbogen fra Askø såvel som tingbøgerne fra Fejø 1677-91 og 1708-23 er sine steder vanskelige at læse på film, så for selv at forstå sagerne har det været nødvendigt at foretage en fuldstændig eller næsten fuldstændig afskrift, men dog således at gentagelser af sagsforløbet kan være udeladt eller forkortet, for eksempel ved dommerens gennemgang og begrundelse for sin endelige kendelse. Tinghørere, "de otte mænd" og kaldsmænd er almindeligvis udeladt i min afskrift.

Ord i () er næsten sikre tydinge mens (.....) angiver ord, som ikke har kunnet læses, enten fordi blækket har været bleget, klattet og med gennemslag fra bagsiden eller fordi siden skadet af fugt eller slid på bladernes kanter.

Sproget i tingbøgerne varierer noget i stavemåde, til dels efter perioden for tilblivelsen, men også efter de skiftende skrivers forudsætninger. Denne udgave er derfor skrevet i så godt som nutidig retskrivning, mens ordstilling og sætningsopbygning i stor udstrækning er bibeholdt. I nogle tilfælde har der været ord, som jeg har søgt nærmere forklaring på, de er tilføjet teksten omgivet af []. Oplysningerne hertil er for det meste fundet i ordbog over det danske sprog og i ordbog over det ældre danske sprog.

Stednavnene er med undtagelse af marknavne undersøgt i Trap Danmark fjerde udgave og skrevet som der, mens personnavnene er normaliserede, idet de samme personer til tider i samme tingbog endog i samme tekst kan være skrevet Laurids, Laurits, Laurs, Lars ja endog Lars Lauritsen eller Laurits Larsen. Det samme forhold gælder Oluf, Ole og Olle, Birte, Birthe Birgitte, for blot at tage nogle af variationerne. Da dette især er tilfældet i den mest omfattende af tingbøgerne og især i perioden 1715-1723, er alle navne blevet normaliseret så søgningen i teksten derved er blevet forenklet. Der er udarbejdet en liste over de navne, der ofte forekommer i tingbøgerne såvel som i referaterne af skifter og indfæstninger, andet steds på CD-en.

For ikke at forstyrre teksten for meget og især for ikke at dele personnavnene er sideskift blevet markeret således <>

For at gøre teksten mere læsevenlig er der indsat lineskift og afsnit, idet sådanne selv ved nye tingdage ikke findes i alle originaler.

Beder november 2008
Kirstin Nørgaard Pedersen

ASKØ BIRKS TINGBOG 1662-1683

ved Kirstin Nørgaard-Pedersen 2008

Denne igennem dragne tingbog som bruges på Askø birketing, som er nummererede blade to hundrede tredive og otte, og har tingskriveren at indskrive alt hvis for retten passere og det alle bladene fulde, så han sig her udi forholder som han agter at forsvare Nykøbing 22. april 1662.

Sis memor, ambiquis qui pensastamibi agrum
Grande Deus ticum quod regit ipse forum

det er

Du dommer gør hvormed Ret og skel
Gud er til stede mened det vel

Guds ære og retfærdighed i
bør søge verdslig øvrighed

Anno 1662 fredagen den 16 maj blev ting sat og holdt her på Askø af fogden Niels Pedersen de otte mænd
Hans Pedersen Clausen
Hans Jørgensen, Jens Nielsen, Peder Nielsen, Hans Rasmussen, Jens Jørgensen, Hans Nielsen, Niels Jensen og Christoffer Hansen.

(2-a)

** Hans Nielsen og Hans Jørgensen skal, kaldet Niels Jensen på Askø, for Niels Pedersen foged ibid. og for Jens Rasmussen på Femø og for Jørgen Jensen sst. imod sag og dom, Niels Pedersen tiltalte fornævnte Niels Jensen for penge 74 dlr. kapital, og 2 års rente af 19 dlr. 9 mark 4 sk. og for 12 skæpper rug i penge for 15 mark, summa 80 dlr. 4 sk., som er fornævnte Niels Jensens søskende Peder Jensen og Karen Jensdatter item Maren Jensdatters patermonium, som Niels Jensen har inde hos sig, og fornævnte Niels Pedersen er formynder for hans søskende. Han satte i rette og var over ham af den forordnede dommer Jens Nielsen på Askø en 15 dages dom begærende, da efter
(2-b)

at fornævnte Niels Jensen var til vederståls tale, og ikke benægtede antegnede gæld, da er han tildømt ved inden 15 dage at betale, uden han des forinden kan føre noget til afregning, eller han bar af gods efter recessen at søge.

** Jørgen Jensen tiltaler sin broder fornævnte Niels Jensen og over ham af fornævnte Jens Nielsen der 15 dages dom begærende for 37 dlr. kapital og 2 års rente 4 dlr., som er hans patermonium hos Niels Jensen bestående. Nok efter en håndskrift dateret 58 11. november 9 dlr 8 sk. Bekom en 15 dages dom efter recessen, Niels Jensen var til vederståls tale og ikke benægtede samme sin skyld.

** Hans Jørgensen 3. ting til sine vidnesbyrd.

1662 31/9.

(3-a)

** Hans Nielsen og Hans Jørgensen Kåre hjemlede efter lovet at de på Niels Pedersens vegne havde kaldet Jens Jørgensen og Hans Danielsen på Askø deres sandheds vidne om hvis han agter dem for retten at tilspørge. 1. ting.

** Niels Pedersen foged tilholdt samtlige Askø mænd at holde i beredskab deres landgilde og al anden øvrigheds restance til på mandag førstkommende 8 dage.

** Hans Nielsen og Peder Hansen hjemlede efter loven, at de på Anders Hansen Holts vegne i Kældernæs havde kaldet Jens Nielsen på Askø for hvis han har ham med rette til at tale, som er for penge 4 dlr. 2 mark rente og kapital efter bevisets bemelding. Nok der foruden penge 5 dlr. som Jens

(3-b)

Nielsen var til vedermåls tale og ikke det benægtede. Anders Hansen Holts var dom begærende, men Jens Nielsen erbød sig straks at gøre ham fyldest med gode nøjagtige varer efter fire mænds skattering. Hvortil blev på tinget udmeldt Hans Pedersen Clausen og Peder Nielsen, Claus Nielsen og Niels Jensen alle bomænd på Askø. Der gøres udlæg, dog besværer fornævnte Anders Hansen Holts sig over samme fire mænds skattering, og ville det ikke annamme, og Jens Nielsen svarede, at han kendes ham efter denne dag intet mere skyldig at være, så længe de fire mænds skattering kan stå ved magt.

(4-a)

** Peder Hansen hjemlede efter loven og Hans Nielsen på Ole Jensens vegne, at de lovligt havde kaldt for Casper Mortensen i Røde mølle i Lolland disse efterfølgende Askø mænd, for hvis han kan have dem med rette at tiltale. Hans Nielsen tiltales efter sin bevis for 19 dlr. 1 mark 8 sk. og 5 skæpper rug og fuldgjorde fornævnte Hans Nielsen på Casper Mortensen denne oven skrevne sin skyld fuldkommelig foruden nogen omstændighed med en af sine agre nemlig Langager, at fornævnte Casper Mortensen må høste der af, og føre det ind til Jens Nielsen på Askø og der lade det tærskes, og gøre sig kornet så nyttigt som han bedst kan, dog foderet igen at føre på stubben, derfor gik i løfte Jens Nielsen på Askø at foderet skulle føres på stubben igen.

(4-b)

Jens Jørgensen på Askø tiltales af Casper Mortensen efter sin brev hvorpå resterer 6 dlr. 2 mark Og gjorde Jens Jørgensen ham i dag udlæg med Langager og Langagers Spjæld ni mark, og dermed skal forholdes som ved Hans Nielsen forskrevet står, dog at det skal tærskes til Jens Jørgensens eget.

Hans Pedersen Clausen tiltales af Casper Mortensen efter sin bevis for penge 13 dlr. hvilket Hans Pedersen straks fornøjet Casper Mortensen på lignende måde, dog Hans Pedersen selv at aftærskes.

Casper Mortensen tiltaler

(5-a)

Peder Nielsen efter sin bevis for 29 dlr 2 mark 4 sk. og 4 skæpper rug. Og lovede Peder Nielsen det selv for dom Casper Mortensen bekoste mig, at nøje binde og age ind og siden Casper Mortensen det at lade tærskes, her efter blev stedt tingsvidne.

** Hans Nielsen lod læse og påskrive Hans Jensen ridefogeds befalings seddel, at Jens Nielsen skal dømme imellem ham og Hans Jørgensen efterdi, som han mener at Niels Pedersen den rette svoren dommer

(5-b)

skal være interesseret i den sag, dertil svarede fornævnte Niels Pedersen sig ikke at vide i den sag, at være interesseret, og derfor ikke kan formenes /: efter hans mening /: I den sag at dømme, eftersom han tilforn har udstedt tingsvidne i den sag. Jens Nielsen sagde sig på det underdanigste at efterkomme ridefogdens seddel, og blev i dag efter lovlig kalds varsel forhørt, først vidnede Jacob Ibsen boende i Blans, at en dag i den ufredstid var en del Askø mænd forsamlet, da tilspurgte Niels Pedersen dem som til stede var, om de ville have bud efter en salvegarde, dertil svarede Hans Jørgensen han ville (lade deraf) sine heste eje efter en salvegarde, men han var ikke skovet. Da sagde Hans Nielsen at han ville lade dem en af sine dertil. Jacob Ibsen bekræftede sit vidnesbyrd

(6-a)

efter loven, at det var sandt, som han vidnet havde lige som forskrevet står.

Claus Nielsen og Christoffer Hansen var beskikkelses vis hos Hans Rasmussen, som lå på sin sygeseng, at høre hans vidnesbyrd, og der de igen kom, vidnede de for retten efter Hans Rasmussens bekendelse at Hans Rasmussen vidnede, at en dag i den ufredstid var en del Askø mænd forsamlet på Askø stævnings banke om en salvegarde, da sagde de at de ville have en slæde mand efter en salvegarde, så bød Hans Nielsen sig til at ville fra dem et bæst. Det bekræftede de efter loven, at det var fornævnte Hans Rasmussens vidne, at han vidste ikke mere i den sag at vidne.

Peder Nielsen vidnede efter loven, at det var ham nok bevidst at var blevet talt om salvegarde, men hvorledes det siden gik til ved han ikke.

(6-b)

Niels Jensen for retten fremstod og sagde han vidste ikke mere i den sag at vidne, mere end han tilforn efter tingsvidnes bemelding vidnet har.

Jens Nielsen tilspurgte Hans Jørgensen om han har flere vidnesbyrd i denne sag at vidne. Hans Jørgensen agter flere vidnesbyrd at føre på en anden tid, nemlig Niels Pedersen på Askø så vel som også Jens Nielsen selv, som i dag efter øvrigheds befalings seddel sad retten og forhøre ved. Hans Jørgensen han blev stedt tingsvidne.

** De fire mænd nemlig Hans Jørgensen, Peder Nielsen, Hans Rasmussen og Niels Jensen som var udmeldt at besigtige alle brønde og ildsteder på Askø om de kunne være lovlige og alle med uden skade. De fremstod for retten og bekræftede

(7-a)

at alle brønde var lovlige nok, undtagen Hans Niensens brønd. Han gaves endnu otte dages respit at slig samme er bygget, hvis det ikke sker, da skal han være fortænkt at de skal blive igen sluttet.

1662 29/11

** Niels Pedersen og Jens Jørgensen forrige Askø kirkeværger efter lovligt kald og varsel tiltaler Hans Jørgensen og Peder Nielsen for hvis resterende de var Askø kirke skyldig efter (7-b)

den seneste regnskab udi præstens nærværelse udi Askø præstegård blev gjort, som bedrager sig som fornævnte Hans Jørgensen og Peder Nielsen, da skyldig bliver 27 dlr. 2 mark 3 sk.. Og var fornævnte Niels Pedersen og Hans Jørgensen 15 dages dom begærende. Hans Jørgensen og Peder Nielsen for obligerede dem at føre noget til afregning på antegnede summa inden ting holdes igen, hvis det ikke kan ske, da kaldet så ved magt.

** Hans Nielsen og Peder Hansen hjemlede efter loven at de for Niels Pedersen foged på Askø har kaldet imod sag og dom Hans Pedersen Clausen, Peder Nielsen, Hans Nielsen,

Claus Nielsen og Niels Jensen for hvis de alle er interesseret udi en håndskrift efter dens bemeldings summa i dag hans 1. ting end ydermere for hvis andet, han dem kan have dem med rette til at tale 1. ting.

(8-a)

** Hans Nielsen og Peder Hansen hjemlede efter loven der de var Hans Rasmussen Kåre i Bandholm havde kaldet Peder Nielsen på Askø mod tingsvidners forhørelse Peder Nielsen var til vederståls ting og bekræftede at han havde afstået fra sig og sine arvinger til fornævnte Hans Rasmussen Kåre og hans arvinger denne efterfølgende sin rugsæd, hvilket når høstens dag kommer Peder Nielsen selv erbød sig at meje hjælpe og høste, tage det ind til Jens Niensens og Hans Rasmussen det der at lade aftærskke. Blev stedt tingsvidne,

** Jens Nielsen herefter på fornævnte Hans Rasmussens vegne

(8-b)

et fuldkomment afkald på hvis hende og arveligt var tilfalden efter hendes salig farbror som døde her på Askø, desligeste giver bemeldte ungarle deres stedfar Hans Jørgensen og så enhver for sig afkald på hvis dem efter bemeldte deres farbror Ole Pedersen var tilfalden, hvilket deres tilfaldne arv Hans Jørgensen hid til dags har haft i sin tarv og forvaring. Og bemeldte Hans Jørgensen på sin hustrus vegne og Rasmus Hansen og Hans Thomsen hver for sig på egenes vegne nu takkede fornævnte Hans Jørgensen for god nøjagtig betaling, og kvit og kravesløs for dem og deres arvinger fødte og ufødte på dette forskrevne bekom Hans Jørgensen tingsvidne.

(10-a)

1663 13/3

** Rasmus Mortensen i Blans, hans kaldsmænd er Jens Rasmussen og Peder Rasmussen, som på hans vegne har kaldt Hans Nielsen bysvend på Askø, Christoffer Hansen på Askø, for hvis han kan have dem til at tale, 1. ting over Hans Nielsen, men Christoffer Hansen tiltaler han for 10 dlr, som han fornævnte Rasmus Mortensen på sin salig faders vegne skal skyldig være og som ham skal være tilsat på skifte efter Christoffer Hansens salig far Hans Hansen for dum boendes her på Askø, som er den gæld, som fornævnte salig Hans Hansen var Jens Ibsen skyldig på Askø, Christoffer Hansen

(10-b)

svarede til samme saggivelse, at når fornævnte Rasmus Mortensen fører rigtigt bevis, at han er ham samme gæld skyldig efter sin salig fader, da er han overbødig at betale ham. Da fremlagde Rasmus Mortensen sin lodseddels ham på skiftet efter salig Hans Hansen blev meddelt lydendes på 10 dlr., hvorfor efter samme lodseddels bemelding fornævnte Rasmus Mortensen var indført udi salig Hans Hansens gård på Askø.

Christoffer Hansen svarede der imod, at han den med nøjagtige vidnesbyrd vil bevise, at Rasmus Mortensen lovede på skiftet efter sin fader Hans Hansen, at han ville forelægge lovlig og rigtig håndskrift eller dom på samme gæld førend han den nogen tid ville have. Og skød Christoffer Hansen på disse efterfølgende vidnesbyrd, som var Jens Nielsen, Peder Nielsen, Hans Jørgensen og Jens Jørgensen alle bomænd på Askø. Hvortil Rasmus Mortensen svarede, at han aldrig lovede det så, som Christoffer Hansen beretter

(11-a)

men han lovede den tid, at når Christoffer Hansen betalte ham samme sin tilfaldne gæld efter sin salig fader, da ville han give ham nøjagtig forvaring videre og ej at Christoffer Hansen skal være kvit siden for samme gæld, og sagde at han det endnu vil gøre, når han betaler ham

samme fornævnte 10 dlr.

Rasmus Mortensen dom begærede, da vistes af her på i dag kunne kendes, efterdi Christoffer Hansen beråber sig på med rigtige vidnesbyrd i dag (fjorten dage), da til påtalen, for hvis retten intet kende 1. ting.

** Niels Jensen kaldsmand, Hans Nielsen og Hans Jørgensen, de hjemlede at de havde kaldet på Niels Jensens vegne, Hans Pedersen Clausen på Askø, for hvis han kan have ham med rette til at tale, Niels Jensen lod læse Hans Pedersens håndskrift 16 dlr. dateret Askø den 1. juni 1656. Hans Pedersen bad sig Gud på hjælp, at den håndskrift som nu
(11-b)

blev oplæst lydende på 16 dlr. ganske at være betalt, og han kendes Niels Jensen intet at være skyldig. Og Niels Jensen svarede der imod, og sagde den ikke at være betalt, med mindre Hans Pedersen det med nøjagtig vidnesbyrd eller kvittering kan bevise. Fremdeles giver Niels Jensen Hans Pedersen sag for penge 5 mark 8 sk. som han hans salig fader var til skiftet i den nu oplæste håndskrift for dom efter Margrethe salig Sørensen håndskrift skal skyldig være, hvilket Hans Pedersen og benægter. Og skød Niels Jonsen på vidnesbyrd anlangende de 5 mark 8 sk. ikke at være betalt og de vidnesbyrd som Niels Jensen beråber sig på er Niels Pedersen foged på Askø, og Jens Rasmussens hustru på Femø. Men på håndskriften er han dom begærende, Hans Pedersen

(12-a)

formener sig ikke over ham nogen dom kan stedes efter den håndskrift, thi han vil føre nøjagtige vidnesbyrd, den at være betalt. Vidnesbyrdene som han beråber sig på er Niels Pedersen foged på Askø, hans egen hustru og så hans søn Peder Hansen, desligeste Hans Rasmussens hustru på Femø. Og Hans Pedersen æskede af Niels Jensen, at om han har nogle flere af ham udgivne breve, være sig pantebreve eller andre, da skulle han det i dag fremlægge. Niels Jonsen sagde han havde ikke flere breve Hans Pedersen anlangende.

1663 27/3 er kongelig majestæts ting sat og holde her på Askø af fogden Niels Pedersen, og udi de sager som han Niels Pedersen er interesserede udi dertil er for

(12-b)

ordnet Jens Nielsen på Askø.

** Niels Pedersen på Askø hans kaldsmænd var Hans Nielsen og Hans Jørgensen Kåre og på Hans Jørgensen Kåres vegne hjemlede Niels Jensen på Askø, at de lovligen har hid udi retten kaldet Hans Pedersen Clausen på Askø, og gav fornævnte Niels Pedersen bemeldte Hans Pedersen Clausen sag for hvis, han har ham med rette til at tale 1. ting.

** Niels Jensen på Askø i dag for retten fremstod og af den forordnede dommer Jens Nielsen, eftersom Niels Pedersen den rette svorne dommer er i denne sag interesseret, var dom begærende over Hans Pedersen Clausen for 16 dlr. som han efter sin udgivne håndskrift til hans salig far Jens Pedersen udgivet

(13-a)

har, hvilken her for tinget og blev læst og påskrevet sidst afvigte ting, efter den tiltales han Hans Pedersen for penge 1 dlr. 1 mark 8 sk. som han skyldig er efter skifte brevets bemelding, som er sket efter salig Jens Pedersen der efter den forordnede dommers for og andre dannemænds mening, begge parter var således akkorderet at de vil lide enhver 2 mand og hvad de gør og lader deri dem at fordele i venlighed at dømme, og siden det hinanden tinget at give åbenbarlig til kende, dermed vil de være fornøjet på begge parter, og dermed voldgav de deres sag. Dertil blev udmeldt Hans Rasmussen og Peder Nielsen på Niels Jensens side og Jens Jørgensen og Christoffer Hansen på Hans Pedersen Clausens vegne. Da uberåd udginge

fornævnte mænd og velberåd igen ind kom og gav til kende, at de har med en god samvittighed dømt dem imellem således at fornævnte Hans Pedersen

(13-b)

skal betale fornævnte Niels Jensen for alt hvis han Hans er dømt ligeledes både på håndskriften og de 5 mark 8 sk. penge 18 sk. danske, og så ejerlavet, hvoraf de giver 1 mark og det til søndag førstkommende, da at give håndskrift på fornævnte 18 mark og de 2 mark til ejerlavet at betale, hvis det er til den tid sket da Niels Jensens proces at stå ved magt og hævd.

1663 10/4.

** Niels Pedersen andet ting til Hans Pedersen Clausen på Askø

(14-a)

** Rasmus Mortensen i Blans han i dag begærede dom over Christoffer Hansen for penge 10 dlr. Christoffer Hansen erbød sig ham straks at betale med gode varer, som han havde hid til tinget med sig ført. Blev af fogden Niels Pedersen udmeldt fire mænd dem ligeligen og ret at vurdere, som var Hans Jørgensen, Peder Nielsen, Jens Jørgensen og Claus (Nielsen). Vurdering. Dermed er Rasmus Mortensen fuldgjort og han var dermed fornøjet.

** Rasmus Mortensen 2. ting til Hans Nielsen på Askø.

1663 12/6.

(14-b)

** Niels Pedersen 3. ting til Hans Pedersen Clausen på Askø.

** Hans Nielsen og Peder Hansen begge hjemme på Askø for retten afhjemlede at de lovligt på Jacob Ibsens vegne i Blans havde hid i retten kaldet Anne Nielsdatter boende her på Askø, for hvis han med rette kan have til at tale. Lod fornævnte Jacob Ibsen læse bemeldte Anne Nielsdatters bevis dateret den 16. oktober 1660, hvilken håndskrift hendes broder Peder Nielsen på Askø på hendes vegne har underskrevet. Og rester penge efter beviset bemelding 6 dlr. S. og var han en 15 dags dom begærende. Da tildømte fogden hende at betale

(15-a)

samme sin forskrevne skyld inden 15 dage, eller lide efter recessen, efterdi Peder Nielsen hendes broder, efter han for retten blev tilspurgt ej ville kende sig for hendes væрге eller forsvar.

1663 25/6.

** For retten i dag fremstod ærlig og velagt mand Jens Zachariasen foged på Fejø og efter skriftlig øvrigheds befaling lod læse og påskrive på det underdanigste kongelig majestæts befalings brev til amtsforvalter Hans Hansen hvor udi ham befales at han ved gode vederhæftige

(15-b)

mænd til straks uden forhalet, lade taksere og vurdere alle præstegårdens bygninger udi Lolland og Falster liggende og underliggende øer, og deres værdi i særdeleshed enhver i penge at anslå. I lige måden enhver gårds brøstfældighed at slå i penge, og slikt af samme lovligent til tinge under egne hænder at give beskrevet, som de agter at forsvare efter der om og takstens bemelding, som bemeldte Jens Zachariasen og her i dag inden tinget lod læse og

påskrive. Da er på det underdanigste her af øen udmeldt tvende trofaste og vederhæftige dannemænd, nemlig Niels Pedersen foged her på Askø og Hans Jørgensen ibm., som efter højhedens alvorlige befaling tillige med fire mænd, skal begive sig til Askø præstegård at efterkomme alting med den pligt som forskrevet står.

(16-a)

** Kaldsmænd hjemlede at de for Jens Nielsen på Askø havde kaldet hid i retten disse efterfølgende deres sandhed at vidne, nemlig Maren Hansdatter barnfødt her på Askø med sin lovværge, Margrethe Hansdatter i lige måde barnfødt her ibm. med sin lovværge og Birgitte Jørgensdatter Askø i lige måde med sin lovværge imod disse forskrevne vidnesbyrd var kaldet Karen Hansdatter med sin lovværge, som er Hans Rasmussens hustru. 1. ting til disse.

** Kaldsmænd hjemlede at de for Hans Rasmussen her på Askø havde kaldet Hans Nielsen på Askø og Niels Hansen

(16-b)

tjener hr. Søren Jensen på Askø for hvis han kan have dem til at tale med rette. For det første i rettelagde Hans Rasmussen et tingsvidne dateret den 18. august 1663, hvor det kundgøres at Niels Hansen barnfødt her på Askø er indført for 20 sldl. med tilbørlig rente deraf, hvilke fornævnte 20 dlr. og rente var fornævnte unge karls patrimonium og det udi Niels Borres gård liggende her på Askø, og efterdi bemeldte Hans Rasmussen er bemeldte Niels Hansens formynder, sætter han for dommeren i rette om ikke Hans Nielsen, som sig nu har tilforhandlet samme gård, bør at erstatte og betale ham fornævnte 20 dlr. med dens hidindtil forfaldne rente med penge eller andre gode nøjagtige varer, eller i anden måde ham forsikre andet nøjagtigt på fornævnte Niels Hansens vegne, hvilket der udi at love er opsat til ting kommer igen. Hans Nielsen svarede herimod at sidste intet at svare til oplæste tingsvidne, fordi hans navn deri ej er navngivet og ikke

(17-a)

heller kendes han, Hans Rasmussen på fornævnte Niels Hansens vegne noget skyldig at være, men han har fuldkommenlig sig tilforhandlet samme gård, efter et købebrevs bemelding, hvor efter han vil have sig at rette, så længe det kan stå ved magt, og mener han at han bør fri at være for Hans Rasmussens tiltale.

Og inden tinge fremstod bemeldte Niels Hansen efter at han havde kendt sig for sin egen værge og satte i rette for dommeren, om Hans Rasmussen ikke pligtig er at erstatte ham nøjagtig sit patrimonium som er 20 dlr. og rente deraf til denne dag, efterdi at Hans Rasmussen er hans tilforordnede formynder, til at have god opsyn til fornævnte Niels Hansens arvepart i Hans Rasmussens gård til Niels Hansens irettesættelse

(17-b)

at han vil skaffe ham rigtig og god oplysning, hvor han skal søge sit patrimonium, efterdi han nu har kendt sig for egen værge at være, som han mener at han skal være forsikret i Hans Nielsens gård, som han her på Askø iboer, og som Niels Pedersen Borre fordem ejede, der som forsikring skete, efter tingsvidnes bemelding, satte derfor i Rette for den retsindige dommer, om ikke fornævnte Niels Hansen bør der at annamme sin forskrevne arvepart med den rente, som han formener, efterdi et rigtigt tingsvidne det forklarer. Opsat der udi at dømme udi otte dage.

Anno 1663 25/7.

** Jens Nielsen for retten fremstod og begærede at hans indtegnede vidnesbyrd, som er disse
(18-a)

efterfølgende, nemlig Maren Hansdatter som er Hans Pedersens datter og Margrethe Hansdatter, som er Hans Jørgensens datter og Birgitte Jørgensdatter tjenende Peder Nielsen, at de i dag måtte vidne deres sandhed, hvad dem er bevidst hvad unyttige ord og tale for nogen tid er imellem gangen Karen Hansdatter, som er Hans Rasmussens hustru her på Askø, som og med sin lovværge er kald og varsel givet imod disse vidnesbyrd, og imellem Margrethe Hansdatter som er fornævnte Jens Nielsens hustrus søster.

Maren Hansdatter for retten fremstod og vidnede, at hun hørte for nogen kort tid siden at Karen Hansdatter Hans Rasmussens hustru det første hun kom til Margrethe Hansdatter, som er Jens Nielsens hustrus søster, da sagde hun til hende, Margrethe hvi est du sådan skænds tæve i din mund, dertil svarede pigen jeg har ingen skænds tæve stykker gjort. Da sagde Karen, det ved du lige på (hæder) og lade dig rede, da lad dig rede min datter foruden, det du svarer er uærlig, fremdeles sagde Karen Hansdatter til pigen, har du intet andet at gøre, da gik hjem og pluk en pigebelle i det sted, og hun vidnede pigen talte

(18-b)

hende intet til før end sådan ord skete, mere vidste hun ikke i denne sag at vidne. Dette hendes vidnesbyrd stadfæstede hun med ed efter loven.

Margrethe Hansdatter Hans Jørgensens datter vidende ligesom Maren Hansdatter før hende vidnet havde, at hun hørte de samme ord på Lilleø af Karen Hansdatters mund, det bekræftede hun efter loven, og ikke hørte hun at Margrethe Hansdatter gav Karen Hansdatter nogen årsag til sådan unyttige ord. Det samme vidnede og for retten med ed Birgitte Jørgensdatter som disse tvende før hende vidnet havde.

Hans Rasmussen efter at han blev tilspurgt om han på sin hustrus vegne derimod vil have noget at svare. Da for retten fremsagde han, at dersom hans hustru, havde talt de ord som vidnesbyrd om vundet har, da var han ubevidst, thi han var hjemme og tog vare på sit arbejde, derfor ville han som udenfor og ikke dermed har noget at bestille.

Da for retten fremstod bemeldte Karen Hansdatter Hans Rasmussens hustru og svor ved sin salighed at hun vidste fornævnte pige

(19-a)

Margrethe Hansdatter intet utilbørligt at påsige uden ærligt og godt, ej heller Jens Nielsen eller hans hustru i nogen måde, derefter blev Jens Nielsen stedt et tingsvidne.

** Niels Hansen tjenende hr. Søren på Askø fremstod for retten og begærede efter indført kald og varsel, at han måtte stedes dom over Hans Rasmussen på Askø at erstatte ham sit patrimonium med sin rente, eftersom han hidindtil har været hans formynder, som er 20 dlr. kapital og rente der af hid til dags Hans Rasmussen er tilfundet at betale Niels Hansen sin patrimonium kapital, som forskrevet står og rente deraf i seks år, siden han blev hans værge, hvilken afsagt dom Niels Pedersen stadfæstede skriftligt med egen hånd underskrevet, som ord for ord skal være beseglet, som Niels Hansen for retten begærede beskrevet.

Hans Rasmussen begærede dom om ikke Hans Nielsen bør at betale og udstå Niels Hansen sit patrimonium efterdi

(19-b)

Niels Hansen findes efter tingsvidnes bemelding at være forsikret i den gård, som Hans Nielsen i boer, og Niels Pedersen Borre den tid ejede, der tingsvidnet blev udstedt. Dertil svarede Hans Nielsen og han ville stå ved sit købebrev, så længe det kan stå ved hævde og magt, og han kendes Hans Rasmussen intet på bemeldte unge karls vegne skyldig at være, men har ikkun aleneste Hans Vincentsen at svare så vidt det gårds køb er belangende, da efter tiltale og gensvar og den sags lejlighed, og eftersom Hans Nielsen ikke vidste noget at svare til Hans Rasmussens påståede tingsvidne, og ikke heller kendes ham på bemeldte Niels Hansens vegne noget skyldig at være efter hans irettesættelse, men siger han vil holde sig efter købebrev at Hans Vincentsen, som på sin salig formand Hans Hillebrandts vegne har det

underskrevet bør at være god for samme omrørte unge mands patrimonium
(20-a)

med dets rente, efterdi gården er ham for et fuldkommen køb, og intet løst gods undtagen overantvortet, da vurdering ikke endelig her udi i dag at dømme, efterdi Hans Vincentsen der imod er givet kald og varsel, som det sig bør efter loven. Men når han her imod bliver lovligen kaldet skal parterne vederfares, som ret eragtes kan, den dom er skriftlig citeret af dommeren Niels Pedersen under egen hånd, som Hans Rasmussen begærede beskrevet.

1663 28/8

** Jens Nielsen på Askø, hans kaldsmænd Hans Nielsen og Niels Rasmussen
(20-b)

ham kald hjemlede at de hid i retten kaldet Peder Nielsen og Hans hustru Karen Jacobsdatter med sin lovværge, Niels Jensen og hans hustru Anne Olufsdatter med sin lovværge, Maren Andersdatter med sin lovværge, Maren Hansdatter tjenende fornævnte Jens Nielsen og imod forskrevne personer, som vidnesbyrd var skel udi det som Jens Nielsen agter at angive. Derimod har de kaldet Christoffer Hansens hustru med sin lovværge.

Jens Nielsen fremæskede for retten Peder Nielsen og tilspurgte ham om han var noget bevidst eller han havde hørt, at Christoffer Hansens hustru for nogen kort tid siden havde nogle utilbørlige ord imod hans hustru Maren Hansdatter.

Peder Nielsen vidnede for retten at han aldrig hørte nogle utilbørlige ord af Christoffer Hansens hustrus mund imod Jens Nielsens hustru og heller af Jens Nielsens hustru nogle utilbørlige ord imod Christoffer Hansens hustru, det bekræftede han efter loven.

Niels Jensen erbød sig at vidne så meget ham i denne sag er bevidst inden 4. ting til fornævnte vidnesbyrd, så mange der ikke endnu havde aflagt deres vidnesbyrd, Christoffer Hansen
(21-a)

tilspurgte Jens Nielsen, om han havde flere vidnesbyrd i denne sag at føre end dem som allerede indtegnet er. Da svarede Jens Nielsen, at disse antegnede vidnesbyrd, når de har aflagt deres vidnesbyrd, da formoder han sig flere at fange om nødvendig gøres. Christoffer Hansen begærede, at han skulle nu navngive dem, Jens Nielsen svarede, at han havde Christoffer Hansen dertil intet at svare, thi han havde ikke ladet ham kalde ej heller havde Christoffer Hansen ladet ham kalde. Christoffer Hansen blev stedt tingsvidne.

Fremdeles fremstod fornævnte kaldsmænd, at de lovligt med 14 dages varsel havde kaldet Hans Rasmussens hustru med sin lovværge imod vidnesbyrd, som var disse efterfølgende, Maren Andersdatter med sin lovværge, deres sandhed at vidne om de ikke for nogen tid siden i denne sommer sandeligen så at fornævnte Hans Rasmussens hustru Karen Hansdatter slog hans hustrus søster ved navn Margrethe
(21-b)

Hansdatter. Der imod svarede Hans Rasmussen for retten, at hvis belangende er det slagsmål, som Jens Nielsen foregiver at Hans Rasmussens hustru skulle have slaget Jens Nielsens hustrus omrørte søster Margrethe Hansdatter om hun havde gjort det, da havde hun måske gjort det i hastighed, fordi hun slog hendes datter, mener derfor unødigt derpå at føre nogen trætte, helst efterdi pigen deraf ikke er hverken lyd eller lemlæst, der tilmed ikke har været til Guds bord, men endnu et barn og derfor des unødvendigt for børn at give sig i trætte, Hans Rasmussen bekom tingsvidne.

1663 11/9.
(22-a)

** For retten fremstod Christen Jensen af Ålborg, kaldsmænd hjemlede at de på hans vegne

hid udi retten havde kaldet Niels Pedersen foged på Askø og Hans Pedersen sst. at konfirmere og efter loven stadfæste deres skriftlige vidnesbyrd, som de ham givet havde, hvilket deres skriftlige vidne i dag inden tinge blev læst op påskrevet lydende udi sin rette mening at dem endnu var bevidst om det, som efter Laurits Hansen, præsten på Fejø for den svenske kommandant og kommissarig udi sidst forleden fejde Ao 59 mellem Mikkelsdag og Mortensdag i Nykøbing udi Falster angav, nemlig at han skulle have optaget af de svenske bud og ført til den danske flåde, item at han skulle have ihjel slaget en svensk drabant på Omø, og efter at deres skriftlige vidnesbyrd var oplæst, bekræftede de det efter loven og vedstod det, at dem endnu sådan angiven var bevidst.

Da fremdeles for retten fremstillede bemeldte Christen Jensen tvende kaldsmænd som var Hans Jensen og Jørgen Nielsen tjenere på Fejø, som hjemlede efter loven at de imod forskrevne vidnesbyrd havde lovligt kaldet M. Laurits Hansen på Fejø om han der imod havde noget at svare til. Da blev påråbt, dog ingen fremkom at svare

(22-b)

Christen Jensen tilspurgte fornævnte tvende antagne vidnesbyrd, om det ikke dem var bevidst at de svenske da samme tid handlede meget ilde med ham. Der til svarede de, at det var dem bevidst at de handlede meget ilde med ham, og de ved dem er intet andet bevidst, end han jo har tjent hans kongelige majestæt tro og vel.

** Niels Pedersen foged tilspurgte Jens Nielsen og Christoffer Hansen begge boende på Askø om de ville venligen forliges om hvis tvistighed dem mellem været har, da svarede Christoffer Hansen, at han noksom ville lade sig forlige, så og på sin hustrus vegne erbød sig det samme, så vidt han kunne gøre med rette. Dernæst fremstod og Jens Nielsen og sagde, at han havde intet u skældt med Christoffer Hansen eller hans hustru, og heller vidste han eller hans hustru noget utilbørligt med Christoffer Hansen eller hans hustru. I lige måde for retten fremstod bemeldte Christoffer Hansen og på sine egne og sin hustrus vegne gav fornævnte Jens Nielsen og hans hustru et godt ærligt skudsmål, således at han og hans hustru vidste intet utilbørligt med ham.

(23-a)

eller hans hustru. og dermed og i så måde blev fornævnte tvende parter venligen og vel forligte, og alt hvis tvistighed dem hidtil denne dag mellem været haver skal dermed være død og magtesløs i alle måder.

1663 6/11

** Laurits Hansen i Maribo har kaldet disse efterfølgende Askø mænd Jens Nielsen, Peder Nielsen, Jens Jørgensen, Claus Nielsen, Christoffer Hansen, Hans Pedersen lille Hans Jørgensen

(23-b)

fornævnte Laurits Hansens fuldmægtig Claus Rasmussen ved navn Hans Hovmand udi Maribo for retten fremstod og lod for retten læse Jens Nielsens håndskrift på 50 dlr. og 28 sk. til Mikaeli 63 at betale efter hans og Claus Nielsens bevis på 6 mark og 1 års rente.

Peder Nielsens bevis blev læst lydende på 13 dlr. 12 sk. med tilbørlige rente fra håndskriftets dato 63 9. april og til efterfølgende Mikaeli.

Claus Nielsens over hans dom, dateret Askø Birketing den 10. december 58 lydende på 8 slette daler, som han er i løfte for sin mor Anne Hansdatter.

Christoffer Hansens bevis blev læst, dateret 63 9. april lydende på 37 dlr. med rente til Mikaeli 63.

Hans Pedersens bevis blev læst, dateret 63 10. april lydende på 4 dlr. 8 sk. med rente deraf til Mikaeli 63.

Nok lod fornævnte Laurits Hansens fuldmægtig læse fornævnte Peder Nielsens bevis dateret 30. september 52, hvor udi bemeldtes at han havde pantsat Margrethe Søren (24-a)

Sørensens i Maribo sin ejendomsgård, som han her på Askø iboer for samme sin gæld nemlig 30 slette daler med des rente til Mikaeli 53. Nok blev læst fornævnte Peder Nielsens over ham udstedt dom dateret 55 28. september dens indhold 12 dlr. 2½ mark, som er foruden hans forrige udgivne pantebrev til bemeldte den salig kvinde. Fornævnte Laurits Hansens fuldmægtig med sig førte salig Margrethe salig Sørensens regnskabsbog, hvor udi befindes Hans Jørgensen sig skyldig at være 9 mark 12 sk. under hans eget mærke Ao 56 24. april. Hans Jørgensen for retten fremstod og sagde at han havde regnskab der imod, som han med det forderligste med nøjagtigt vidnesbyrd ville bevise. 1. ting til alle disse og for inden seks uger efter begæring at dømme.

** Hans Danielsens kaldsmænd hjemlede at de havde kaldet på hans vegne Hans Nielsen og Johanne Rasmusdatter med sin lovværge. 1. ting til dem. Hans Nielsens gæld 5 mark og Johanne Rasmusdatters 3 mark 10 sk.

1663 11/12

** Efter indført kald og varsel sidst forleden tingdag den 6. november over de indtegnede Askø mænd og da var dom begærende Niels Hansen i Maribo hans fuldmægtig, hvilke blev optaget til i dag at dømme. Fremlagde Jens Nielsen på Askø bemeldte Laurits Hansens seddel hvor udi bemeldtes, at han er bedaget, i lige måde Hans Pedersen Clausen bedaget, efter samme seddels bemelding, Jens Jørgensen og Claus Nielsen for obligerede dem inden ting kommer igen at stille Laurits Hansen tilfreds, og hvis ikke, da Laurits Hansen uforkrænket hvilket er den gæld, som de begge er interesseret udi alle for en og en for alle.

(25-a)

Claus Nielsen på Askø er tildømt inden 15 dage at betale Laurits Hansen i Maribo sin skyld efter der om en udstedt doms bemelding dateret 10 december 1658, og samme skyld er fornævnte Claus Nielsen som forlover for sin moder og hvis samme gæld inden bemeldte dag ikke [er] blevet betalt da Claus Nielsen at lide nam og vurdering efter recessen.

Christoffer Hansen forpligtede sig inden ting kommer igen at stille Laurits Hansen i Maribo tilfreds og hvis ikke da Laurits Nielsens ret uforkrænket.

Peder Nielsen på Askø er tilkendt at betale Laurits Hansen i Maribo penge 13 dlr. 12 sk. med tilbørlige rente efter derom hans udgivne bevis, sidst forleden ting indført, og det inden 15 dage eller at lide efter recessen.

(25-b)

I lige måde er fornævnte Peder Nielsen tildømt inden 15 dage at betale fornævnte Laurits Hansen sin skyld, nemlig 12 dlr 2½ mark efter en doms bemelding dateret 55 28. september eller lide efter recessen, og der det den som han var med rette salig Søren Sørensens i Maribo skyldig. Ydermere befindes fornævnte Peder Nielsen der foruden skyldig at være til bemeldte den salig kvinde 30 sldl. som bemeldte Laurits Nielsen og er fuldmægtig til at oppebære og eftersom det befindes efter pantebrevs bemelding at Peder Nielsen for samme 30 daler har pantsat den salig kvinde sin ejendoms bondegård her på Askø, da vidstes ikke andet her udi at dømme end at bemeldte Laurits Hansen bør at søge sin betaling i samme pant efter lovlig medfart.

** Hans Vincentsens kaldsmænd på Askø havde lovligt kaldet

(26-a)

disse efterfølgende Askø mænd imod sag og dom nemlig Hans Pedersen Clausen, Jens

Jørgensen, Christoffer Hansen, Peder Nielsen, Niels Jensen og Hans Nielsen 1. ting

** Laurits Hansen i Maribo hans andet ting til Hans Jørgensen.

** Hans Danielsen 2. ting til Hans Nielsen og Johanne Rasmusdatter.

** Hans Pedersen Clausen, Peder Nielsen, Hans Nielsen og Claus Nielsen belover at indstille dem med forfalden skattekor på søndag førstkommende enhver efter kvota til Hans Rosenfeldt skyldig at være.

** Jens Nielsen på Askø, hans kaldsmænd havde kaldet Christoffer Hansen imod sag og dom. Da æskede Jens

(26-b)

Nielsen af Christoffer Hansen 10 sldl. efter deres seneste forening så ville han bedage ham på det resterende efter deres imellem oprettede kontrakts bemelding. Og da for retten fremstod Christoffer Hansen og undskyldte sig, at han på denne tid ikke havde rede penge. Da var Jens Nielsen dom begærende, på hvis han restere af efter rigtig over regning her på tinget efter kontraktens bemelding Kapital og rente 29 dlr. 1 mark. Christoffer Hansen ville ingen dom lide, men til tinge med sig førte nogle varer og var af dommeren begærende fire mænd, som dem kunne vurdere, og de siden kunne blive Jens Nielsens.

(27-a)

Udlæg. Dernæst betalte Christoffer Hansen ham resten nemlig 4 dlr. 8 sk. med rede penge. og dermed var Jens Nielsen fornøjet og kontrakten kasseret,

** Jens Nielsen var af foden fire uvildige mænd begærende at skulle afmåle hvad hans og nabo Jens Jørgensen enhver vedkommer at hegne og frede imellem deres gårde. Fire mænd blev udmeldt

(27-b)

1663 18/12.

Tomas Tomasen degn i Kræmmerup i Sjælland i dag for retten fremstod og lod inden tinget læse og påskrive Hans Jørgensen på Askø hans obligation af 16. december sidst forleden lydende samme håndskrift den summa udi rede penge som Hans Jørgensen til bemeldte Tomas Tomasen skyldig er penge 400 slette daler 8 td. rug 5 td. byg og 28 skæpper ærter, som Hans Jørgensen forpligter sig på tiden og terminer at betale som efterfølger nemlig påske førstkommende at betale 100 sldl. og

(28-a)

fire td. rug og 5 td. byg, 16 skæpper ærter næstfølgende Mikkelsdag de nærværende år 4 td. god ren sæde rug og 12 skæpper ærter og næstfølgende Mortensdag 200 slette daler udi rede penge, og den sidste sum som er 100 slette daler til Mortensdag 1665 at afbetale og til des bedre forsikring bemelder samme Hans Jørgensens obligation, at han for samme forskrevne sin skyld pantsætter fornævnte Tomas Tomasens sin ejendoms bondegård med sin tillæg, som han her på Askø iboer. Desligeste pantsætter fornævnte Hans Jørgensen bemeldte Tomas Tomasens for samme sin skyld sin ejendoms vejrmølle, som står her på landet og bepligter sig hverken bemeldte gård eller vejrmølle efter denne dag til nogen at afhænde eller pantsætte førend fornævnte gæld både pengene og kornet efter forskrevne terminer bliver

(28-b)

af Hans Jørgensen eller hans arvinger til fornævnte Tomas Tomasens eller hans arvinger bliver afbetalt. Og fornævnte Tomas Tomasens tilspurgte fornævnte Hans Jørgensen, som da var til

vedermåls tale, om han med denne sin håndskrift havde at sige eller sig der imod noget at beklage, at den jo så er rigtig i alle måder, som den i alle sine punkter om formelder. Da for retten tilstod bemeldte Hans Jørgensen samme sin håndskrift og bekendte sig samme gæld til Tomas Tomasen eller hans arvinger skyldig og bekender sig den efter forskrevne tider at efterkomme, og tilstod at Tomas Tomasen bekom her efter tingsvidne.

(29-a)

** Hans Nielsen og Hans Jørgensen Kåre hjemlede at de på husfogdens vegne på Nykøbing slot havde i retten kaldt Jens Nielsen, Hans Pedersen Clausen og Niels Rasmussen som de alle for en og en for alle til hans salig formand Niels Sørensen på øvrigheds vegne er skyldig blevet nemlig hovedstol og rente 41 dlr. 10 sk. 1. ting de lovede inden ting kommer igen at skaffe rigtighed herom dem til efterretning, hvor efter han kan dømme.

** Hans Vincentsen andet ting til sine debitorer her på Askø

** For retten fremstod 4 mænd nemlig Hans Pedersen Clausen, Peder Nielsen, Hans Nielsen og Hans Rasmussen.

(29-b)

Hvad dem enhver tilkommer at hegne imellem begge deres gårde, og gav åbenbarligen til kende at Hans Jørgensen med rette tilkommer at hegne med videre (gennem gået i detaljer).

(30-a)

** Laurits Hansen i Maribo hans tredje ting til Hans Jørgensen på Askø.

** Hans Danielsen 3. ting til Hans Nielsen.

1664 22/1

(30-b)

** Hans Vincentsen borger og indvåner udi Maribo for retten i dag fremstod og efter foregående indført kald og varsel var dom begærende over disse efterfølgende Askø mænd hvor hvis de ham skyldig var efter deres obligations bemelding som efterfølgende for retten blev læst op påskrevet. Hans Pedersen Clausen, Peder Nielsen, Niels Jensen, Jens Jørgensen.

** Hans Vincentsen lod læse og påskrive Hans Nielsens obligation udgivet

(31-a)

til salig Hans Hillebrandtsen i Maribo, som er for den gård fornævnte Hans Nielsen her på Askø iboer, hvis kapital er så høj efter købebrevs bemelding, at der af er forfalden rente indtil denne dag efter rigtig afregning 67 dlr. 11 sk. hvorefter blev udstedt tingsvidne og dom for retten.

Og over de andre forskrevne var han og en 15 dags dom begærende, som blev ham også stedt, med mindre de inden den dag indstiller dem med hvis, de ham har lovet at betale.

** Hans Nielsen og Hans Jørgensen havde kaldet for Rasmus Smed på Fejø Jens Jørgensen på Askø for hvis han kan have ham til at tale 1. ting.

(31-b)

** Jørgen Jensens efterleverske på Femø har ladet kalde Hans Pedersen Clausen på Askø imod sag og dom 1. ting.

** Christoffer Hansen s kaldsmænd Hans Nielsen og Hans Jørgensen Kåre som hjemlede at de for Christoffer Hansen havde kaldet Jens Nielsen og var Christoffer Hansen [skøde] og sikker forvaring begærede af Jens Nielsen for den fjerdedel gård ham afkøbt og betalt har 1. ting.

** Laurits Hansen i Maribo hans 4. ting over Hans Jørgensen på Askø.

** Husfogden på Nykøbing slot hans 2. ting til Hans Pedersen Clausen og Jens Nielsen på Askø.

1664 12/2.
(32-a)

** Poul Nielsen portholder på Nykøbing slot på husfogdens vegne sst. hans 3. ting over Jens Nielsen og Hans Pedersen Clausen på Askø.

** Hans Jørgensen for obligerede sig her inden tinge at tilfredsstille Laurits Hansen i Maribo for hvis, han ham skyldig er på salig Margrethe Sørensdatters vegne i Maribo og det foruden videre bekostning.

** Bo Nielsen i Nakskov på sin principal, nemlig Peder Hansen rådmand på sin kvindes vegne, som er salig Villum Hansens efterleverskes vegne sst. på sin søster barns vegne for retten fremstod med kaldsmænd
(32-b)

hjemlede at de på fornævnte Peder Hansen og Laurits Christoffersens vegne lovligt til i dag havde kaldet disse efterfølgende Askø mænd. Jens Jørgensen, Rasmus Pedersen Clausen, unge Jørgen Jeppesen, Niels Pedersen Borre, Peder Nielsen, Hans Pedersen Clausen, Christoffer Hansen, Rasmus Rasmussen, Tomas Tomasen og Hans Jørgensen, Niels Rasmussen og Claus Nielsen

Nok er fornævnte Jens Jørgensen kaldet på Laurits Christoffersens vegne.

Hans Pedersen Clausen tildømt inden 15 dage at betale Peder Hansen rådmand i Nakskov det halve både kapital og rente efter hans bemeldte benådning og Laurits Christoffersen [sidste linie kan ikke læses på filmen]

(33-a)

eftersom gælden er dem imellem likvideret efter salig Villum Hansen.

Peder Nielsen er ligeså tildømt sin skyld efter bevisets bemelding inden 15 dage at betale til bemeldte velagte mand.

Hans Nielsen lige således tildømt inden 15 dage enhver fornævnte mand pro kvota sin skyld at betale.

At Rasmus Rasmussen er bortdød og intet er efter ham at bekomme derefter udstedt tingsvidne, i lige måde unge Jørgen Jeppesen er død og borte, Tomas Tomasen er borte her af landet og bor i Sjælland, Rasmus Pedersen Clausen er død og intet efter ham er at bekomme, Niels Pedersen Borre er borte og ingen ved hvor han er, var dog såfremt førend han bort drog at han intet kunne sin skyld betale.

(33-b)

Da for retten fremstod bemeldte Christoffer Hansen og vilde ingen dom lide, men han med sig havde adskillige varer og begærede af fogden ville på rettens vegne udmelde fire mænd, som

kunde vurdere. [Hans ønske blev efterkommet og der blev gjort udlæg, som sluttede]
(34-a)

med rede og med alt sligt. Var fornævnte Bo Nielsen på sin principals vegne vel fornøjet og dermed havde Christoffer Hansen betalt det, som han hidtil dags havde Villum Hansen eller hans arvinger skyldig været.

** Bo Nielsen på Laurits Christoffersens [vegne] gav Jens Jørgensen 14 dages delation for hvis han skyldig er efter bevis, hvis han der forinden stiller Laurits Christoffersen tilfreds.

1664 19/2.
(34-b)

** Kaldsmænd på Anders Jensens vegne i Maribo har hid udi retten kaldet disse efterfølgende Askø mænd. Peder Nielsen, Niels Hansen, Hans Nielsen, Hans Pedersen Clausen, Ole Christoffersen anlangende Johanne Rasmusdatter med sin lovværge. Fornævnte Anders Jensen lod her for retten læse Peder Nielsens bevis, hvor udi han kender sig skyldig at være 48 sldl. 2 mark og der af så megen rente efter recessen at samme kapital og renten bedrager sig 60 sldl. efter rigtig afsat regning eftersom håndskriften er dateret 11. maj 57. af hvilke fornævnte 60 dlr. fornævnte Peder Nielsen har obligeret sig at betale Anders Jensen til førstkommende, videre og til des bedre forsikring pantsætter Peder Nielsen, Anders Jensen sin rugsæd.

(35-a)

Niels Jensens bevis blev læst og påskrevet, hvor udi han kender sig skyldig at være til fornævnte Anders Jensen kapital 33 sldl og efter rigtig afregning bedrager sig kapital og rente 43 daler 2 mark til denne dag eftersom håndskriften er dateret ao. 60 den 27. oktober. Derfor blev Anders Jensen forsikret udi fornævnte Niels Jensens rugsæd han dette år har sået for 23 daler 2 mark. Af fornævnte rester derpå er han bedaget.

(35-b)

** Hans Pedersen Clausens bevis blev læst og påskrevet og der udi kendes han skyldig at være til fornævnte Anders Jensen kapital 48 og efter rigtig afregning bedrager både kapital og rente sig til denne dag 53 daler og for 23 daler af samme summa skal Hans Pedersen betale til høstens dag førstkommende, og derfor forsikrede Hans Pedersen Anders Jensen i rugsæd og resten lovede Anders Jensen at bedage ham.

** Hans Nielsens bevis blev læst og påskrevet og der udi kendes han skyldig at være kapital 10 daler 3 mark og efter rigtig afregning blev Hans Nielsen Anders Jensen skyldig kapital og rente

(36-a)

desligeste for andre nøjagtige varer han af Anders Jensen foruden summa 14 dlr. For de 7 daler af fornævnte penge forsikrede Hans Nielsen Anders Jensen udi 4 skæpper ærter af hans dette års sæd.

** Belangende Anders Jensen og Peder Nielsen, da er de foran tinget blevet således forenet at Anders Jensen for antegnede sin kravs skyld nemlig 30 dlr, skal ikkun være forsikret udi hans rugsæd og ikke så sæden og forpligtede han sig såvel som også de andre krav denne mand, at det snarest de kan fange ham betalt da vil de bemeldte rug og deraf betale, som forskrevet står.

(36-b)

** Christoffer Hansen tredje ting til Jens Nielsen anlangende skøde på sin fjerde parts gård han ham betalt haver.

1664 4/3.

** Kaldsmænd hjemlede, at de for salig Jørgen Jensens efterleverske, Anne Nielsdatter boende på Femø har hid udi retten kaldet Hans Pedersen Clausen på Askø for hvis hun eller hendes fuldmægtig kan have ham til at tale. Da for retten fremstod Jørgen Nielsen på Femø og på bemeldte Anne Nielsdatters vegne gav

(37-a)

Hans Pedersen fuldkommen sag for gæld som han skulle skyldig være blevet hendes sal. husbond fornævnte Jørgen Jensen, og det beviste han med et beseget tingsvidne dateret Femø birketing den 28. oktober 63 hvor udi tvende vidnesbyrd vidner at de havde hørt af Hans Pedersens egen mund fornævnte 7 eller 7½ dlr skyldig at være.

Hans Pedersen for retten fremstod og benægtede, at han aldrig har sagt de ord som de vidnesbyrd efter tingsvidnets bemelding vidnet har, men dersom nogle på bemeldte kvindes vegne vil fremlægge noget rigtigt bevis, at han gælden skulle skyldig være blevet enten til Poul Mogensen på Femø eller hendes salig husbond Jørgen Jensen, da er han overbødig at betale. Belangende hvis regnskab han og salig Poul Mogensen mellem været haver

(37-b)

derom har han gjort rigtigt regnskab med fornævnte salig Poul Mogensen, og da blev han fornævnte Poul Mogensen intet skyldig andet end ære og godt, og det agter han at bevise med vidnesbyrd, nem lig hans egen hustru Karen Jensdatter og Peder Hansen som er Hans Pedersens søn. Desligeste beråber fornævnte Hans Pedersen Clausen sig på Niels Pedersen Borre. Imellem disse parter at dømme er 6 uger optaget og hvad rigtighed enhver her udi endnu til efterretning kan have, det skal de inden fornævnte 6 uger for retten fremlægge, så skal parterne ske hvad ret er.

** Jens Nielsen på Askø fremstod for retten og gav Christoffer Hansen fuldkommen skøde og god forvaring for den fjerde parts gård som Christoffer Hansen ham afkøbt haver

(38-a)

og takke fornævnte Jens Nielsen Christoffer Hansen for god betaling, dog hvis gårds fæstning sig belangende er af fornævnte fjerdeparts gårds jord, der skal Christoffer Hansen selv svare til og dersom Christoffer Hansen så bliver sindet at sælge og afhænde igen samme fjerdeparts gård da Jens Nielsen den først at tilbyde før nogen andre. Her efter bekom Christoffer Hansen et tingsvidne.

** Christoffer Hansen tilbød Jens Nielsen sin fjerdeparts gårds jord, som han ham selv afkøbt har 1. ting.

1664 1/4.

(38-b)

Hans Jørgensen på Askø for retten fremstod og havde på Peder Rasmussen møllers vegne i Nykøbing vandmølle hid udi retten kaldet Hans Nielsen på Askø og Christoffer Hansen sst imod sag og dom og hvis ellers fornævnte Peder Rasmussens fuldmægtig nemlig Hans Jørgensen dem på hans vegne kan have at tiltale. Her blev for retten læst Hans Nielsen og Christoffer Hansens håndskrift udgivet til velbyrdig. fru Hedvig Maria von Rochentin, som er

velbyrdig oberstløjtnant Gabriel Regenborgs efterleverske lydende på penge 13 dlr. 3 mark, som fornævnte Peder Rasmussen er forlover for og da for retten fremkom C. Hansen og bekendte sig af samme oplæste gæld til bemeldte frue skyldig at være 4 dlr. og intet mere. Derpå blev Hans Nielsen tilspurgt om han

(39-a)

da kendes de resterende 9 dlr. 3 mark til bemeldte velbyrdig frue skyldig at være. Da for retten fremstod bemeldte Hans Nielsen og sagde derpå at have betalt med 2 skæpper ærter og beråbte sig på sin bror Peder Nielsen, som skulle have på hans svoger leveret Peder Rasmussen som er en forlover samme 2 skæpper ærter. Da bekendte bemeldte Peder Nielsen at han på Hans Niensens vegne leverede Peder Rasmussen Møller samme 2 skæpper ærter, men dog vidste han ikke om det var på den håndskrift, som han nu kræves for eller ej. Da for retten bekendte fornævnte Hans Jørgensen efter fuldmagts bemelding dom over fornævnte mands personer deres gæld efter håndskriftens bemelding. Da for retten fremstod Christoffer Hansen og ville ingen dom lide, men lovede af fogden 4 mand at måtte vurdere nogle varer

(39-b)

som han hid med sig ført havde, hvormed han fornævnte sine skyldige 4 daler i retten ville straks betale. Der efter skete udlæg.

** Belangende Hans Nielsen hans resterende på samme håndskrift nemlig kapital 9 dlr. 3 mark 14 sk.

(40-a)

dem tildømte fogden, at fornævnte Hans Nielsen inden 15 dage skal betale til fornævnte velbyrdige frue eller hendes fuldmægtig.

Belangende håndskriften, som fornævnte Hans Nielsen i særdeleshed til Peder Rasmussen Møller skyldig er, dermed har Hans Jørgensen det ladet forblive efter beretning at fornævnte Peder Rasmussen har det bedaget, i lige måde er Hans Pedersen og fornævnte Hans Nielsen bedaget for det som de lige det ham skyldig er til fruens tjener Adam N.

** Hans Pedersen Clausen fremstod for retten med 2 kaldsmænd, som hjemlede at de for Hans Pedersen Clausen havde hid udi retten kaldet disse

(40-b)

efterfølgende deres sandhed at vidne, hvad dem kan være bevidst om den gæld, som han tiltales for af Jørgen Jensen på Femø hans efterleverske, hvilken gæld saggiveren beretter af første begyndelse at skal være rejst fra Poul Mogensen fordem boende på Femø, og er vidnesbyrd som følger, Karen Jensdatter, Peder Hansen, og Niels Jensen, item Niels Pedersen Borre og med disse vidnesbyrd, at svare der imod er hid kaldet bemeldte Jørgen Jensens efterleverske af Hans Nielsen og Peder Hansen på Askø, og det enhver kvindespersion med sin lovværge. For retten fremstod Karen Jensdatter og vidnede efter loven, at de seneste hun kunne mides at salig Poul Mogensen var her på Askø, da kom han ned til hende og sagde at han var ude hos Hans Clausen og sagde, at han bekom

(41-a)

noget rug af Hans Pedersen, og han sagde at fornævnte Hans Pedersen Clausen havde det betalt. Endnu fremdeles vidnede bemeldte Karen Jensdatter at hun aldrig hørte at salig Jørgen Jensens krævede bemeldte Hans Pedersen Clausen nogen tildømt gæld, som han nu tiltales for.

For retten fremstod Peder Hansen og vidnede, at han aldrig hørte at salig Jørgen Jensen med mand, som berettes krævede bemeldte sin fader Hans Pedersen den gæld, som han nu af salig Jørgen Jensens efterleverske tiltales for.

Niels Jensen for retten fremstod og vidende, at det seneste han kan mindes at salig Poul Mogensen var der på landet, da bekom han noget rug i betaling af Hans Pedersen Clausen.

Herefter bekom Hans Pedersen Clausen tingsvidne.

(41-b)
1664 1/7.

** Niels Pedersen havde ladet kalde disse fire mænd ved navn Jens Nielsen, Peder Nielsen, Hans Rasmussen og Hans Nielsen. Hans Pedersen for derimod at svare. Da tilspurgte Niels Pedersen for retten disse fire mænd om de havde målt den jord, som de var opkrævet at måle, og om han havde sin bredde på samme jord eller ej. Da svarede de, at de havde målt den havde han ikke sin bredde.

Om samme omtvistede jord er vi tvende mænd nemlig Niels Pedersen og Hans Pedersen Clausen så forenede, at Niels Pedersen skal have mit lange ager spjæld i dette jord med sin grøde at høste og gøre sig så nyttig som han vil med korn og foder og er vi dermed venligen og vel forligte.

(42-a)

Og er Niels Pedersen der efter tingsvidne begærende om behov gøres.

** Laurits Hansen i Maribo havde hid udi k retten kaldet Peder Nielsen anlangende tingsvidnes forhvævelse om en dom som lyder på tretten daler, som Laurits Hansen og Peder Nielsen er forenede om, at Peder Nielsen pantsatte Laurits Hansen sin egen ager i Øster hoved og den sønder del af lille gammel, som er sået med rug. Peder Nielsen lovede samme rug så snart han fik indhøstet, at aftærse da Laurits Hansen sin betaling deraf at aflevere, så vidt som samme tærse kan beløbe. og dersom der er tilovers det Peder Nielsen at beholde, men dersom der ikke er da Peder Nielsen at gøre vederlag. Og det lover Peder Nielsen ikke at pantsætte eller afhænde til nogen anden før bemeldte Laurits Hansen får sin nøjagtige betaling, og var Jens Nielsen på Laurits Hansens vegne tingsvidne begærende.

1664 19/8.

(42-b)

** Først er forkyndt kongelig majestæts forordning om frøken skat, som er en rigsart af hver tønde hartkorn til første vinter at udgives.

** Er og forkyndt hr. amtsforvalters brev om ingen må fordriste sit til at føre nogen foder af strået hvor det enten sås til Holland eller købes på marken men at indføres på strået.

1664 16/9.

(43-a)

** Borgmester Henrik Hillebrandtsens søn Peder Henriksen i Saksøbing har ladet kalde Hans Jørgensen, Jens Jørgensen for hvis, han har dem at tiltale. Hans Pedersen Clausen således på sin søns vegne omrørte kald Peder Henriksen udi rette lagde en håndskrift dateret Saksøbing den 20. juli 1658 lydende på Jens Pedersen, Jens Jørgensen og Peder Hansen lydende på kapital og rente 32 dlr. 2 mark 10 sk., hvorpå han er dom begærende. Da efter beviset lyder en for alle og alle for en, da har dom for fornævnte sum på Jens Jørgensen begærende, hvorimod Jens Jørgensen svarede og påstod efter at beviset ikke lyder på rente eller sig ikke til nogen renter har obligeret formener sig derfor renten fra at kendes, hvorpå han var dom begærende.

(43-b)

Derpå for retten blev afsagt, at efterdi han fremlægger en bevis af Jens Jørgensen med flere

udgivet en for alle og alle for en at betale. Hvilken resterende gæld efter bevistes bemelding Jens Jørgensen ikke har kunnet fragå, da tilfindes Jens Jørgensen at betale efter bevisets bemelding eller efter recessen at lide nam.

** Laurits Hansen i Maribo har ladet kalde Claus Nielsen for gæld, og hvis han havde ham at tale med rette. Og var i dag hans første ting.

1664 11/11.
(44-a)

På øvrigheds vegne og på Niels Pedersens egne sager er Jens Nielsen sat i dommers sted.

** Niels Pedersen havde med 2 kaldsmænd kaldet Niels Jensen for hvis, som Niels Pedersen har ham til at tale. Niels Pedersen fremlagde et rigtigt skiftebrev efter salig Jens Pedersen dateret Askø den 24. februar 57 hvor i befandtes Niels Jensen at skyldig være til sine søskende med renter og hovedstol fem og firsindstyve slette daler 1½ mark.

(44-b)

som hans morbror Niels Pedersen er formynder for. Da eftersom Niels Jensen var til vedermåls ting og da ikke havde at rette for sig med, da satte Niels Pedersen udi rette og var dom begærende.

Da efter tiltale og gensvar og denne sags lejlighed vidste ikke Jens Nielsen anderledes end at lade tilkende Niels Jensen at betale fornævnte gæld inden 15 dage eller og at lide nam og vurdering i hans bo og gods. og det at forholdes efter sidst forgangen forordning.

** Nok er kaldet for Niels Pedersen disse efterskrevne mænd nemlig Hans Pedersen Clausen og Peder Nielsen, Hans Nielsen, Claus Nielsen, Niels Jensen. Niels Pedersen lod læse deres håndskrift og påskrives og tog første ting.

** Hans Rasmussen havde 2 kaldsmænd, som havde
(45-a)

i retten kaldet Hans Nielsen for hvis, som han havde ham til at tale med rette, Hans Rasmussen lod læse Hans Nielsens håndskrift, hvor på resterer tolv daler 3 mark et halvt års rente 1½ mark.

Da fremstod Hans Nielsen og vil rette for sig for det halve for hvilket han har ham tilsat som følger (udlæg i rugsæd m.m.)

** Hans Rasmussen havde 2 kaldsmænd, som udi retten havde kaldet Niels Hansen for hvis, som han havde ham til at tale

(45-b)

Hans Rasmussen fremstod for retten og erbød sig at ville fornøje Niels Hansen for det gods som har dom over ham på, enten efter dannemænds sigelse eller og egen forligelse uden videre bekostning, og dersom han ikke det nu vil annamme, da ved jeg ikke at svare ham efter denne dag til nogen rente eller nogen bekostning. Da fremstod Niels Jensen og svarede, at når Hans Rasmussen vil betale ham med penge eller nøjagtige vare, som jeg nøjes med så vil jeg det annamme.

1664 2/12.
(46-a)

Mads Enevoldsen som var Ditlev Skrivers fuldmægtig på Halsted kloster havde hid udi retten

kaldet disse efterskrevne for hvis han havde dem med rette til at tale, som er Hans Jørgensen og Hans Pedersen og Christoffer Hansen. Mads Enevoldsen udi rette lagde et indlæg dateret den 1. december 64, om en håndskrift dateret Askø den 24. oktober 52, som lyder på Hans Jørgensen og Hans Pedersen en gård.

Nok i rettelagde en håndskrift på Christoffer Hansen dateret Askø den 19. oktober 58, hvorpå han var dom begærende. Tog første ting på disse forskrevne.

** Niels Pedersen andet ting til dem, som ham skyldig er og har under dele.

** Hans Jørgensen havde tvende kaldsmænd, som hjemlede at de havde i retten kaldet disse efterskrevne nemlig

(46-b)

menige Askø mænd for hvis han har sagt god for dem til Ditlev Skriver, og tog første ting til dem.

1665 27/1.

** Laurits Hansen i Maribo ved sin fuldmægtig Peder Bundesen havde i retten kaldet Jens Nielsen og Peder Nielsen for hvis, han dem med rette har til at tale. Jens Nielsen fremstod for retten og begærede 4 mænd at ville vurdere sine varer og ville fuldgøre Laurits Hansen, hvortil Niels Pedersen svarede, at han steder ingen mænd uden vederparten

(47-a)

ville nøjes. Jens Nielsen lovede at ville levere på onsdag 14 skæpper byg til Jacob Skrædder i Bandholm og Niels Pedersen skal tage mål på det her på landet og levere ham sin håndskrift. Niels Pedersen tilfundet noksom at betale sit resterende på sin håndskrift inden 15 dage eller at lide vurdering.

1665 3/3.

** Anders Jensen i Maribo fremstod for retten med tvende kaldsmænd, som havde hid udi retten kaldet Hans Pedersen Clausen, Niels Jensen, Peder Nielsen, Hans Nielsen mod sag og dom og hvis han dem med rette har til at tale, i dag hans første ting til dem.

(47-b)

** I lige måde havde Anders Jensen i Maribo tvende kaldsmænd nemlig Sejer Jensen og Jens Rasmussen begge på Femø at de havde kaldet Birgitte salig Peder Tobisens på Femø med hendes lovværge her til Askø birketing mod vidnesbyrds på hørelse. Nok havde fornævnte Anders Jensen i rette kaldet Niels Pedersen på Askø sin sandhed at vidne så vidt, som ham er bevidst imellem Anders Jensen i Maribo og salig fader Tobisens hustru og hendes lovværge. Da fremstod Niels Pedersen for retten og vidnede med højeste helgens ed, at det er ham udi guds sandhed vitterligt at for nogen rum tid siden, da var jeg ombudet af Peder Tobisen som [nu er] salig, at rejse med ham til Maribo anlangende nogen tvistighed, som var imellem borgmester Jacob Jensen i Maribo og Peder Tobisen S. og hans Øbo i Skelstrup anlangende de tvende grå heste, for den tvistighed så er de forenede og forligte således, at Anders Jensen i Maribo har leveret for alt hvis, som var udlovet for samme tvistighed til borgmester Jacob Jensen i Maribo og Peder Tobisen på Femø til forligelse mål fornævnte

(48-a)

Anders Jensen vilde levere for ham det salig Peder Tobisen lovet til Anders Jensens hustru en fæste boel, videre end hans skriftlige vidne om formelder og intet videre i den sag.

** Christoffer Hansen fremstod for retten og 2. gang bød sig til de parter af den gård som var salig Jørgen Hansens om der er nogen i slægten, som ham vil løse for sølv og penge.

1665 28/7.

Jens Nielsen forordnet i dommers sted.

** Niels Pedersen havde 2 kaldsmænd, som havde i retten kaldet Hans Pedersen imod tingsvidnes forhvervelse. Da fremstod Hans Pedersen og bekende at han havde sat husfogden Peder
(48-b)

Jacobsen sin rugsæd i betaling, for alt hvis han er ham skyldig og ved ikke for retten sig dermed før end han bliver tilfredsstillet, her efter blev stedt tingsvidne.

** Niels Pedersen lod forbyde at ingen må føre eller lade føre af sin stue uden han har øvrigheds tilladelse.

** Niels Rasmussen på Fejø havde 2 kaldsmænd, som havde i retten kaldet Jens Nielsen, Hans Pedersen, Karen Jensdatter og Johanne Rasmusdatter med deres lovværge mod vidnesbyrd og Anders Hansen Holdt i Kældernæs imod vidnesbyrd. Da fremstod Jens Nielsen og vidnede at det om Mikkelsdag før end svensken kom første gang her ind om vinteren, da fik Anders Holdt en blå ko af Niels Rasmussen, det er mig vitterligt og jeg så det og 3 tønder byg og et får og et svin. Videre er mig ikke bevidst, enten hvad de var om forligt eller ikke. Hans Pedersen vidnede lige det samme. Karen Jensdatter fremstod og vidnede, at hun hørte at Anders Holdt sagde, at han havde fået betaling af
(49-a)

Niels Rasmussen udi kvæg og får og svin og korn for 14 dlr. Johanne Rasmusdatter fremstod og vidnede ord for ord, som Karen Jensdatter for hende vidnet har. Hvor efter Niels Rasmussen var tingsvidne begærende. Blev stedt tingsvidne.

** Niels Pedersen fremstod og lod Peder Nielsen forbyde, at han intet befattede sig med sin rugsæd før end husfogden Peder Jacobsen i Nykøbing bliver tilfredsstillet, som indførelsen på dommen om formelder.

1665 6/10.

** Niels Pedersen havde 2 kaldsmænd,
(49-b)

som har i retten kaldet Christoffer Hansen, Peder Nielsen, Niels Jensen, Hans Nielsen, Hans Clausen for hvis han dem med rette har til at tale. Niels Pedersen 1. ting til disse forskrevne.

** Hans Pedersen Clausen blev tilfundet af Jens Nielsen, at betale Niels Pedersen efter sin håndskrifts lydelse nemlig elleve slette daler inden 15 dage eller at lide nam.

** Hans Pedersen Clausen havde tvende kaldsmænd, som i retten kaldet Jens Nielsen og Hans Jørgensen deres sandhed at vidne. Hans Pedersen første ting til sine vidnesbyrd.

Jens Jørgensen har 2 kaldsmænd, nemlig Hans Nielsen, blev spildt.

(50-a)

1665 10/11.

** Hr. Søren Jensen havde i retten kaldet Hans Nielsen og Jens Pedersen for hvis ham dem med rette har til at tale, første ting til Jens Pedersen og beråber sig på regnskab, Niels Pedersen foged tilfinder Hans Nielsen at betale til hr. Søren Jensen efter sin håndskrifts lydelse inden 15 dage eller at lide nam og vurdering.

(50-b)

** Jens Nielsen forordnet dommer tilfinder Jens Pedersen og Hans Nielsen at betale til Niels Pedersen efter deres udgivne håndskrift inden 15 dage eller at lide nam og vurdering.

** Niels Pedersen andet ting til Jens Pedersen på en sin udgivne håndskrift på 11 mark lydende.

** Hans Pedersen havde 2 kaldsmænd, som i retten kaldet Jens Nielsen, Claus Nielsen og Hans Nielsen for hvis, han dem med rette har til at tale, og Anne Hansdatter med sin lovværge, Jens Nielsen stod inden ting på sin moders vegne og sagde, at al den gæld som øvrighed havde at fordrø i deres salig faders bo er udsat korn og Hans Nielsen har taget det til sig at betale øvrigheden.

(51-a)

** Hans Pedersen andet ting til sine vidnesbyrd, Jens Nielsen begærede sit skriftlig vidne igen og ville ikke det vedgå uden på kongelig majestæts stemplede papir.

1665 17/11.

** Søren Poulsen i Sakskøbing fremstod for retten med 2 kaldsmænd, som havde hid i retten kaldet Hans Pedersen Clausen og Peder Nielsen for hvis, han har dem med rette til at tale. Fogden Niels Pedersen tildømte Hans Pedersen Clausen

(51-b)

og Peder Nielsen at betale efter deres håndskrifts formelding inden femten dage eller derfor at lide nam.

** Hr. Søren Jensen 2. ting til Hans Pedersen Clausen.

** Hans Pedersen Clausen 3. ting til sine vidnesbyrd.

** Hans Pedersen Clausen 2. ting til Hans Nielsen og hans moder Anne Hansdatter med sin lovværge. Jens Nielsen fremstod for retten havde hid udi retten kaldet Hans Pedersen Clausen, Peder Jørgensen, Claus Nielsen til deres sandhed at vidne, og Hans Nielsen Borre der imod at svare for hvis, han haver ham med rette til at tale, og var det i dag Jens Nielsens første ting til ham og Hans Nielsen Borre fremstod for retten og havde kaldet Claus Nielsen til sin sandhed

(52-a)

at vidne og Jens Nielsen der imod at svare for hvis han har ham med rette til at tale.

1666 16/2.

** Fogden Niels Pedersen havde kaldet til i dag disse efterskrevne Hans Pedersen Clausen, Peder Nielsen og Hans Nielsen første ting til dem.

** Hr. Søren Jensen 3. ting til Hans Pedersen.

(52-b)

** Tomas Tomasen degn udi Kræmmerup i Sjælland fremstod for retten med 2 kaldsmænd Hans Gertsen Busk, Jørgen Nielsen begge boende udi Næstved i Sjælland, som havde kaldet disse efterskrevne, nemlig Jens Nielsen bomand på Askø, Anders Jespersen Fynbo og Maren Hansdatter bemeldte Jens Niensens hustru med hendes lovværge lovlig otte dages kald og varsel til Askø birketing fredagen den 16. februar førstkomende efter spørgsmål udi alle de poster, som de gode landsdommers stævning indeholder efter loven retmæssigt at aflægge, nemlig om Hans Jørgensen bomands forhold imod mig desligeste Oluf Jørgensen og Hans Jørgensen Kåres dåd, som skete udi Jens Niensens hus her på Askø onsdagen den 31 januar sidst forleden, imod samme vidnesbyrd deres forhør, og om imod dem nogen vil have at svare gives eder også lovlig 8 dages kald og varsel

(53-a)

til forskrevne den 16. februar til Askø birketing, nemlig Hans Jørgensen bomand på Askø, Oluf Jørgensen og Hans Jørgensen Kåre sst. Actum Askø den 8. februar 1666.

Nok blev oplæst velbyrdige hr. landsdommers stævning udi alle sine punkter des indhold om formelder dateret Saksjøbing 5. februar 1666 læst og påskrevet.

Fremstod for retten Jens Nielsen med ed og oprakte fingre at ville vidne sandhed og ikke løgn. En onsdag ad morgenen efter stævningens formelding, da kom Hans Jørgensen selv tredje, nemlig Oluf Jørgensen og Hans Jørgensen Kåre, da gik Tomas på gulvet og han begærede at ville ud og lade sit vand, da sagde Oluf Jørgensen nu skal du blive inde Tomas Tomasen. Tilspurgte Jensen Nielsen han havde ikke noget af døren oppe, Jens Nielsen svarede jo at havde noget af døren oppe, da slog Ole Jørgensen hende til igen med sin ryg. Bliv inde, vil tale med eder. Så talte Hans Jørgensen til Tomas jeg vil have nogle breve om i har eller jeg vil have

(53-b)

mine penge, som i har af mig brevet, Tomas svarede jeg har ingen breve som eder vedkommer uden en kopi af rigens stævning, da svarede Tomas nej, at den ikke vedkom Hans Jørgensen men Tomas ville have den at lyse kongens sag op med.

Så gik Jens Nielsen ud til Niels Pedersen, så hørte ha balder i den anden stue, så gik han og lod døren op og gik ind til dem, og sagde hvor er det fat herinde, der som i vil klammeri, da gå ud af mit hus, da stod de i en hob, men Tomas sad for bordenden, da stod 2 af Tomas karle imellem Hans Jørgensen og Tomas Tomasen, da havde Hans Jørgensen en økse i den højre hånd og hvistede over Tomas hoved.

Anlangende det spørgsmål Hans Jørgensen skulle have gjort til Jens Nielsen, at han (skulle) tage sin kone og børn og gå ud af huset, det ved Jens Nielsen intet af og ej hørte det og han hørte ikke Tomas Tomasen give Hans Jørgensen eller Ole Jørgensen og Hans Jørgensen Kåre nogen onde ord til noget klammeri.

(54-a)

Da tilspurgte Hans Jørgensen Jens Nielsen om han så eller hørte ham eller Ole Jørgensen eller Hans Jørgensen Kåre truede undsagde eller ikke ved nogen klammeri udi hans hus på Tomas degn eller af årsag udi nogen måde. Hans Jørgensen her for retten begærede Jens Nielsen sin sandhed derom nu ville aflægge. Dertil svarede Jens Nielsen efterdi at han ingen kald og varsel her til tinget har bekommet af Hans Jørgensen, da formener jeg mig ingen vidne for min egen person at aflægge videre end jeg har vidnet på denne tid.

Anders Jensen Fynbo blev tilspurgt af fogden Niels Pedersen, hvor hans bopæl og varslet er formedelst retten s gemæs, før end han sit vidne aflægger.

Dertil svarede Anders Jespersen Fynbo og noget ophold i Kræmmerup sogn i Sjælland undertiden har og det og den tid han kom ind, da gik Hans Jørgensen og Ole Kåre på gulvet, da bad Hans Jørgensen Tomas Tomasen at han ville levere ham de breve som (de)

(54-b)

var om forligte, da svarede Tomas Tomasen han havde ingen breve Hans Jørgensen vedkom, ellers vidnede Anders Jespersen ord for ord, som Jens Nielsen før ham vidnet haver undtaget at han ikke så Ole Jørgensen stå hos døren, det bad Anders Jespersen sig gud til hjælp ved sjæl og helgens ed sandfærdigt at være, ydermere tilspurgte Hans Jørgensen Anders Jespersen om han gjorde Tomas Tomasen nogen skade enten med huk eller trussel. Da svarede Anders Jespersen nej men gjorde jeg ikke. Intet videre at være ham bevidst. Tomas Tomasen ydermere tilspurgte Anders Jespersen om han ikke hørte at Hans Jørgensen ikke truede Tomas Tomasen. Anders Jespersen svarede, at han vidnede ord for ord som Jens Nielsen for ham vidnet har.

Jens Nielsen på hans hustrus vegne vidnede med ed, at hans hustru så Hans Jørgensen selv tredje, Ole Jørgensen og Hans Jørgensen Kåre kom ind med hver en økse, da

(55-a)

stod Ole Jørgensen og satte sin ryg til døren, at Tomas kunne ikke komme ud. Videre vidste hun ikke, uden det hun hørte, at Jens Nielsen sagde, jeg vil intet klammeri have i mit hus, det bad Jens Nielsen sig på sin hustrus vegne gud til hjælp ved sjæl og at sandfærdigt at være. Tomas Tomasen og Hans Jørgensen udi Jens Nielsen hus er omtalt. Nok hjemlede hans Nielsen og Hans Jensen at de havde kaldet Jens Jørgensen, Ole Jørgensen og Hans Jørgensen Kåre deres sandhed at vidne angående hvis ord imellem Tomas Tomasen og Hans Jørgensen falden er udi Jens Niensens hus. Imod samme vindes påhørende er kaldet Tomas Tomasen degn som nu står for retten. Jens Nielsen for

(55-b)

ordnede dommer sider retten efter øvrigheds befaling. Hans Jørgensen fremlagde en rigtig kopi under Hans Jensens hånd dateret den 3. februar sidst forleden formeldendes hvilken klage Tomas Tomasen på Hans Jørgensen gjort har derefter er Tomas Tomasen lovlige må stedes fængsel og kaution begærendes, derimod forpligter Tomas Tomasen sig udi lige fængsel til yderste sagens uddrag, samme kopi for retten er læst og påskrevet. Hans Jørgensen endnu fremstillede her for retten nøjagtig kaution til denne sags uddrag dateret Nykøbing den 9. februar 1666. Under Jørgen Lautups hånd og signet. Søren Sørensen Hans Vincentsens underskrevne hænder som forpligtelsen videre udviser. Hans Jørgensen tillige her for Retten begærede at Tomas Tomasen indstiller nøjagtig borgen efter egen begæring

(56-a)

til sagens uddrag udi lige tilfælde, som Hans Jørgensen ham forsikret har, og det førend han drager af landet efterdi Tomas Tomasen selv står til vedermåls tale her på Askø birketing. Tomas Tomasen var tingsvidne begærende efter alt for retten i dag er passeret.

Kaldsmændene ydermere hjemlede at de kaldte Tomas Tomasen udi hans logement til Jens Nielsen på Askø. Tomas Tomasen besværede sig over samme kald, at han ikke er kaldet med seks ugers på hans bopæl, Hans Jørgensen formener at kaldet lovlige efterdi Tomas Tomasen selv personlig stod til vedermåls ting og tale.

Niels Pedersen på øvrighedens vegne var en genpart af tingsvidnet begærende. Jens Nielsen svarede efter at Tomas Tomasen besværer sig, at han ikke er lovlige kaldet men bør at gives kald til sin bopæl til Askø birketing imod vidnesbyrd at svare, da formener jeg Jens Nielsen mig

(56-b)

ikke at stede Tomas Tomasen noget tingsvidne ej heller nogen så vidt jeg Jens Nielsen i dag

er retten betjent.

** Jens Jørgensen havde med kaldsmænd kaldet Hans Pedersen Clausen, Peder Nielsen for hvis han har dem med rette til at tale, og var det han første ting til dem.

1666 15/6.

** Niels Pedersen lod læse den forbuds seddel, som for tre år siden er ankommet og tilspurgte Askø mænd om nogen har set eller hørt nogen enten jagt eller skud der på landet siden det (57-a)

forbuds seddel ankom. Da svarede de alle, at hverken havde enten set eller hørt nogen siden den dag enten bemægtiget sig enten harer eller noget vildt værk i nogen måder, hvor efter Niels Pedersen var tingsvidne begærende, er sted tingsvidne.

** Niels Pedersen 2. ting til dem som han har videre dele.

** Jens Jørgensen hans 2. ting til dem som han har under dele.

1666 10/8.

** Niels Pedersen i rettelagde en kontrakt, som var oprettet imellem Peder Henriksen og Askø mænd, hvorpå resterer 10 tønner byg, som til vinters skulle være leveret betalt, hvilke rester Peder Nielsen 4 tønner, som er af det korn som jeg Niels Pedersen af Peder Hansen købt har, sætter der fordi

(57-b)

i rette for den forordnede dommer om Hans Pedersen ikke bør at betale til mig Niels Pedersen forskrevne korn efter dets værd, som det andet korn i markedets gang blev forhandlet, og forsømmelsen af hans penge siden den tid. Den forordnede dommer tilspurgte Hans Pedersen Clausen om han havde leveret mere end 6 tønner byg til Peder Henriksen eller nogen hans fuldmægtige, hvor til han svarede nej. Efterdi der rester endnu 4 tønner og hans karvmærke findes under kontrakten, da efterdi han ikke har leveret sit korn i rette tid, da tilfinder Jens Nielsen ham samme korn efter den pris, som det i så tiden kostede, og det inden 15 dage at betale eller og at lide nam.

** Niels Pedersen 3. ting til hans Pedersen Clausen.

** Hr. Søren Jensen 4. ting til Hans Pedersen Clausen.

** Jens Jørgensen 3. ting til dem som han har under dele.

1666 17/8.

(58-a)

** Den forordnede dommer Jens Nielsen tilspurgte Peder Nielsen, om han har betalt alt hans korn, som han efter den oprettede kontrakt har udlovet, hvor til Peder Nielsen svarede at han ikke benægter, at der jo endnu rester 4 tønner, hvorfor den forordnede dommer Jens Nielsen tilkender Peder Nielsen at betale forskrevne 4 tønner korn lige som købet på lånet, som de så tiden at blev borget bort fornævnte tid, det inden 15 dage eller og at lide nam og vurdering i hans bo.

** Hans Pedersen Clausen fremstod for retten og havde til i dag udi retten kaldet disse efterskrevne, Jens Nielsen, Hans Nielsen og hans hustru Maren Andersdatter. Nok Claus Nielsen der imod at svare og var det i dag hans første ting til dem.

** Jens Jørgensen 4. ting til dom som han har under dele.

(58-b)

1666 31/8.

** Laurits Hansen af Maribo fremstod for retten og havde lovlige udi retten ladet kalde Christoffer Hansen, Peder Nielsen og Hans Pedersen Clausen for hvis, han har dem med rette til at tale. Den formue som efter det fremlagte købs- og pantebrev som af os, Hans Hansen til salig Margrethe borgmesterens i Maribo har udgivet dateret Maribo den 24. august 58. Derpå tilspurgte salig Hans Hansens søn Christoffer Hansen, Laurits Hansen i Maribo, at af hvem han samme brev bekommet havde eller udi hvis lod samme brev var faldet. Dertil svarede Laurits Hansen at han det

(59-a)

af Lisbeth salig Jens Jensens havde bekommet, hvor om hendes overdragelse om formelder, eftersom samme Laurits Hansen var straks dom begærende tilkendt.

Christoffer Hansen sig af han hertil skriftlig ville svare og imod sige forderligst hvis han derimod agter at protestere, herpå tog den forordnede dommer sig fire ugers dag til her udi at dømme, hvorfor parterne til i dag fjorten dage ville fremlægge, hvis de agter her imod at svare og videre at fremlægge.

** Laurits Hansen udi rettelagde Peder Nielsens seddel dateret Askø den 9. april 63 hvorpå Peder Nielsen resterer hovedstol og rente 9 dlr. 5 sk. herpå afkortes 3 mark 9 sk og var så på resten dom begærende, og blev med begge parternes bevilling optaget i fjorten dag at dømmes på.

** Videre begærede Laurits Hansen det brev over Hans Pedersen Clausen til 4. ting for 9 mark over hans udgivne bevis rester med mindre han inden det ham derfor tilfredsstillede.

** Peder Pedersen som var Laurits Christoffer Hansens af Nakskovs fuldmægtig fremstod med kaldsmænd og havde til i dag havde udi retten kaldet Niels Pedersen for hvis han har ham med rette til at tale, og var det i dag hans første ting til Niels Pedersen.

** Birkefogden Niels Pedersen har ham for retten til at tale havde og var i dag hans første ting til Hans Pedersen.

** Birkefogden Niels Pedersen havde med 2 kaldsmænd

(59-b)

som havde til i dag hid i retten kaldet Hans Pedersen Clausen for hvis han har ham med rette til at tale. Hans Jørgensen på Askø på birkefogden Niels Pedersens vegne udi rette lagde Hans Pedersen Clausens bevis dateret Askø den 13. februar 65, som lyder på 11 slette daler, som Hans Pedersen Clausen til Niels Pedersen skyldig er. Den forordnede dommer tildømte Hans Pedersen Clausen at betale efter sin bevis formelding inden 15 dage eller og derfor at lide nam. Hans Jørgensen var på Niels Pedersens vegne dommen begærende beskrevet.

** Jens Rasmussen Løjet af Blans fremstod for retten med 2 kaldsmænd, som havde på Jens Rasmussens vegne kaldet Hans Pedersen Clausen for gældssag og hvis, han haver ham for

retten til at tale. Første ting til ham.

** Samme kaldsmænd havde på Jens Jørgensens vegne lovlig kaldet Hans Pedersen Clausen for hvis han har ham med rette til at tale, og var i dat hans første tin til ham.

** Hans Pedersen Clausen 2. ting til dem som han har under dele.

(60-a)

1666 14/9.

** Morten Hansen smed på Fejø fremstod for retten med 2 kaldsmænd som lovlig til i dag havde hid udi retten kaldet Hans Pedersen Clausen imod dom og hvis, han har ham med rette til at tale. Morten Hansen for retten fremlagde Hans Pedersen Clausens bevis dateret Fejø den 5. december 61, hvorpå resterer femten sldl. Og der foruden 4 års forfalden rente efter recessen, hvorpå han var dom begærende. Den i dag forordnede dommer Jens Nielsen tildømte Hans Pedersen Clausen at betale efter sin bevises formelding inden 15 dage

(60-b)

eller og derefter at lide nam og vurdering . Jens Nielsen tildømte Peder Nielsen efter hvis som resterer på hans udgivne bevis, som er 8 dlr. 4 sk. og det at betale til Laurits Hansen Kedelfører i Maribo inden femten dage eller og derfor at lide nam.

** Christoffer Hansen fremstod for retten og i rettelagde et skiftebrev dateret den 25. oktober 58, hvilket er blevet læst og påskrevet . Nok blev i rette lagt et indlæg dateret Askø den 7. september (56), som også for retten er blevet læst og påskrevet, som (siden) i den sag imellem Christoffer Hansen på Askø og Laurits Kedelfører i Maribo.

** Jens Jørgensen for retten gav Hans Pedersen Clausen sag for det han er blevet skyldig for, som Jens Jørgensen (ham) købte for og har betalt som beløber sig 10 mark 2 sk. hvortil Hans Pedersen Clausen svarede at han kendes Jens Jørgensen ingen 10 mark for fisk og sild at være, førend han ham det bliver bevist.

(61-a)

enten med vidnesbyrd eller med rigtigt brev og segl.

** Hans Pedersen Clausen første ting til dem, som han har under dele

** Laurits Christoffersen i Nakskov hans 2. ting til dem som han har under dele.

** Jens Rasmussen Løjet i Blans andet ting til Hans Pedersen Clausen på Askø.

1666 28/9.

** Da efter tiltale gensvar og den sags beskaffenhed, og efterdi Laurits Hansen borger i Maribo tiltaler Christoffer Hansen her på Askø for 85 slette daler 1 mark 11 sk. som efter

(61-b)

hans irettesættelses bemelding skal restere på en Christoffer Hansens salig faders Hans Hansen på Askø til Margrethe salig borgmesters i Maribo udgivne bevis, hvilet bevis (henstår) sig på forsikring i Hans Hansens båd efter et forrige udgivne pantebrevs bemelding, hvilket original pantebrev ej er blevet i rette lagt ej heller og Laurits Hansen nogen overdragelses (afløs) brev er fremlagt af Laurits Hasen efter (påskyndelse) inden tinge. Samme brev af Lisbeth Clauses i Maribo var overdraget, og ikke om samme bevis noget i ringeste måde udi Lisbeth

Clauses til Laurits Hansen overdragelses seddel specificeres. Alligevel han iden tinge har på sit samme bevis af Lisbeth Clauses skulle have bekommet og da skiftet udi år 1658 er holden efter salig Hans Hansen bemeldte Christoffer Hansens far er Lisbeth Clauses fuldmægtig Peder Johansen af Maribo mødt på skiftestedet og er efter bevis fordret hovedstol og rente 34 dlr. 3 mark og desuden efter tilspørgsel på skifte om han videre har at fordre

(62-a)

angivet om 27 dlr. Hans Hansen skulle være skyldig efter regnskabsbog og aldeles intet meldt eller fordret om denne bevis, hvorpå afkald er blevet Lisbeth og tilkendegivet at bemeldte Christoffer Hansen påtog sig faderens gård efter dannemænds taksering, at han skulle efter skiftebrevets formelding svare og tilfredsstille hans faders kreditorer så mange på skifte i gården blev indført og samme nu fordrede gæld ej på skiftet er blevet angivet og Lisbeth Clauses lige såvel kunne lade fodre den ene som den anden hvilket og Jyske lov taler om arv og gælds fordring efter død mand som (hun har) forsømt.

Da vidste jeg ikke at kunne tilfinde Christoffer Hansen mere end andre hans søskendes og arvtagere der til at betale mens Hans Hansen pligtig var samtlige arvinger der for at søge efter lovlig medfart.

(62-b)

og i skiftes for handling indført og godtgjort, da bør Laurits Hansen samme betaling ikke hos Christoffer Hansen alene men hos andre hans søskende tillige at søge og Christoffer Hansen sin andel deraf at betale efter recessen inden 15 dage, eftersom gælden på skifte er fordret, dog ikke ved fuldkommen rigtighed, som nu ved salig Margrethes bog dog befindes. Begge parterne var dommen begærendes beskrevet.

** Niels Jensen udi retten kaldet Hans Pedersen Clausen for hvis han har ham med rette til at tale. Niels Jonsen første ting til Hans Pedersen Clausen.

** Hans Pedersen Clausen tilspurgte Claus Nielsen om han benægter at han jo er Hans Pedersen Clausen eller Ditlev Eriksen noget korn som skulle være afsat til bemeldte Ditlev Eriksen, hvortil Claus Nielsen svarede at han kendes Hans Pedersen eller Ditlev Eriksen intet korn, da fremstod Jens

(63-a)

Nielsen og vidnede at han mindes at den tid Hans Nielsen drog af sin gård til Lolland at bo, og han da samme tid havde ind(høstet) siden kom han en gang igen til Askø og ikke tærsket sig noget af kornet, da gik Claus Nielsen op til fogden Hans Hansen, at han vilde have (beslag) på samme korn, samme løfte blev og efterkommet, at Hans Nielsen intet deraf måtte bekomme før end al øvrige hans restance var deraf udkommet. Kornet blev på boligen og siden mindes Jens Nielsen at Hans Hansens søn Jørgen Hansen stod og tærskede men enten Hans Hansen bekom det på øvrighedens vegne (eller) Claus Nielsen (beholdt) det, det ved han ikke men Jens Nielsen fik intet af samme korn, det bad Jens Nielsen sig Gud til hjælp på ved sjæl og salighed sandfærdigt at være. Hans Nielsen vidnede lige som Jens Nielsen for ham vidnet har. Maren Andersdatter beretter Hans Nielsens hustru vidnede lige, som Jens Nielsen og Hans Nielsen for hende vidnet havde. Det bad Hans Nielsen og Maren Andersdatter sig Gud hjælpe ved sjæl og salighed sandfærdigt at være. Dertil svarede Claus Nielsen at

(63-b)

at han hverken lod samme fornævnte korn tærskes ej eller bekom han intet deraf. Efter (benævnte) vidnesbyrd var Hans Pedersen Clausen tingsvidne begærende, blev samme og stedt.

** Jens Jørgensen havde 2 kaldsmænd som havde lovligt i retten kaldet Jens Nielsen og Claus Nielsen deres sandhed at vidne, og Hans Pedersen Clausen derimod at svare. Eftersom Jens

Jørgensen begærede Jens Niensens vidnesbyrd at Hans Pedersen Clausen skulle være interessant i fisk og sild, som de i Sakskøbing har bekommet og Jens Jørgensen er i løfte for. Jens Nielsen vidnede at han intet har bekommet af den fis og sild, som de udi Sakskøbing har bekommet og Jens Jørgensen samme i løfte for, såsom hans salig fader har bekommet noget deraf da er det betalt, og om Hans Pedersen Clausen har bekommet noget det ved han ikke, thi det er henved 16 år siden, det bad Jens Nielsen sig Gud til hjælp ved sjæl og salighed sandfærdigt at være.

** Jens Jørgensens første ting
(64-a)
til Claus Nielsen.

** Laurits Christoffersen af Nakskov første tin til Niels Pedersen.

** Jens Rasmussen Løjet af Blans 3. ting til Hans Pedersen Clausen.

** Laurits Hansen af Maribo 3. ting til Hans Pedersen Clausen.

1666 12/10.

** Jens Rasmussen af Femø fremstod for retten med 2 kaldsmænd og havde kaldet Niels Jensen på Askø for gælds dom og hvis Jens Rasmussen har ham med rette til at tale. Jens Rasmussen tiltalte Niels Jensen for halv (syvende) daler, som han er ham skyldig for en ko. Nok 6 daler for Niels Jensens søsters jordefærd.

(64-b)

de 6 daler Jens Rasmussen fordrede for Niels Jensens søsters jordefærd det ved Niels Jensen Jens Rasmussen intet at svare, men Jens Rasmussen derfor at søge bemeldte den salig piges værge det krav for koen er betalt, (ved an tagen 6 mark 4 sk.

Jens Rasmussen i rette lagde Niels Jensens obligation dateret Femø den 2. september 1661 hvori resterer 56 slette daler 1 mark 10 sk. hvilket bevis i dag inden tinge er blevet læst og påskrevet, og Jens Rasmussen her efter dom begærende. herimod svarede Niels Jensen at imod denne kontrakt er betalt (...) og to tønder byg, som Niels Jensen agter med levende røst at bevise, hvortil Jens Rasmussen svarede, at han ikke benægter, at han har bekommet samme korn, men det er for det han havde sået, den halve sået med Niels Jensen og samme tid gav kongen sin skat deraf, for det han bragte fogden, men det ikke at være betalt på obligationen. Jens Nielsen tog sagen op i seks uger og da Niels Jensen det forinden at svare hvis, han derimod agter at bevise, så vidt Jens Nielsen at sige hvad han agter der udi at forsvare.

Nok i rettelagde Jens

(65-a)

Rasmussen bemeldte pantebrev dateret Askø den 25 februar 1657, som er på Niels Jensen på Askø hans halve gård, hvorpå resterer 78 dlr. samme bevis blev i dag inden tinge læst og påskrevet og var også Jens Rasmussen herefter dom begærendes, eftersom her fremlægges et pantebrev dateret Askø den 25. februar 1657, som lyder på Niels Jensen på Askø hans halve gård, som han nu bor på fornævnte Askø. Jens Nielsen tildømte Jens Rasmussen i sit pant efter dannemænds skatering og hvis den halve gård ikke kan tilstrække, da Niels Jensen derfor at gøre fuldt udlæg i løsøre for det øvrige indtil samme summa bliver betalt, og det inden 15 dage eller og da derfor at lide nam.

** Nok blev i rette lagt Hans Pedersen Clausens bevis dateret Askø den 10 april 1663 hvorpå resterer 2 dlr., som Hans Pedersen Clausen til Laurits Hansen af Maribo skyldig er, samme

bevis er i dag inden tinge blevet læst og påskrevet, og derpå er dom begærendes, Jens Nielsen dømte Hans Pedersen Clausen at betale til fornævnte
(65-b)

Laurits Hansen fornævnte 2 daler med sin tilbørlige rente efter recessen og det inden 15 dage eller og da derfor at lide nam.

** Jens Jørgensen på Askø fremstod for retten med 2 kaldsmænd og havde hid udi retten kaldet Hans Jørgensen og Peder Nielsen til deres sandhed at vidne og Hans Pedersen Clausen på Askø der imod at svare. Jens Jørgensen første ting til sine vidnesbyrd. Jens Jørgensen 2. ting til Hans Pedersen Clausen.

** Lyses for Jens Rasmussen Løjet af Blans hans dele.

1666 23/11.
(66-a)

** Jens Nielsen tildømte Niels Jensen at betale Jens Rasmussen at betale alt det, som resterer på hans udgivne bevis og det inden femten dage eller og da derfor at lide nam.

** Jens Jørgensen begærede i dag sine vidnesbyrd at de deres sandhed vilde aflægge anlangende det løfte som Jens Jørgensen er i forløfter for. Hans Jørgensen fremstod for retten og vidende, at det er ham udi Guds sandhed vitterligt at Hans Pedersen var interesseret i den fisk og sild, som Jens Jørgensen er i løfte for hos Henrik Hillebrandtsen i Sakskøbing. Ydermere vidnede Hans Jørgensen, at han havde hørt at Jens Jørgensen nogle gange har fordret Hans Pedersen for samme løfte, da svarede Hans Pedersen, at Jens Jørgensen ingen skade skulle lide for samme.

(66-b)

Peder Nielsen fremstod for retten og vidnede ligesom, Hans Jørgensen for ham vidnet har. Claus Nielsen vidnede ligesom, Hans Jørgensen og Peder Nielsen for ham vidnet har. Herefter Jens Jørgensen tingsvidne begærede, og blev ham stedt.

** Jens Jørgensen havde med 2 kaldsmænd udi retten kaldet Niels Jensen for hvis, Jens Jørgensen har ham udi rette til at tale. Jens Jørgensen første ting til Niels Jensen.

** Peder Hansen begærede på sin far Hans Pedersens vegne genpart efter de vidnesbyrd, som Jens Jørgensen i dag lod føre.

1667 1/3.
(67-a)

Fogden Niels Pedersen på ridefogdens Hans Jensens vegne i Nykøbing udtog 4 uvildige vurderingsmænd, Hans Rasmussen, Jens Jørgensen, Christoffer Hansen og Niels Jensen, som skulle vurdere Hans Jensen rugsæd til for 15 daler. Da har de vurderet denne efterskrevne rugsæd som følger -

((67-b)

og dersom fornævnte rugsæd ikke bliver så god, som den forskrevne summa, da Peder Nielsen den at fuldgøre, og dersom den bliver bedre da Peder Nielsen det øvrige at beholde, og lovede Peder Nielsen samme Grøde at høste og tærskes som forsvarligt kan være, men det at indhøste hvor fogden Niels Pedersen på ridefogdens vegne det begærer og selv Peder Nielsen foringen at beholde og når det blevet indhøstet, da Peder Nielsen det tærskes, når han begærer. Niels

Pedersen på ridefogden Hans Jensens vegne tingsvidne begærede.

** Fogden Niels Pedersen foreholdt menige Askø mænd at hvem som restere med gårds fæstninger, sagesfald og husbondhold, og ellers andet i hvad det kan være, da skulle de det med det forderligste klarere, såfremt de ikke selv derfor vil stande til rette.

(68-a)

** Ole Pedersen af Fejø med kaldsmænd havde udi retten kaldet Hans Pedersen Clausen på Askø for hvis, han ham med rette til at tale. Satte Ole Pedersen udi rette at Hans Pedersen Clausen på Askø skulle være ham skyldig 5 daler 1 mark. og var det i dag Ole Pedersens første ting til Hans Pedersen Clausen.

** Jens Jørgensen på Askø havde kaldt Hans Pedersen Clausen på Askø imod sag og dom og hvis han har ham til at tale. Jens Jørgensen på Askø udi rette lagde et tingsvidne dateret Askø den 23. november 1666, satte udi rette og var endelig dom begærende. Dommeren tilspurgte begge parter om de havde noget videre i den

(68-b)

sag at lægge udi rette. Nok gav dommeren dem respit i 3 uger og da des forinden at lægge i rette hvis de der udi agter at fremlægge. Dommeren tog sagen op i 5 uger.

** Jens Jørgensen på Askø havde med 2 kaldsmænd i retten kaldet Niels Jensen for hvis, han har ham med rette til at tale. For retten bekendte Niels Jensen, at han er Jens Jørgensen 8 daler og 8 skilling skyldig, bemeldte Niels Jensen fuld nøjet og betalte Jens Jørgensen med denne efterskrevne rugsæd, nemlig (opremsning af de forskellige lodder tilsået med rug. Og dermed har han fuld nøjet og betalt ham hvis, som han var ham skyldig, undtagen det løfte i Saksjøbing, denne fornævnte rugsæd lover jeg Niels Jensen at være Jens Jørgensens fulde (hjemmel) og enhvers tiltale at indhøste og gøre sig så nyttig med korn

(69-a)

og foder som ham lyster.

** Niels Hansen fremstod for retten havde med kaldsmænd udi retten kaldt Christoffer Hansen på Askø for hvis, han har ham med rette til at tale. Niels Hansen tiltalte Christoffer Hansen for 2 daler 2 skilling, som han er ham skyldig. Niels Hansen tog første ting til Christoffer Hansen. Niels Hansen bød sig til regnskab med Christoffer Hansen straks på tinget, og dermed blev de så forenet, at Christoffer Hansen skal give Niels Hansen for samme 2 daler det næste stykke og det stykke ved den nordre ende på præstestykket i Østre hoved, og det lover Christoffer Hansen at være Niels Hansens fulde hjemmel for hver mands tiltale samme grøde at indhøste og gøre sig så nyttig med korn og foder som han lyster, og har Christoffer Hansen hermed afbetalt Niels Hansen for samme 2 daler, dermed er deres regnskab klargjort.

(69-b)

Hvis Niels Jensen var Niels Hansen skyldig har han, Niels Hansen fuld nøjet med denne efterskrevne rugsæd, nemlig den søndre del af Killegammel i Øster Hoved, som han og Niels Hansens fulde hjemmel for hver mands tiltale at høste og gøre sig så nyttig med korn og foder, som han lyster.

1667 11/4.

** Eftersom Jens Jørgensen på Askø har givet Hans Pedersen Clausen på Askø kald og varsel imod sag og dom og haver Jens Jørgensen i rette lagt et

(70-a)

tingsvidne dateret Askø birketing fredagen den 23. november 1666, hvormed befindes vidnesbyrd for retten at have vurderet Hans Pedersen at have været interesseret med i den fisk og sild, som de af salig Henrik Hillebrandtsen af Sakskøbing bekommet har, som Jens Jørgensen er i løfte for, og har samme vidnesbyrd vidnet, at de nogle gange havde hørt at Jens Jørgensen har fordret Hans Pedersen Clausen for samme løfte. Da svarede Hans Pedersen at Jens Jørgensen ingen skade skulle lide hos ham, og eftersom Jens Jørgensen hverken med vidnesbyrd ej heller med brev og sagen har overbevist Hans Pedersen at være ham noget skyldig, eftersom Jens Jørgensen tilforn har givet Hans Pedersen sag for at skulle været ham skyldig for fisk og sild, da kender jeg Hans Pedersen fri, for Jens Jørgensens tiltale indtil Jens Jørgensen anderledes beviser hvor meget kravet er. Jens Jørgensen var dommen begærende beskrevet, blev ham stedt.

** Ole Pedersen af Fejø 2. ting over Hans Pedersen Clausen på Askø

(70-b)

1667 11/10.

** Fogden Niels Pedersen for retten lod læse Poul Nielsen Portholder på Nykøbing slot hans skrivelse anlangende den gæld, som Hans Pedersen Clausen til husfogden på Nykøbing slot skyldig er. Hvor til Hans Pedersen Clausen har svaret, at han kendes intet videre at være skyldig uden seks dlr. 2 mark i den stund hans kvitteringer står ved magt og efterdi der ikke vidstes hvor længe den videre har stået og er forrentet, da vidste jeg heller på kunde at kendes men derfor taget første ting.

** Ole Pedersen af Fejø 3. ting til Hans Pedersen på Askø.

** Efter ridefogden Hans Jensens tilladelse og befaling og eftersom hos befindes stor uskikkelighed her på landet da befales Niels Pedersen

(71-a)

foged at tilsætte 2 mænd, som skal have indseende til, at alt ting går skikke ligt til her på landet såvel som på de andre øer med kirkeværgerne, og det at gøre og forestå som forsvarligt kan være. Dertil er forordnet efterskrevne nemlig Jens Jørgensen og Claus Nielsen, hvorefter var fogden Niels Pedersen tingsvidne begærende, og blev ham og stedt.

** Fogden Niels Pedersen foreholdt dem, som er ridefogden Hans Jensen skyldig enten for sagesfald eller andet, i hvad det kan være, til i dag fjorten dage at klarere.

1668 31/1

** Fogden Niels Pedersen for retten fremstod

(71-b)

og havde udi retten kaldet Peder Nielsen for hvis, som han for retten har ham til at tale. Niels Pedersen første ting til Peder Nielsen efter håndskriftens formelding.

** Claus Nielsen for retten aflyste dem, som henter vand i hans brønd, at dersom de derover fanger nogen skade, da de dem det at have for hjemgæld. I dag den første gang dette er aflyst.

** Jens Nielsen tildømte Hans Pedersen at betale til Ole Pedersen på Fejø alt hvis, som hans opskrift om formelder inden 15 dage eller der for at lide nam.

1668 14/2.
(72-a)

** Jens Nielsen tildømte Peder Nielsen at betale efter sin håndskrifts formelding inden femten dage eller og derfor at lide nam.

** Fogden Niels Pedersen på Askø på øvrighedens vegne aflyste dem ,som om søndagene enten drager af landet eller og fisker, desligeste og om kongelige bededage eller andre helligdage, at de der imod gøre skulle der for hver gang, hver give en rigsmark til helligdags brøde til kirken og øvrigheden, hvilket at have indseende med er disse 2 mænd nemlig Jens Jørgensen og Claus Nielsen tillige med kirkeværgerne at have så flittig indseende, som de det agter at forsvare og dersom de 4 mænd det forsømmer, da Niels Pedersen foged, det på øvrighedens vegne at have og holde, som forsvarligt kan være og herefter var fogden Niels Pedersen tingsvidne begærende..

** Niels Pedersen 2. ting til Peder Nielsen.

** Jens Nielsen for retten tilbød sin med redder Niels Hansen om han ville købe den anden halve gård efter deres købebrevs formelding, da skulle han være den næst at købe for sølv og penge førend nogen anden den tilbydes.

(71-b)

og det inden tre solemærker.

** Claus Nielsen 2. gang aflyste dem, som henter vand i hans brønd, at de skulle lade det forblive, såfremt nogen derover fanger nogen skade, da skulle de det have for hjemgæld.

1668 27/11.

Fogden Niels Pedersen fremstod for retten og havde til i dag kaldet Claus Nielsen og Peder Nielsen

(73-a)

for hvis som han har dem med rette til at tale, Niels Pedersen første ting til dem.

** Hans Pedersen Pilt på Femø fremstod og havde kaldet Hans Pedersen imod sag og dom for hvis, han har ham med rette til at tale. Hans Pedersen Pilt for retten fremstod og begærede af den forordnede dommer endelig dom efter tingsvidnes formelding. Birkefogden Niels Pedersen tiltog sig sagen og brevene som er 3 udi tal til i dag 3 uger og da der udi at dømme som forsvarligt kan være. Hans Pedersen Pilt til den bestemte tid fuldmagt at give Niels Jensen på Askø at tage dommen beskrevet, om han da ikke selv til stede er.

** Karen Jensdatter salig Rasmus Pedersens efterleverske med sin lovværge fremstod for retten og

(73-b)

havde kaldet Hans Pedersen imod 2 panters opbydelse. Karen Jensdatter 1. ting.

** Birkefogden Niels Pedersen for retten tilspurgte menige indbyggere, som den dag ting søgte, om der var nogen, som vidste nogen som havde enten flyttet eller opgravet nogen af de skel stammer som der findes imellem hyrderne og boelerne imellem jorden i marken, hvor til de samtlige svarede nej.

1668 18/12.

** Fogden Niels Pedersen 2. ting til Peder Nielsen, Hans Nielsen. Niels Pedersens Borres (74-a)

Vidne sig belanger, da blev Hans Pedersen tilspurgt af birkefogden Niels Pedersen 3 gange for retten om han det ville vedstå, uanset det er på ustempet papir, hvilket er imod kongelige reces, hvortil Hans Pedersen svarede ja.

** Birkefogden Niels Pedersen tildømte Hans Pedersen på Askø at betale til Hans Pedersen Pilt på Femø efter tingsvidnets formelding dateret Femø 1663 onsdagen den 28. oktober så længe samme tingsvidne står ved sin fulde magt og det inden femten dage eller og da derfor at lide nam.

Niels Jensen på Askø var på Hans Pedersen Pilt på Femø hans vegne dommen begærende beskrevet.

1669 22/1.

** Laurits Hansen af Maribo, hans fuldmægtig ved navn Peder Bundesen fremstod for retten og havde kaldet Peder Nielsen, Claus Nielsen, Peder Hansen, Christoffer Hansen på Laurits Hansens og Peder Bundesens egne vegne, for hvis de har dem med rette til at tale. Lovede disse forskrevne at tale med Laurits Hansen selv, og derfor at stille ham tilfreds inden i dag otte dage. Peder Bundesens første ting til disse forskrevne

(75-a)

** Simon Michelsen af Blans fremstod for retten og havde kaldet Hans Pedersen efter hans udgivne bevis kapital 4 slette daler med forfalden rente siden 66, satte derfor i rette og endelig dom begærede. Birkefogden Niels Pedersen tildømte Hans Pedersen at betale efter hans bevis formelding inden femten dage, eller og da derfor at lide nam.

** Niels Pedersen 3. ting til Peder Nielsen. Niels Pedersen var dom begærende. Og efter bevisets formelding og egen munds bekendelse syv slette daler. Den forordnede dommer Jens Nielsen tildømte Peder Nielsen at betale til fornævnte Niels Pedersen forskrevne 7 sldl. inden femten dage, eller da derfor at lide nam.

1669 29/1.

** Hvis sig belanger Peder Nielsens håndskrift da tildømte birkefogden Niels Pedersen ham til Laurits Hansen at betale efter sit bevis formelding inden femten dage eller og da derfor at lide nam.

** Claus Nielsen efter hans håndskrift 2. ting.

(76-a)

** Birkefogden Niels Pedersen tildømte Hans Pedersen og hans søn Peder Hansen at betale til Laurits Hansen i Maribo efter deres håndskrifts formelding inden femten dage, eller og da derfor at lide nam.

** Birkefogden Niels Pedersen tildømte Christoffer Hansen at betale til Laurits Hansen i

Maribo efter sin håndskrifts formelding inden femten dage eller og derfor at lide nam. Når Laurits Hansen af Maribo fremlægger efter sin opskrifts formelding nogen rigtighed på, så skal han for så vidt som lov og ret medfølger over Christoffer Hansen på Askø.

** Hans Jørgensen på Askø fremstod for retten
(76-b)

havde hid kaldet birkefogden Niels Pedersen og Niels Jensen til deres sandhed at vidne, og Hans Pedersen derimod at svare. Hans Jørgensen gav Hans Pedersen sag for en rigsdaler som han har leveret Hans Pedersen at han skulle levere til ridefogden Hans Jensen og ikke er sket. Hans Jørgensen 1. ting

** Jens Rasmussen Løjet af Blans havde kaldet Hans Pedersen på Askø imod tingsvidnes forhvervelse efter hans udgivne håndskrifts formelding.

** Jørgen Christen i Støkkemarken fremstod for retten og havde kaldet
(77-a)

Hans Pedersen på Askø for hvis han har ham med rette til at tale og var det i dag hans 1. ting.

1669 24/2.

** Hans Jørgensen 2. ting til hans vidnesbyrd.

** Birkefogden Niels Pedersen fremstod for retten og havde hid i retten kaldet Peder Nielsen imod skatering og hvis, som han har ham med rette til at tale. Birkefogden Niels Pedersen
(77-b)

for retten udtog 4 mænd Claus Nielsen, Jens Jørgensen, Jens Nielsen og Christoffer Hansen til at syne og sigte ildsteder og brønde, om de var så dygtige, som det sig bør, og det inden ting igen for sig at afsige som de agter at forsvare, hvis sig brønde belanger det for dom 3 uger at afsige.

1669 5/3.

** Birkefogden Niels Pedersen 2. ting til Peder Nielsen imod skatering og vidnes opkrævelse, da har den forordnede dommer Jens Nielsen udtaget disse efterskrevne 4 mænd
(78-a)

Hans Pedersen, Hans Jørgensen, Hans Rasmussen og Claus Nielsen, at skattere Peder Niensens halve gård, hvad den kan være værd for sølv og penge, som Birkefogden Niels Pedersen er indført udi efter 2 dommes formelding, og der udi disse 4 mænd deres afsigt at svare til i dag otte dage, så som de det agter at forsvare.

1669 12/3.

** De 4 mænd Claus Nielsen, Jens Jørgensen, Jens Nielsen og Christoffer Hansen som sidst
(78-b)

forleden 24. februar her til birketinget af birkefogden Niels Pedersen var udtaget til at syne og sigte alle ildsteder og brønde der på landet. Disse forskrevne 4 mænd gjorde i dag derom deres afsigt som følger. Hans Nielsen bysvends skorsten brøstfældig. Husmændenes brønd ganske brøstfældig, hr. Søren Jensens kølle brøstfældig, Hans Jørgensens oven brøstfældig, Niels Jensens brønd brøstfældig, Niels Hansens brønd brøstfældig, hvis de alle brøndene sig belanger da var ganske brøstfældige, men de vedkommende det inden i dag otte dage at flie,

som forsvarligt kan være, Hvis ildstederne sig belanger, da de vedkommende dem og at flie til Phillippi Jacobi dag, eller og dem ikke at bruge inden den dag, med mindre at de fliet dem, så at de kan være dermed forsvaret.

** De fire mænd Hans Pedersen, Hans Jørgensen, Hans Rasmussen og Claus Nielsen, som sidst forleden den 5. marts af den forordnede dommer Jens Nielsen var udtaget at
(79-a)

skattere Peder Nielsens halve gård, hvad den halve kan være værd for sølv og penge. Da har og i dag gjort deres afsigt som følger, at have skatteret den for 65 slette daler og det at være med bygt og brønd, og al den halve gårds tillæg i alle måder. Derefter var birkefogden Niels Pedersen tingsvidne begærende Birkefogden Niels Pedersen af den forordnede dommer Jens Nielsen begærede, at man eftersom de har skatteret den halve gård, at de skulle og skattere og dele den halve jord dem imellem så vidt der er gjort Niels Pedersens indførsel i den halve Peder Nielsens gård efter 2 dommes formelding og efter den sidste skattering, som er sket til tinge. Her efter var og birkefogden Niels Pedersen tingsvidne begærende. Niels Pedersen tilspurgte mig Jens Nielsen, om jeg ville stede, de 4 mænd som har skatteret Peder Nielsens halve gård, at de skulle rebe og dele for mig sin del dog af jorden efter dommens formelding, dertil svarede Jens Nielsen, at han skulle bekomme dem, disse fire mænd at rebe og dele Niels Pedersen sin del

(79-b)

af jorden efter de 2 forskrevne dommes formelding. Jens Nielsen tilspurgte Peder Nielsen for retten, om han har noget der udi at svare, hvortil Peder Nielsen svarede ja, at han steder sit samtykke dertil, da tilbød Jens Nielsen de forskrevne 4 mænd at gøre deres 2 [tov] og fyldest til i dag otte dage, som de agter at forsvare, og Peder Nielsen selv at være udi flok og følge med, og dersom Hans Jørgensen ikke er til stede da Jens Jørgensen at gå i hans sted.

** Efter indhentet kald og varsel fremæskede den forordnede dommer forskrevne vidnesbyrd deres sandhed at vidne. Frem kom Niels Pedersen for retten og vidnede, at det var ham udi guds sandhed vitterligt at ungefær for en 3 år siden leverede Hans Jørgensen til Hans Pedersen 1 rigsdaler, som han på hans vegne skulle levere til ridefogden Hans Jensen på Nykøbing slot, dette bekræftede Niels Pedersen ved sjæl og sandhed sandfærdigt at være. Niels Jensen fremstod for retten og vidnede lige ord fra ord, som Niels Pedersen for ham vidnet har. Hans Jørgensen var her efter tingsvidne begærende.

(80-a)

Efter vidnesbyrdene var ført vedgik Hans Pedersen den forskrevne rigsdaler og leverer den til Skt. Mikkelssdag førstkommende til Hans Jørgensen at betale. Hans Jørgensen var tingsvidne begærende.

1669 19/3.

** Niels Pedersen for retten tilspurgte de 4 mænd, som sidst forleden den 12. marts her til tinget blev udtaget at rebe og dele den jord, som de var udtaget til, de fire mænd svarede nej, at de havde det endnu ikke efterkommet, men nu ville de det efterkomme til

(80-b)

i dag otte dage efter den skattering, som er ført udi Peder Nielsens gårde her på Askø efter den skattering, som skete, da formener jeg Niels Pedersen de 4 mænd at stå mig og min principal til rette for hvis skade, som os her til kan til forårsages, for de har ikke gjort deres pligt og tog fyldest til den bestemte dag, som dem blev foresat, her efter var Niels Pedersen tingsvidne begærende.

** Niels Pedersen for retten foreholdt menige indbyggere på Askø om der var nogen som kendes øvrigheden noget skyldigt enten med sagefald eller andet da skulle de det klare med det første inden Phillippi Jacobi dag eller og selv derfor at stande til rette.

1669 21/5.
(81-a)

** Jens Nielsen på Askø fremstod for retten med kaldsmænd og havde hid kaldet Niels Hansen, Hans Pedersen, Claus Nielsen, Jens Jørgensen, Peder Nielsen, Hans Rasmussen til deres sandhed at vidne, og Christoffer Hansen på Askø der imod at svare. Peder Nielsen fremstod for retten og sagde, at det sidste gårds gang der Jens Nielsen gik den tid han var oldermand, om de ikke da så og hørte at Christoffer Hansen kom til og ved (Ene råds) Stengård og var intet med at gå gårds gang. Svarede Christoffer Hansen Jens Nielsen hvi han skrev hans gærde op ved Øster havet. Da svarede Jensen Nielsen, fordi det

(81-b)

var brøstfældigt, da svarede Christoffer Hansen, at Jens Nielsen havde skrevet det op som ingen passelig mand, og det er lige som den tyvevrå, som de har indhegnet eller ladet indhegne, Jens Niensens første ting til sine vidnesbyrd.

** Fogden Niels Pedersen foreholdt menige indbyggere der om, hvorledes det har det med deres skatte seddel, da svarede de, at de ville det nu straks efterkomme.

1769 28/5.

** Christoffer Hansen fremstod for retten
(82-a)

og havde kaldet Jens Jørgensen og hans kvinde Karen Hansdatter, Karen Jensdatter med sin lovværge til deres sandhed at vidne og Jens Nielsen derimod at svare. Da fremstod Jens Nielsen for retten og forment sig ikke at stedes ting over ham før end Christoffer Hansen giver ham sag for noget i nogen måder, eftersom fogden Niels Pedersen for rette foreholdt vidnesbyrdene og sagvolderen Christoffer Hansen, at fremkomme for retten enten at vidne eller at give Jens Nielsen sag fuldkommen for noget. Da haver vidnesbyrdene villet fremkomme at vidne eller og sagvolderen Christoffer Hansen at give Jens Nielsen sag, uden at Christoffer Hansen sagde at Jens Nielsen havde talt nogle ord, men han ikke navngav hvad det var at til Jens Jørgensens uden, at han skulle have sagt, at han havde set nogle sølvmailer en sted

(82-b)

kunne han hitte dem, da skulle han få dem igen, og han sagde, at det var Jens Jørgensens kvinde Karen Jensdatter og Maren hans egen kvinde (hengivet). Christoffer Hansen første ting til sine vidnesbyrd. Fogden Niels Pedersen for retten foreholdt begge parterne at lide 2 mænd, som kunne forene og forlige dem efter sådan urigtighed, som de har anvendt og beskyldt. Christoffer Hansen fremstod for retten og erbød sig på sin side at lide 2 mænd, som kunne forene dem og gøre dem del, som de kunne gøre med en god samvittighed og ret kunne være. Jens Nielsen fremstod for retten og svarede at han ikke ville lide 4 mænd, men Christoffer Hansen enten skulle erklære ham, eller og til hans vidnesbyrd for han formener sig at han ikke har sagt noget, som han bør at erklære Christoffer Hansen for.

1769 4/6.
(83-a)

** Fogden Niels Pedersen for retten tilspurgte de 4 mænd nemlig Peder Nielsen, Jens Jørgensen, Claus Niels og Niels Hansen, som af Niels Pedersen var udtaget efter oldermanden Jens Nielsens afløsning, at de skulle sætte dem i bøder, som da i Jens Nielsens hus i deres samtlige ejerlav har gjort overlast med slagsmål og skælderier, om de har gjort deres tog fyldst. Hvortil de 4 mænd svarede for retten fornemmelig den ene ved navn Jens Nielsen, som kendte sig brøstfædig, svarede at hvis, som det sig belanger det fogden med kaldsmænd har sat ham udi bøder, det vil han gerne være overbødig at betale, når han derom bliver anmodet, men det var

(83-b)

ikke omtalt før nu på tinget. Dertil svarede og Jens Nielsen straks, der de var forsamlede udi ejerlav at når de andre som der har brudt for ham giver deres bøder, så vil han og betale sit med øl, de som ikke allerede ikke har betalt lovede på søndag førstkomende at betale.

** Jens Nielsen for retten fremstod havde til i dag hid i retten kaldet Karen Jensdatter med sin lovværge, Jens Jørgensens kvinde Karen Hansdatter med sin lovværge, Christoffer Hansen, for hvis sagelse, som han har ham at give her for retten. Da er Jens Nielsens tiltale til Christoffer Hansen eftersom han sidste tingdag angav nogle ord, som Jens Nielsen skulle have sagt til Jens Jørgensens, at jeg skulle have bort sat nogle sølvmarker, som skulle været Karen Hansdatters og min piges. Jens Nielsen for retten tilspurgte Christoffer Hansen om hvilken piges det var, og når det skete

(84-a)

at han satte samme gods bort. Da svarede Christoffer Hansen, at han vil intet svare ham videre derpå i dag. Jens Nielsen for retten tilspurgte Jens Jørgensen om han ville give ham sag for noget i nogen måder efter Christoffer Hansens sagelse, hans gods som Christoffer Hansen har givet Jens Nielsen sag for, ved han intet af, han mistede så meget gods i svenskens tid, end (den kvindes sølvmarker) hvem der fik det videste han intet. Han vidste ham intet videre at svare i den sag.

Fogden Niels Pedersen for retten svarede, at han ville svare for Karen Jensdatter, eftersom han er hendes lovværge, hvis efter den sagelse, som Christoffer Hansen har givet Jens Nielsen. Fogden for retten svarede for Karen Jensdatter, at hun har mistet sine Sølvmarker i svenskens tid, men hvem der fik dem ved hun ikke, og ej heller sigtede nogen. Der efter var Fogden Niels Pedersen på Karen Jensdatters vegne tingsvidne begærende. Jens Nielsen for retten svarede at Karen Jensdatter kan det aldrig bevise. Jens Nielsen for retten var begærende af Christoffer Hansen, ag han ville sige frem for retten, hvem han ville bevise det med, som han har sagt. Jens Nielsen for angående den forrige erklæring og var

(84-b)

sådan som sag er givet for, er sket. Christoffer Hansen svarede at han har givet sine vidnesbyrd kald og er i dag hans 2. ting til sine vidnesbyrd. Dertil svarede Jens Nielsen således, at de vidner som han har ting til, som han agter at bevise den sagelse med, som har agtet mig fordi sætter jeg der i rette for dommeren, at de der udi ej kan vidne mig nogen sagelse på, efterdi det var udi deres egen sag efter Christoffer Hansens sagelse. Jens Nielsen var begærende at Christoffer Hansen ville fremkomme med nogle vidner i dag her for retten hvormed han ville bevise sin sagelse. Fogden Niels Pedersen for retten begærede at Christoffer Hansen ville fremæske vidner, hvormed han ville bevise sin sagelse videre end han ville bruge først de vidnesbyrd, som han har givet kald så vidt, som de kunne strække.

** Jens Nielsen 3 ting til sine vidnesbyrd da at min tiltale først til Niels Hansen, eftersom han er den første mand udi den sag at vidne. Vidnesbyrdene for rette samtlige svarede at deres vidnesbyrd måtte bekomme til før de ting. Fogden Niels Pedersen begærede og dem som var ham noget skyldig at de ville blive tilstede på onsdag førstkomende

(85-a)

at de kunne da samme tid og klare med hverandre.

1669 11/6.

** Fogden Niels Pedersen for retten tilspurgte Christoffer Hansen, om han havde noget at svare imod Jens Nielsens vidnesbyrd. Christoffer Hansen svarede ikke på Jens Nielsen foranførte sine vidnesbyrd. Jens Nielsen så for retten sagde, at han ville have ført sine vidner med mindre Christoffer Hansen, at hvis skælderier han har mig påsagt, enten han agter det med vidnesbyrd at bevise, eller og at fremkomme for retten at erklære ham, både inden tings

(85-b)
og uden ting, og for den sag, som han har iført ham anlangende de sølvmallers som han skulle have omtalt til Jens Jørgensen. Christoffer Hansen fremstod for retten og gav Jens Nielsen et ærligt skudsmål i alle måder, at han vidste ham intet at beskyldte i nogen måder i rette udi denne omrørte sag eller i andre måder enten indenbys eller udenbys uden det, som en ærlig mand vel egner og anstår i alle måder, og ikke kommer Jens Nielsen eller hans hustru og børn til hinder eller skade efter denne dag i nogen måder, og lovede Christoffer Hansen for sig og sin hustru at leve endrægtelig med Jens Nielsen, så som en ærlig nabo bør at gøre i alle måder, indenbys og udenbys foruden alt skælderier og klammerier i alle måder, og var Jens Nielsen herefter tingsvidne begærende.

** Fogden Niels Pedersen fremstod for retten

(86-a)

på Peder Jørgensens vegne havde lovligt hid kaldet Hans Pedersen, Peder Nielsen, Jens Jørgensen, Niels Jensen og Claus Nielsen for hvis, han har dem med rette til at tale. Niels Pedersen første ting til dem.

1669 27/8.

** Peder Nielsen fremstod for retten og vidnede at det var ham nok som vitterligt at de samtlige drak noget øl, som de bekom til præstens hr. Søren Jensens her på Askø, men om Hans Pedersen rakte hånd

(86-b)

for samme øl til fogden Niels Pedersen, det ved han ikke, men Peder Nielsen benægter ikke at han drak jo sin del af samme øl, men om det var sommer øl eller Askø øl, det ved han ikke. Dette bekræftede Peder Nielsen ved sin højeste ed sandfærdigt at være, og han vidste ikke videre i den sag.

Jens Jørgensen fremstod for retten og vidnede at det var ham nok som vitterligt at de bekom samme omtvistede øl, og det var af salig Rasmus Pedersens arve øl, men om Hans Pedersen rakte fogden Niels Pedersen hånd for samme øl, det vidste han ikke. Det bekræftede Jens Jørgensen med sin højeste ed sandfærdigt at være.

Niels Jensen fremstod for retten og vidnede, at det var ham udi guds sandhed vitterligt at Hans Pedersen rakte fogden Niels Pedersen hånd for samme omtvistede øl (som de efter salig Rasmus Pedersen fordem boende på Askø bekom) i præsten hr. Søren Jensens hus. Dette bekræftede Niels Jensen med sin højeste ed sandfærdigt at være.

Claus Nielsen fremstod for retten og

(87-a)

vidnede udi lige svoren ed lige ord fra ord, som Niels Jensen for ham vidnet har, hvorefter var Niels Pedersen Tingsvidne begærende og Hans Pedersen genpart.

** Fogden Niels Pedersen fremstod for retten havde til dag på Niels Pedersens vegne hid i retten kaldet Hans Pedersen imod tingsvidnes forhvervelse efter håndskriftens formelding, her efter var Niels Pedersen på Karen Jensdatters vegne tingsvidne begærende.

1669 24/9.

(87-b)

** Birkefogden Niels Pedersen fremstod for retten og havde på Niels Pedersens vegne i retten kaldet Hans Pedersen for hvis, han har ham for retten til at tale. Den forordnede dommer Jens Nielsen tildømte Hans Pedersen at betale til Niels Pedersen efter sin håndskrifts formelding inden femten dage eller og at lide nam.

** Ditlev Eriksens fuldmægtig fremstod for retten og havde kaldet Hans Pedersen og Niels Jensen for hvis, han har dem med rette til at tale. Den forordnede dommer Jens Nielsen tildømte Hans Pedersen at betale til Ditlev Eriksen efter sin håndskrifts formelding inden femten dage, eller

(88-a)

da derfor at lide dom . I lige måde tildømte den forordnede dommer Jens Nielsen, Niels Jensen at betale til Ditlev Eriksen efter sin håndskrifts formelding inden femten dage.

** Hans Vincentsen , borger og indvåner i Maribo fremstod for retten og havde i retten kaldet Jens Nielsen, Jens Rasmussen, Niels Jensen, Hans Clausen, Peder Nielsen, Christoffer Hansen for hvis han har dem med rette til at tale. Efter dette indførte kald fremlagdes Jens Nielsens obligation og forsikrings brev af dato den 5. marts 1666 efter hvilken obligation han når alt er betalt, som på beviseme er afskrevet, da bliver Jens Nielsen med

(88-b)

rente skyldig et hundrede slette daler og fem, 2 mark og 12 sk. og eftersom otte slette daler den 8. oktober forleden år på hans obligation findes afskrevet hvilke 8 daler Jens Nielsen på en kapital udtydelse af betaling til mig på Jep Jørgensens vegne i Hillested skal forstås, da såsom Jens Nielsen sig til vidne vil her referere samme otte dalers betaling skal være for hesten, da endog de på håndskriften er af skriften betalt , skal være unødigt vidnet derpå at føre, eftersom samme omrørte otte daler til fornævnte Hans Vincentsen er leveret og afskrevet og vil formode Jens Nielsen ej sandfærdigt skal bevise udi forleden År mere end de forskrevne otte daler er leveret og afbetalt, og efterdi Jens Nielsen tillige er kaldet for en hest, som han af Jep Jørgensen skulle have bekommen. Hvortil Jens Nielsen svarede, at han ikke af Jep Jørgensen var kaldet, og Jens Nielsen obligerede sig selv at ville svare til fornævnte Jep Jørgensen for samme foromrørte hest og selv derfor til Jep Jørgensen betale

(89-a)

Birkefogden Niels Pedersen tildømte disse efterskrevne Jens Nielsen, Jens Jørgensen, Niels Jensen, Hans Pedersen Clausen, Peder Nielsen og Christoffer Hansen at betale efter deres håndskrifters formelding inden femten dage eller og da derfor at lide nam.

** Anders Jensen, borger og indvåner i Maribo fremstod for retten og havde hid udi retten kaldet Peder Nielsen, Niels Jensen, Hans Pedersen, Claus Nielsen, Jens Nielsen for hvis Anders Jensen har dem med rette til at tale. Hvis det sig belagende Peder Nielsens pantebrev, da når Anders Jensen indføres rigtighed efter pantebrevet, da skal han ske så vidt lov og ret medfører, da Anders som refererer sig til regnskab da tilholdes de inden i dag 3

(89-b)

uger at gøre med Anders Jensen rigtighed, hvor han da uendelig dom hvis enhver skyldig

bliver skal erlange.

** Bo Nielsen borger og indvåner i Nakskov fremstod for retten med 2 kaldsmænd, som havde kaldet for borgmester Peder Hansen i Nakskov for hvis fornævnte Bo Nielsen på hans vegne havde at tiltale. Birkefogden Niels Pedersen tildømte Hans Pedersen at betale til borgmester Peder Hansen i Nakskov efter den forrige udstedte doms formelding og efter håndskriftens indhold inden femten dage.

** Bo Nielsen første ting til Niels Jensen og havde lovligt kaldet Niels Jensen efter en lodseddels indhold 2 dlr. 2 mark, rente (90-a) siden Michaeli 67.

** Christoffer Hansen havde hid udi retten kaldet Boel Andersdatter med sin lovværge, for til sin sandhed at vidne. Boel Andersdatter fremstod for retten og vidnede, at det var hende udi Guds sandhed vitterligt at det sidste salig Søren Pedersen fordum borger og indvåner i Maribo var her på landet, da bekom han halvfemtende skæpper rug af fornævnte Christoffer Hansen, dette bekræftede fornævnte Boel Andersdatter med højeste ed sandfærdigt at være.

** Hans Pedersen fremstod for retten havde kaldet salig Niels Pedersens kvinde Anne Hansdatter med sin lovværge samt alle sine medarvinger. Hans Pedersen første ting til disse forskrevne. [Navne ikke indskrevet]

** Niels Jensen (90-b)

havde lovligt kaldet Hans Pedersen for hvis han har ham med rette til at tale. Birkefogden tildømte Hans Pedersen at betale til Niels Jensen efter sin håndskrifts formelding inden femten dage.

1669 29/10.

** Den forordnede dommer Jens Nielsen for retten fremæskede Peder Nielsen tre gange at han for retten skulle fremlægge om han havde (91-a)

noget til afregning imod sit udgivne pantebrev til Anders Jensen i Maribo. Peder Nielsen dertil svarede nej, at han havde intet derimod, og var Anders Jensen dom begærende. Den forordnede dommer Jens Nielsen tildømte Anders Jensen i Maribo at søge sin betaling i Peder Nielsens gård her på Askø efter pantebrevets formelding inden femten dage.

** Den forordnede dommer Jens Nielsen tildømte Niels Jensen på Askø at betale til Anders Jensen i Maribo efter sin håndskrifts formelding inden femten dage.

** Den forordnede dommer Jens Nielsen tildømte Hans Pedersen her på Askø at betale til Anders Jensen i Maribo efter sin håndskrifts formelding 73½ dlr inden femten dage.

(91-b)

** Den forordnede dommer Jens Nielsen tildømte Claus Nielsen på Askø at betale til Anders Jensen i Maribo efter sin håndskrifts formelding, som beløber sig med kapital og rente 21 dlr. 2 mark og det inden femten dage.

** Lyses for Niels Pedersens dele, Karen Jensdatter salig Rasmus Pedersens kvinde fremstod for retten med 2 kaldsmænd, og havde hid i retten på fornævnte Karen Jensdatters vegne kaldet Peder Nielsen for hvis, hun for retten har ham at tiltale imod panter og bydelse, nemlig nogle sølvmallen og et hørarnslagen. Karen Jensdatters første ting til Peder Nielsen.

1669 17/12.

(92-a)

** Fremlagde fogden Niels Pedersen et tingsvidne dateret Askø birketing fredagen den 27. august 1669 formeldende om en tønne øl, som Hans Pedersen på fornævnte Askø skulle rakt hånd for til fogden Niels Pedersen, som da efter salig Rasmus Pedersen fordum boende her på Askø, udi ejerskab bekommet havde. Jens Nielsen den forordnede dommer tilspurgte for retten Hans Pedersen på fornævnte Askø, om han ville tilfredsstille fogden Niels Pedersen for samme omtvistede øl før end dom gik, hvortil han svarede nej. og var Niels Pedersen dom begærende. Da tog den forordnede dommer Jens Nielsen samme sag op at dømme til ting holdes igen.

(92-b)

** Karen Jensdatters 2. ting til Peder Nielsen.

1670 21/1

** Christian Hansen havde ladet kalde Christoffer Hansen for hvis han har ham med rette til at tale.

(93-a)

Christian Hansen borger og indvåner i Saksøbing for retten fremlagde et skiftebrev dateret Saksøbing den 5. december 1654, hvori salig Hans Hansen fordum boende her på Askø befindes skyldig at være til salig Hans Sørensen fordum borger udi Saksøbing 4 dlr. 2 mark, hvorefter Christian Hansen tiltaler Christoffer Hansen her på Askø for og efter sit skriftlige indlægs bemelding, hvor efter han var dom over ham begærende. Fogden Niels Pedersen tilspurgte Christoffer Hansen om han havde ladet tillyse udi Saksøbing til skifte og bytte efter sine salige forældre. Christoffer Hansen svarede, at det var ham derom intet bevidst førend han det får forfaret. Fogden Niels Pedersen for retten fremæskede det skiftebrev som var oprettet efter Christoffer Hansens salige forældre, hvorefter han kunne erfare, om der

(93-b)

til samme før omrørte gæld var gjort noget fordring eller udlæg, eller nogen lyse seddel indført. Fogden Niels Pedersen optog samme før omrørte sag til ting holdes igen

** Eftersom birkefogden Niels Pedersen var af mig Jens Nielsen dom begærende imellem ham og Hans Pedersen på Askø, da er dette min afsigt, som følger, at når Niels Pedersen giver ham lovligt kald imod sag og dom og søger ham med lovlig proces, og dersom nogen af parterne har noget videre for retten at fremlægge, da skal det fremlægges til ting holdes igen.

** Hans Pedersen på Askø havde hid i retten kaldet Niels Pedersen, foged samt menige Askø bomænd for hvis

(94-a)

han har dem med rette til at tale. Når hans sagelse til dem, om han selv bekom samme tønne øl han og Niels Pedersen omtvister eller og de drak det udi ejerlav, da er han begærende et fuldt svar af dem, enten de vil svare nej eller ja. Niels Pedersen foged svarede, at alt det øl han havde bekommet, det har han betalt både udi præstegården og hos Hans Pedersen. Jens

Nielsen den forordnede dommer fremæskede menige Askø mænd at svare, enten de havde drukket samme øl i ejerlav eller ej. Fogden Niels Pedersen svarede, at han ikke benægter at han jo drak af samme tønne øl udi præstegården, som han og Hans Pedersen omtvister. Hans Pedersen første ting til menige mænd.

** Hans Pedersen Pilt på Femø ved hans fuldmægtig havde hid udi rette kaldet Niels Jensen på Askø, for hvis han har ham med rette til at tale. Hans første ting.

(94-b)

** Birkefogden Niels Pedersen for retten udtog 2 uvildige mænd Hans Jørgensen og Hans Rasmussen, som skulle skattere det pant, som Peder Nielsen havde udi pantsat Karen Jensdatter her på Askø og hvis det udsatte pant, som håndskriften om formelder ikke er så godt som de 4 dlr. 1 mark, som håndskriften om formelder, da Peder Nielsen derfor at lide nam og vurdering. Hvis sølvmarkerne sig belanger da har de forskrevne 2 mænd Hans Jørgensen og Hans Rasmussen skatteret dem for 6 mark 4 sk. et hørarnslagen for 5 mark, rester så igen 5 mark 12 sk. hvilke fornævnte pant eller penge skal stå Peder Nielsen fri for til løsning til Skt. Mikkel's dag førstkommende og ikke med domme at overiles før end den dag.

1670 18/2.

(95-a)

** Hans Pedersen Pilt på Femø var over Niels Jensen på Askø dom begærende, hvorimod Niels Jensen fremstod for retten og fuld nøjet og betalte fornævnte Hans Pedersen tyve slette daler på Niels Jensens til Hans Pedersen udgivne bevis med denne efterskrevne rugsæd. (der gøres udlæg)

(95-b)

- og vil give Hans Pedersen tings håndskrift når han det af mig begærer.

** Fogden Niels Pedersen havde hid i retten kaldet Hans Pedersen på Askø imod sag og dom, og hvis han har ham med rette til at tale, og fremlagde et tingsvidne dateret 27. august 69. Desligeste indlagde han et indlæg dateret Askø den 6. februar 70, hvorefter han var dom begærende over Hans Pedersen på Askø. Jens Nielsen tilspurgte begge parterne, om de havde videre udi denne sag at fremlægge, at de da ville give ham svar, hvortil Niels Pedersen svarede at han havde intet videre

(96-a)

at fremlægge end det, som han har fremlagt. Hans Pedersen svarede lige det samme. Dog tog den forordnede dommer Jens Nielsen samme sag op at dømme udi fjorten dage. Hans Pedersen 2. ting.

1670 4/3.

** Den forordnede dommer Jens Nielsen foreholdt menige almue, at de skulle fuldt svare Hans Pedersen i dag eftersom det er i dag hans 3. ting, enten det øl blev drukket udi ejerlav som han og Niels Pedersen omtvister og eftersom almuen er begærendes

(96-b)

hvad for ø det var, hvortil Hans Pedersen svarede, at det var en tønne dansk øl. Det øl som jeg rakte Niels Pedersen hånd for det var på ejerlavets vegne og samme øl blev drukket i ejerlav. Der tilspørger han almuen om de kan benægte, at de drak ikke samme tønne udi ejerlav. Dertil svarede Christoffer Hansen og ved sin højeste ed benægter at ingen, hverken han eller hans

folk drak af samme tønne øl og ej er skyldig i samme øl. Hans Jørgensen for retten fremstod og var overbydig at ville fuldt svare Hans Pedersen. Eftersom den forordnede dommer Jens Nielsen på rettens vegne var af almuen begærende, at de fuldt svarede Hans Pedersen enten nej eller ja, eftersom Hans Jørgensen ikke vil fuldt svare enten

(97-a)
nej eller ja.

Eftersom birkefogden Niels Pedersen på Askø har givet Hans Pedersen kald og varsel imod sag og dom, da er hans sagelse til ham således for en tønne øl, som kostede 14. mark, som med tingsvidne dateret 27. august 69, hvori to mænd har vidnet at Hans Pedersen rakte fogden hånd for samme øl, hvilket Hans Pedersen udi ringeste måder har benægtet eller fragået og efterdi Hans Pedersen ikke har indstillet sig med betaling, da tilfinder jeg fornævnte Hans Pedersen fornævnte fjorten mark at betale inden femten dage eller.

(97-b)

Hvis retten sig belanger, da kender jeg Hans Pedersen fri derfor indtil Niels Pedersen det anderledes bevises, hvor lang tid det er, siden samme tønne øl er drukket. Fogden Niels Pedersen var dommen begærende beskrevet og Hans Pedersen en genpart.

1670 19/8.

** Birkefogden Niels Pedersen havde kaldet disse efterskrevne

(98-a)

Hans Nielsen, Hans Jørgensen, husmænd, Mads Sørensen, Jørgen Nielsen, Mads Jørgensen og Claus Hansen til deres sandhed at vidne og menige Askø bomænd der imod at svare anlangende den misvækst, som de har bekommet på deres korn og eng. Da fremstod disse efterskrevne vidnesbyrd Hans Nielsen, Hans Jørgensen Kåre, Mads Sørensen, Jørgen Nielsen, Mads Jørgensen og Claus Hansen og vidnede, som efterfølger, eftersom og efterskrevne er af birkefogden Niels Pedersen på menige Askø bomænds vegne lovlige kald og varsel givet om vores sandheds vidnesbyrd til Askø birketing at aflægge anlangende den misvækst, som de fattige mænd udi dette år har bekommet på deres korn formedelst tørke og brynde, da eftersom vi forskrevne har været med at høste det lidet, som Gud har undt dem, er det og udi Guds sandhed vitterligt, at ingen af fornævnte Askø bomænd har udi dette år kunne bekommet deres sæd igen enten af ærter, byg eller havre, og ej heller har nogen af dem kunnet avle over et læs hø. Der foruden har der været mange (skæpper) land, som har været slet udgået og ikke er blevet høstet. Hvorefter var birkefogden Niels Pedersen på menige Askø bomænds vegne tingsvidne begærende.

(98-b)

** Birkefogden Niels Pedersen for retten udtog 4 mænd Peder Nielsen, Hans Rasmussen, Hans Jørgensen og Niels Jensen til at syne og sigte alle ildsteder og brønde og det til i dag otte dage og efterkomme som de agter at forsvare.

1670 21/10.

** Birkefogden for retten lod læse 2 øvrigheds skrivelser under ridefogden hans Jensens hånd. En udi mening at birkefogderne på øerne skulle tiltale dem med rette som i lejermål

(99-a)

sig skyldig befindes. Den 2. udi mening eftersom befindes en del af sognemændene på Askø er så ugudelige at når gudstjeneste forrettes, søger de af landet på andre steder og ikke vil gå i kirken først at høre Guds ord, herfor befales birkefogden Niels Pedersen dem derfor med

retten at søge på øvrigheds vegne og tage dom til dem for helligdags brøde, på det andre kan se dem i spejlet og ikke tage eksempel efter. Birkefogden Niels Pedersen som for retten gjorde beslag på hvis tilstående løn som Claus Hansen og Maren Lauritsdatter tilstår hos Jens Nielsen her på Askø at Jens Nielsen ikke lader dem del af noget bekomme såfremt han disse der til selv vil svare indtil videre besked.

1670 16/12.
(99-b)

** Birkefogden Niels Pedersen for retten foreholdt menige bomænd på Askø, at de skulle holde deres landgilde og skat ærter og rytterskab, brændskat til i dag otte dage.

** Jens Nielsen på Askø havde hid i retten kaldet Peder Hansen, Maren Lauritsdatter med sin lovværge, Hans Nielsen, Hans Nielsen, Hans Rasmussen og Niels Hansen der imod at svare til deres sandhed at vidne og bestå den dag, der jeg Jens Nielsen solgte Niels Hansen den halve gård han i boer der udkast ingen var
(100-a)

skrevet og købebrevet mest var færdigt og samme indført, så vidt som jeg og han var om forenede, at han til mig skulle betale, om de da ikke så og hørte at Niels Jensen til min hustru lovede straks at betale 2 rigsdaler, for det var med hendes vilje og samtykke, at han bekom den halve gård, og Niels Hansen der imod begærede 2 travet langhalm af Jens Nielsen, hvilke Jens Nielsen har bevilget, ses ikke i købebrevet i ringeste måder befindes at være indført, hverken penge eller langhalm, så tilspørger jeg Niels Hansen for dom og ret, om han vil benægte, at ikke han haver lovet min kvinde fornævnte 2 rigsdaler og det enten fragå eller vedstå. Niels Hansen for retten bekender, at han har lovet Jens Nielsens kvinde de omtvistede 2 rigsdaler, men før end købebrevet blev skrevet. Jens Nielsen tilspørger Niels Hansen for retten, hvem han vil bevise det med, at han har lovet min kvinde to rigsdaler før end købebrevet blev skrevet, er Jens Nielsen

(100-b)

af dommeren begærende dom over Niels Hansen for fornævnte 2 rigsdaler, som Niels Hansen vedgår at have lovet hans kvinde, og ikke Niels Hansen i ringeste måder skal kunne benægte eller fragår, at skal være betalt. Da eftersom Niels Hansen har lovet Jens Nielsens kvinde fornævnte 2 rigsdaler, som han selv her for retten vedgik og ikke i ringeste måde benægter, eftersom dommeren for retten foreholdt Niels Hansen, at han hertil skulle svare, men han det ikke har efterkommet uden, at han sagt, at han har svaret så vidt, som han dertil i dag vil svare, da tildømte birkefogden Niels Pedersen fornævnte Niels Hansen at betale fornævnte omtvistede 2 rigsdaler til Jens Nielsen inden 15 dage.

(101-a)

** De 4 mænd Peder Nielsen, Hans Rasmussen, Hans Jørgensen og Niels Jensen som forleden den 19 august her for retten er blevet af birkefogden Niels Pedersen udmeldt at syne og sigte alle ildsteder, ovne kældre og brønde her på Askø blev af birkefogden Niels Pedersen for retten fremæsket at de om deres afsigt at gøre. Da fremlagde de det således at der fandtes ingen af fornævnte steder brøstfældige undtagen husmændenes brønd, den fandtes brøstfældig.

1671 10/3.
(101-b)

** Birkefogden Niels Pedersen foreholdt menige Askø indbyggere, så mange som den dag ting

søgte, at dersom nogen ved sig at være øvrigheden noget skyldig, det være sig med hvad navn det være kan, de da med det første ville være tiltrængt og dem med betaling indstille, såfremt de ikke derfor med dom vil søges og så selv dertil svare.

** Hans Jørgensen på Askø havde hid udi retten kaldet Peder Nielsen sammesteds, for hvis han har ham med

(102-a)

rette til at tale. Peder Nielsen for retten tilspurgte Hans Jørgensen, om han havde flere håndskrifter eller breve lydende på ham end det fremlagte tingsvidne, hvortil Hans Jørgensen svarede nej. Alle de håndskrifter som Peder Nielsen har udgivet til Hans Jørgensens stedsøn Rasmus Hansen, dem lover Hans Jørgensen at være døde og magtesløse i hvor de findes. Fogden Niels Pedersen for retten tilspurgte Hans Jørgensen om han nogen tid har søgt sit pant som tingsvidnet om formelder, hvortil han svarede nej. I lige måde tilspurgte fogden og Peder Nielsen om han og i lige måder har lovet, at det korn som tingsvidnet om formelder, hvor til Peder Nielsen svarede. at han det ikke kan mindes. Hans Jørgensen for retten lod indføre at Peder Nielsen for retten svarede, at han kendes Hans Jørgensen intet at være skyldig efter det tingsvidne, som er fremlagt, uden Hans Jørgensen det med lovens eds røst beviser. Niels Pedersen for retten tilspurgte Hans Jørgensen og Peder Nielsen, om de havde videre på denne tid at

(102-b)

fremlægge uden det, som er fremlagt, hvortil de svarede nej. Birkefogden Niels Pedersen tog sig den sag op til ting holdes igen, at dømme udi, med mindre der imidlertid bliver noget videre fremlagt, som dommen kan forhindre

** Fogden lyste til at ingen skulle fordriste sig til at drage af landet og derved tinget kan blive forhindret, med mindre de derfor ville straffes som ved bør. Hans Pedersen for retten tilspurgte menige bomænd på Askø om de ville være ham behjælpelig til at gøre kostning når han forårsages til at søge Niels Rasmussen på Fejø, for det øl, som Hans Pedersen på hans vegne, har lovet at svare til Niels Pedersen Foged på Askø, hvor de tilmed samtlige svarede, ja at det ville de være ham behjælpelig både med føre rejse og kostning, så vidt som ret er. Dog Jens Nielsen for retten sagde, at han vil intet befatte sig med samme øl og ej vil derpå gøre nogen kostning, og ikke vil have med samme øl at skaffe. Christoffer Hansen svarede lige det samme.

1671 17/3.

(103-a)

** Fogden Niels Pedersen havde kaldet Peder Nielsen på Askø for hvis som Niels Pedersen på øvrigheds vegne har ham med rette til at tale, eftersom Peder Nielsen på Askø for alt hvis som er forfaldet til dom og kan forfalde til Skt. Mikkelsdag førstkommende

(103-b)

Da tildømte den forordnede dommer Jens Nielsen, Peder Nielsen at betale til fornævnte Niels Pedersen på øvrigheds vegne alt hvis han skyldig er, det være sig med hvad navn det være kan, deslige til hvem det og være kan og det inden 15 dage.

** Fornævnte kaldsmænd afhjæmlede at de på fornævnte Niels Pedersens vegne havde hid i retten kaldet Hans Pedersen på Askø for hvis, han på Anders Nielsen, birkefoged på Fejø hans vegne har ham med rette til at tale. I rettelagde Niels Pedersen så et rigtigt skiftebrev dateret Fejø den 8. november 1658, hvor udi blandt andet befindes Hans Pedersen på Askø at være skyldig til Laurits Jensen Læsø på fornævnte Fejø 15 mark 2 års rente 1 dlr. 11 sk. hvorfor

Niels Pedersen er dom over Hans Pedersen

(104-a)

begærende. Jens Nielsen, den forordnede dommer for retten tilspurgte Hans Pedersen, om han havde noget at svare imod det fremlagte skiftebrev, Hans Pedersen svarede at han betalte med rug og langhalm, eftersom Hans Pedersen svarede imod det forskrevne krav . Jeg Niels Pedersen formener ikke at være hans egne ord efterdi han derpå haver ingen vidnesbyrd ført. Den forordnede dommer for retten tilspurgte Hans Pedersen om han besværer noget over samme krav, hvortil han svarede nej. Da efterdi som Niels Pedersen tiltaler Hans Pedersen for gæld efter skiftebrevets bemelding på Anders Nielsen birkefoged på Fejø hans vegne, da tildømte den forordnede dommer Hans Pedersen at betale til Niels Pedersen på Anders Nielsens vegne inden 15 dage.

(104-b)

** Hans Jørgensen på Askø for retten fremlagde et tingsvidne udstedt af Askø birketing fredagen 29. oktober 1658. Hvilket i blandt andet i sin mening melder om 17 slette daler hvilket han straks sig i forvaring udi denne efterskrevne Peder Nielsens jord, nemlig Åtofts ager og de 2 små stykker sammesteds, item det stykke i Elmerød alt sået med rug med også store Gammel i Øster haven sået med byg. hvilket er sket med sådanne vilkår til høstens dag, dersom det bliver bedre kan den forstrække Hans Jørgensen at lægge til sig og dersom det bliver ringere da Peder Nielsen det at fuld gøre, og begge parter derom samme tid forenet at Peder Nielsen skal selv meje og binde det samme korn og føre det på Hans Jørgensens stavn det at aftærsket, det man foderet igen på Peder Nielsens stavn at føre med hans viden, som samme tingsvidne i sig selv formelder, som alt dette forskrevne dem imellem forligt og fordraget

(105-a)

Da haver Peder Nielsen tilstået og afhændet, og for et fuldkomment køb og salg til Hans Jørgensen på Askø solgt og afhændet den 3. part af sin gård, som han iboer her på Askø hvilket de med et fuldkomment købebrev skal fuldbyrdes og hvilken af parterne der ikke holder dette forskrevne, da begge parter deres ret at stå forfare.

** Eftersom sidst forleden tingdag den 10. marts er af birkefogden aflyst at ingen skulle fordriste sig at drage af landet hvorved tinget kunne blive forhindret, så formener Niels Pedersen sig til at eftersom tinget ikke kan holdes for ringe almues skyld der som nogen sig derfor . Der imod har en mand ved navn Christoffer Hansen sig uden al årsag sig derfra ret holdet hvorfor han selv derfor med tiden skal svare.

** Hans Pedersen

(105-b)

havde hid i retten kaldet Hans Jørgensen og Hans Rasmussen begge på Askø deres sandhed at aflægge om den tønne øl, som jeg Hans Pedersen og Niels Pedersen birkefoged på Askø omtvistede, som de drak i præstegården her sammesteds, om de ved nogen anden som samme tønne øl skulle betale end som samtlige ejere her på Askø. Hans Pedersen første ting til dem.

1671 25/5.

(106-a)

** Birkefogden Niels Pedersen for retten fremæskede de otte mænd nemlig Claus Nielsen, Jens Jørgensen, Christoffer Hansen, Peder Nielsen, Hans Rasmussen, Hans Jørgensen, Niels Jensen og Niels Jensen alle på fornævnte Askø, som sidst forleden den 13. april af ham efter

ridefogdens Hans Jensens befaling var udmeldte til at syne og besigtige alle gårde og gadehuse her på Askø, hvis brøstfældighed derpå fandtes, at de skulle fremkomme samme deres derpå gjorte afsigts takst ved ed og oprakte fingre at fuldbyrde og stadfæste. Da fremkom fornævnte otte mænd for retten og med ed bekræftede, at hvis den hosfølgende afsigts takst om formelder, det er udi al Guds sandhed sandfærdigt. [desværre ikke mere indskrevet].

** Hans Pedersens 2. ting til sine vidnesbyrd.

1671 8/9.
(106-b)

** Birkefogden Niels Pedersen på øvrighedens vegne foreholdt menige indbyggere på Askø ingen sig at fordriste til at sælge eller afhænde eller af landet at føre noget korn førend øvrigheden får deres kontribution. Her efter var birkefogden tingsvidne begærende.

** Christen Jensen Smed på Fejø havde til i dag hid i retten kaldet Peder Nielsen og fogden Niels Pedersen, for hvis fornævnte Christen Jensen har dem med rette til at tale på salig Ole Pedersens
(107-a)

arvingers vegne på fornævnte Fejø, efter der med given fuldmagt og lodseddel, dateret og påskrevet 24. august 71. Christen Jensen tiltaler Niels Pedersen Birkefoged og sag giver på sin principals vegne for penge 3 dlr. 4 mark, som han skulle være salig Ole Pedersen forud boende på Fejø, skyldig og satte for dommeren udi rette om fornævnte Niels Pedersen ikke forskrevne summa inden 15 dage bør at betale med processens anvendte bekostning under nam og vurdering efter recessen. Fogden Niels Pedersen som for retten fremlagde sit skriftlige indlæg dateret Askø den 8. september 1671 under Niels Pedersens egen hånd, lydende ord fra ord som følger, at for nogen rum tid siden har den salig mand Ole Pedersen på Fejø bekommet af mig 36 savskårne ege planker udi længe hver 7 alen og et kvarter, og i bredden 2½ kvarter, nok 10 skæpper ren så rug, en bøsse med flintlås for, nok en hummer skive af jern og er begærende at det måtte agtes

(107-b)

og påskrives og indføres i hvis som for retten afsagt vorder. Niels Pedersen for retten tilspurgte Christen Jensen om han havde nogle håndskrifter eller og noget i den salig mand Ole Pedersens bøger under Niels Pedersens hånd, som hans krav vedkommer, hvortil Christen Jensen svarede at han ikke havde nogen håndskrift men en lodseddel, som er uddraget af den salig mands regnskabsbog, som ham af hans principal er medgivet under skriverens hånd, og derfor ikke ved om Niels Pedersens hånd findes der i bogen eller ikke. Og tilspurgte Niels Pedersen for retten, om han med en god samvittighed for forskrevne krav kan fragå eller benægte. Hvortil Niels Pedersen svarede, at han benægter det fragået undtaget at (derfor at han finder nogen sin håndskrift eller igennem dragen regnskabsbog. Niels Pedersen benægter samme krav så længe Christen Jensen ikke fremlægger Niels Pedersens håndskrift eller nogen anden rigtighed som Niels Pedersens hånd

(108-a)

findes under og formener at den forordnede dommer ikke udsteder nogen dom over han så længe han har regnskab imod kravet. Hvor imod Christen Jensen svarede og satte for dommeren i rette nu som tilforn om ikke Niels Pedersen for antegnede krav bør at betale, og hvis hans regnskab der imod belanger, han det nu for salig Ole Pedersens arvinger efter lovlige medfart søger, hvorpå han er en forsvarlig dom begærende.

Den forordnede dommer for retten tilspurgte begge parter om de havde videre at fremlægge

end den som er fremlagt, hvortil begge svarede, at de havde ikke videre denne gang. Da eftersom de på ingen af parterne nogen rigtighed for mig har fremlagt, derfor når de nogen rigtighed fremlægger, at jeg kan dømme efter, så skal det ske så vidt som retten og jeg forestår på begge parter. Christen Jensen var dommen begærende beskrevet.

Dernæst tiltaler Christen Jensen Peder Nielsen på Askø på fornævnte
(108-b)

den salig mand Ole Pedersens arvingers vegne for gæld efter lodseddel 2 dlr. ringere 1 sk. og rente af de 3½ mark siden 67 den 3. juni, hvorefter er hans første ting til ham.

1671 6/10.

** Christen Jensen på Fejø 2. ting til Peder Nielsen på Askø.

** Jens Nielsen på Askø havde ladet kalde Hans Pedersen på fornævnte Askø for hvis han har ham til at tale på salig Hans Jørgensens

(109-a)

Skraldes hustru Johanne Rasmusdatters og deres børn og arvingers vegne med rette til at tale. Jens Nielsen for retten fremlagde et skiftebrev dateret Askø den 5. september 71, hvori blandt andet befindes Hans Pedersens efter sin udgivne bevis skyldig at være til salig Hans Jørgensen Skralde kapital 6 dlr. 2 mark og 2 opmålte skæpper byg, og rente siden 1658, som beløber sig udi en summa 6 dlr. 1 mark 8 sk. med hvis videre, som samme forseglede skiftebrev i sig selv indeholdt. Nok blev fremlagt Hans Pedersens håndskrift lydende som formeldes udi skiftebrevet. Hans Pedersen for retten fremlagde en kvittering under Anders Hansen i Kældernæs i Stokkemarke sogn i Lolland hans egen hånd med fuldkommen bogstaver på kongeligt stemplet papir dateret Kældernæs den 12 september 1671, hvilket ord fra ord udi dommen skal blive indført. Birkefogden Niels Pedersen tildømte Hans Pedersen på Askø at betale til salig Hans Jørgensen Skraldes arvingers vegne og formynder Jens Nielsen efter hans håndskrifts formelding og efter skiftebrevet, inden 15 dage eller da derfor at lide nam.

(109-b)

** Claus Nielsen havde hid i retten kaldet Peder Hansen for hvis, han har ham med rette til at tale. Claus Hansen første ting.

1671 20/10.

** Christen Jensen Smed på Fejø 3. ting til Peder Nielsen på Askø.

** Claus Hansen på Askø fremstod for retten og gav Peder Hansen sag for 26 skæpper byg, rede penge og varer 5 mark 2 sk. Birkefogden Niels Pedersen

(110-a)

tildømte Claus Hansen og Peder Hansen til regnskab inden ting holdes igen, så skal dom ske så vidt ret er.

** Hans Pedersen på Askø fremstod for retten og havde lovligt hid kaldet menige Askø bomænd for hvis han har dem med rette til at tale. Hans Pedersen for retten tilspurgte birkefogden om han mindes at den tønde øl, som Hans Pedersen rakte hånd for til Niels Pedersen er betalt eller ikke. Niels Pedersen svarede, at han ved ikke enten det øl er betalt eller ikke. Hans Pedersen for retten gav menige Askø bomænd sag for den tønde øl, som han rakte Niels Pedersen hånd for på almuens vegne, som de drak i præstegården sst. Hans

Jørgensen på Askø fremstod for retten og svarede Hans Pedersens saggivelse, at han kendes ham intet øl, før end Hans Pedersen ham det over beviser og navngiver samme øl, om det var enten arve øl, eller eget øl i andre måder, eller hvem samme øl vedkom at udgive, men når han vil søge den rette principal for samme øl, så er Askø
(110-b)

menige bomænd overbødig at være Hans Pedersen beforderlig. De andre Askø mænd, som samme dag ting søgte, som på den tid var ejere, svarede lige det samme. Her efter var Askø mænd tingsvidne begærende og blev den stedt. Hans Pedersen 1. ting

** Birkefogden Niels Pedersen fremstod for retten på Anders Jensen i Maribo hans vegne, deslige på hans svoger Søren Nielsen i Saksøbing hans vegne og havde til i dag hid i retten kaldet disse efterskrevne Hans Pedersen og hans søn Peder Hansen, Claus Nielsen, Johanne salig Ole Christoffersens med hendes lovværge, Jens Kåre, Christoffer Hansen, Niels Jensen, Niels Hansen, Peder Nielsen imod læselse og påskrivelse til dom, første ting.

** Havde i lige måde kaldet disse efterskrevne Hans Pedersen og hans søn Peder Hansen, Claus Nielsen, Jens Kåre, Christoffer Hansen, Niels Jensen, Niels Hansen, Peder Nielsen Claus Hansen, Jens Grimer og første ting.

** Imidlertid
(111-a)

Birkefogden på deres vegne lod samme kald indføre sad Hans Jørgensen på Askø i dommers sted. Han udstedte dom imellem Jens Nielsen og Hans Pedersen på Askø sig belanger, da gav birkefogden Niels Pedersen Hans Pedersen derom så lang delation indtil så længe Jens Nielsen, som ikke er tilstede, hjemkommer at breve kan fremkomme, hvorefter dommen skal fuldfærdiges, så han ikke skal komme Hans Pedersen til hinder eller skade.

1671 1/12.

** Birkefogden havde kaldet Hans Pedersen på Askø for hvis, han har ham med rette
(111-b)
til at tale på sine egne og Claus Jacobsen i Stege og Ditlev Skrivners arvinger i Maribo. Niels Pedersen for retten lod læse 2 Hans Pedersen på Askø udgivne beviser dateret Askø den 25. januar 1671 og den 8. december 1664. Den ene lydende på 3 dlr. 2 mark, som Hans Pedersen til Niels Pedersen birkefoged skyldig er. Den anden lydende på Ditlev Skriver amtsskriver til Halsted og Ravensborg tolder i Lolland. Lyder på penge 19 dlr. 7 sk. som Hans Pedersen til ham er skyldig. Hvorefter Niels Pedersen var dom begærende. Den forordnede dommer Jens Nielsen tildømte Hans Pedersen på Askø at betale til Niels Pedersen efter de 2 indførte håndskrifers bemelding inden 15 dage.

** Niels Pedersen 1. ting til Hans Pedersen på Claus Jacobsens vegne.

** Niels Jørgensen i Vesterby på Fejø
(112-a)

havde kaldet Peder Nielsen og Niels Pedersen birkefoged for hvis han har dem med rette til at tale. Niels Jørgensen for retten lod læse og påskrive Peder Nielsen på Askø udgivet bevis dateret Askø den 15. juli 1661 lydende så efter salig Ole Pedersen på Fejø [hans] regnskabsbog og hvis, som findes på Peder Nielsens udgivne bevis det beråber han sig at have regnskab imod. Den forordnede dommer Jens Nielsen tildømte Peder Nielsen at betale til Niels Jørgensen hvis, som Peder Nielsen befindes efter sit udgivne bevis at være skyldig inden

15 dage. Nok tiltalte han Peder Nielsen efter lodseddel, hvori (112-b)

Peder Nielsen svarede sig at have regnskab derimod, hvorfor han den forordnede domme tildømte begge parter til regnskab i dag otte dage. Nok var Niels Jørgensen dom begærende over Birkefogden Niels Pedersen efter en lodseddel udsted på skifte efter salig Ole Pedersen på Fejø lydende på 8 dlr. 4 sk., som Niels Pedersen til salig Ole Pedersen skyldig var, hvorefter Niels Jørgensen var dom begærende. Den forordnede dommer for retten tilspurgte Niels Jørgensen om han havde videre at fremlægge, hvortil han svarede ikke på denne tid. Da fremlagde Niels Pedersen for retten sit regnskab på k. stemplet papir under Niels Pedersens egen hånd, hvilket han ord for ord udi dommen er begærende at indføres, og formener sig ingen dom at stedes over ham, så længe hans regnskab står ved magt. Den forordnede dommer dømte Niels Pedersen og Niels Jørgensen til regnskab til i dag otte dage, og da at fremføre hvis bevis, som de har at føre imod hverandre, så skal da ske så vidt som retten.

** Jens Nielsen for retten fremstod (113-a)

og havde i retten kaldet Peder Nielsen på Askø, for hvis han har ham med rette til at tale på Hans Jørgensens vegne på Fejø. Da er hans sagelse til Peder Nielsen for 14 mark han ham skyldig er, hvilket Peder Nielsen selv for retten bekender sig at være skyldig. Jens Nielsen var dom begærende. Birkefogden Niels Pedersen tildømte Peder Nielsen at betale til Jens Nielsen på Hans Jørgensens vegne inden 15 dage.

** Hans Pedersens 2. ting til dem han har under dele.

** Hans Jørgensen på Askø fremæskede sin salig hustru efterladte børn og arvinger, hvis han enhver især kunne være skyldig efter sin salige formand eller deres søskende og det efter skriftlig forfattet lysning under deres egen hænder og (karvmærker) lydende således. Kendes vi underskrevne Jens Jørgensen

(113-b)

på Askø på min hustru Karen Hansdatters vegne, Peder Hansen på Fejø, Rasmus Hansen af Saltvig, Hans Hansen den ældste, alle fulde søskende, Hans Hansen den yngste og Ole Jørgensen på sin hustru Margrethe Hansdatters vegne, disse 2 giver afkald efter moder og søskende, da haver vores kære fader Hans Jørgensen her på Askø lovligen og ærligen fornøjet os, så vi takker ham godt for god og oprigtig betaling både for ejendom, mølle (kover), korn og kornsæd, for farve klæder, alt rørendes og urørendes og med hvis navn det nævnes kan, og kendes vi og herefterdags ingen ydermere ret eller rettighed at have hos fornævnte vores kære fader i disse arveparter, og holder ham og hans arvinger af os eller vores arvinger ganske og aldeles uden skade, og lover at for beflitter vi os på vores egne og hustruers vegne at give fornævnte vores fader et (u....gtig) og uimodsigeligt afkald her til Askø birketing, hvilket og straks efterkommet, så enhver tog fornævnte deres

(114-a)

stedfader og fader i hånd og takket ham for god jævnet og skifte i alle måder. Her efter hans Jørgensen var tingsvidne begærende, ble ham og stedt.

** Hans Hansen på Askø bevis lydende 90 slette daler, hvilke blev birkefogden Niels Pedersen overleveret, formedelst Hans Hansens svaghed den ikke selv kan være bemægtiget

** Birkefogden Niels Pedersen dømte Peder Hansen til at betale til Claus Hansen efter hans sagelse eftersom begge parter stod til vederståls ting, deslige kommet med regnskab (der han fremkom) inden 15 dage eller og derfor at lide nam.

1771 8/12.
(114-b)

** Niels Pedersen 2. ting til Hans Pedersen på Claus Jacobsens vegne af Stege.

** Fremstod Niels Jørgensen på Fejø for retten og begærede dom over Niels Pedersen på Askø, så tilspurgte den forordnede dommer Jens Nielsen fornævnte Niels Jørgensen for retten, om han havde noget at fremlægge, hvorefter han kunne dømme. Da fremlagde han en lodseddel efter salig Ole Pedersens regnskabsbog dateret Fejø den 24. august Anno 1671, hvori befindes kravet til Niels Pedersen er 8 dlr 4 mark. hvilket ikke før mig med salig Ole Pedersens regnskabsbog eller håndskrift, lodseddelen efter slig Ole Pedersens regnskabsbog ikke befindes at være underskrevet, men kun som en optegnelse efter Niels Jørgensens egen angivelse, vidste derfor ikke rettere derpå at kunne kende og dømme end Niels Pedersen for Niels Jørgensens tiltale fri at være indtil Niels Jørgensen det anderledes beviser. Hvad sig belanger Niels Pedersens krav derimod, da er Niels Pedersen henvist at søge salig Ole Pedersens arvinger efter

(115-a)

lovlig medfart. Begge parter var dommen begærende beskrevet, blev dem og stedt. (*Dommen er derefter ligelydende indført*)

** Hans Pedersen 3. ting til dem som han har under dele. Hans Pedersen for retten tilspurgte Hans Jørgensen eftersom han begærede lyst af den forordnede dommer Jens Nielsen eftersom Hans Jørgensen går i svar, med Hans Pedersen på sine egen og medfølgeres vegne efter hans indsigelses lydelse som forleden tingdag for retten er blevet læst og påskrevet, da er hans Pedersens spørgsmål til Hans Jørgensen, hvormed han kan bevise at salig Rasmus Pedersen fordem boende her på Askø var frastjålet for mere

(115-b)

arve øl at udgive end det, som er udgivet og betalt, da er han begærende om han kan bevise om samme øl er betalt eller ikke, da efterdi Hans Pedersen har fuldt saggivet menige ejere, da sætter Hans Jørgensen i rette om Hans Pedersen efter sagelse enten bør det at bevise enten det var arve øl eller ejere øl, eller penges øl, som Hans Pedersen har sagt god for på ejeres vegne, om han ikke bør det at bevise, da formener jeg mig til da begærer jeg Hans Jørgensen til 4 ting så længe delation, da at føre mine dokumenter, som jeg agter der at føre. Hans Pedersen tilspørger Hans Jørgensen om han kan bevis at samme øl er af dem betalt eller ikke, som han rakte Niels Pedersen hånd for.

1671 15/12.

** Hans Jørgensen for retten var begærende af birkefogden Niels Pedersen dom imellem sig og Hans Pedersen, hvortil Niels Pedersen svarede, at han kan ikke dømme deri, eftersom er han den første som er interesseret i samme sag. Hans Pedersen var dom begærende af den forordnede dommer Jens Nielsen over Askø mænd eftersom det er hans 4. ting over Hans Jørgensen eftersom han går i rette. Hans Pedersen for retten fremlagde et tingsvidne forseglet udstedt af Askø birketing fredagen den 8 december 1671, hvilket ord for ord i dommen er begærende at måtte indføres. Dommeren tilspurgte Hans Pedersen, om han havde videre at fremlægge i denne sag enten vidner at føre eller noget påstående i denne sag. Hans Pedersen svarede at han havde ikke videre i den sag end det som er fremlagt, og var dom begærende. Hans Jørgensen for retten fremlagde

(116-b)

et forseglet tingsvidne udstedt af Askø birketing 20. oktober 1671, hvilket han er begærede

udi den afsagte dom. deslige fremlagde han et skriftligt indlæg dateret Askø den 30 november 1671 på K. stemplet papir under fornævnte Hans Jørgensen og sine medfølgeres karvmærker og er i lige måder det begærende i dommen indført. Den forordnede dommer tilspurgte Hans Jørgensen om han havde videre i den sag at fremlægge, end det som er fremlagt. Hans Jørgensen svarede, at han havde ikke videre end det som er fremlagt og tingbogen om formelder . Dommeren for retten tilspurgte om der er ikke flere ejere, som vil svare Hans Pedersen for samme øl end de 4 eller 5, som det skriftlige indlæg har underskrevet. Dommeren tog sig samme sag op i 6 uger.

** Niels Pedersen 3. ting til Hans Pedersen på Claus Jacobsens vegne. Peder Hansen på Askø havde kaldet Hans Pedersen og Maren Nielsdatter med sin lovværge til deres sandhed at vidne, og Claus Hansen

(117-a)

på fornævnte Askø der imod at svare, er Peder Hansens 1. ting til Claus Hansen og sine vidnesbyrd.

1672 19/1.

** Jens Nielsen havde i retten kaldet Hans Jørgensen Kåre og Claus Nielsen til deres sandhed at vidne, og Maren Lauritsdatter med sin lovværge der imod at svare, deslige Claus Hansen for hvis Jens Nielsen har ham med rette til at tale. Jens Nielsen første ting til dem.

** Da eftersom Hans Pedersen tiltaler birkefogden Niels Pedersen samt menige bymænd saggivende dem for

(117-b)

en tønne øl, som Hans Pedersen rakte fogden Niels Pedersen hånd for på almuens vegne, som de drak i præstegården her sammesteds, så mange som den dag ting søgte efter indhjemlede kald, og så menige som drak af samme øl, hvor imod Hans Jørgensen svarede imod Hans Pedersens saggivelse eftersom han går i svar mod fornævnte Hans Pedersen, at han kendes ham intet øl at være skyldig, før end Hans Pedersen ham det overbeviser og navngiver samme øl, hvad for øl det skulle være, efter Hans Jørgensens indlægs lydelse, som forleden tingdag og fredagen den 1. december inden ting er blevet læst og påskrevet, hvilket skulle melde om en tønne arve øl, som skulle være faldet efter salig Rasmus Pedersen, fordem boende her på Askø, hvorpå og Hans Pedersens spørgsmål til fornævnte Hans Jørgensen efter tingsvidnets lydelse udstedt af Askø birketing fredagen den 8. december 71, som er af Hans Pedersen for retten fremlagt. Hans Jørgensen for retten fremlagde et tingsvidne udstedt fredagen den 20. oktober 71 her på Askø birketing lydende om Hans Pedersens saggivelse til Askøs bomænd, som den dag ting søgte efter afhjemlede kald, som på den tid fornævnte øl blev drukket har

(118-a)
Hans Jørgensen i rette lagt et indlæg dateret Askø den 20. oktober 71, hvilket indlæg lyder om menige bomænd, hvilket ikke noget er bevidst i ringeste måde, men og deres egen angivelse, da efter tiltale og gensvar og denne sags lejlighed er derpå således kendt og afsagt, at eftersom ingen af parterne her endnu intet for mig beviser, da ikke at kunne kende nogen af dem til nogen betaling hos dem.

** Peder Hansen 2. ting til dem han har under dele.

1672 1/3.

** Fogden Niels Pedersen foreholdt menige indbyggere, hvad svar de ville give

(118-b)

Birkefogden Peder Jørgensen Femø på hans skrivelse anlangende (deres) kongelige friheder at indløse, hvortil de svarede at når Peder Jørgensen giver dem dom ved sin egen hånd, at han vil samme deres med kongelige resolutioner derpå, så vil de give ham lige som de på Femø anføres at have indgået.

** Jens Nielsen 2. ting til dem han har under dele. Hans Jørgensen Kåre fremstod for retten og vidnede at det var ham udi guds sandhed vitterligt at Maren Lauritsdatter, Claus Hansens hustru kom ind til Jens Nielsen på Askø og skældte Jenses hustru, at hun havde kaldt deres hus for et horehus, og sagde til Jens Nielsens hustru, at hun får bliver en hore og taske til hun det beviser, og Jens Nielsens kvinde viste Maren Lauritsdatter hjem mange gange, og sagde hun havde intet med hende at skaffe. Jens Nielsen tilspurgte for retten Hans Jørgensen K. om hans kvinde gav Maren Lauritsdatter nogen årsag til noget skælden, hvortil Hans Jørgensen svarede, at han hørte ikke Jens Nielsens kvinde give hende nogen årsag dertil. Hans Jørgensen (119-a)

bekræftede samme sit vidne ved sin højeste ed sandfærdigt at være og ikke vidste videre i den sag. Claus Nielsen stod for retten og vidnede lige ord fra ord som Hans Jørgensen Kåre for ham vidnet har, og ej heller vidste videre i den sag. Det bekræftede han ved sin højeste ed sandfærdigt at være. Jens Nielsen var på rettens vegne begærende at Maren Lauritsdatter som havde skældt hans hustru skulle fremkomme, det enten at vedstå eller benægte. Jens Nielsen tilspurgte Maren Lauritsdatter for retten, hvem hun det skældereri vil bevise med og hvad vidnesbyrd, hun vil det bevise med og hun til dem navn give. Da svarede Maren Lauritsdatter at Jens Nielsens kvinde havde lige så vel skældt hende, som hun havde skældt hende, og sagde til Jens Nielsen, at hun må tænke Jens Nielsen lidet godt. Maren Lauritsdatter fremstod for retten sagde at hun vidste intet at beskyldte Jens Nielsens kvinde uden det, som er ærligt og kristeligt. Jens Nielsen tilspurgte Maren Lauritsdatter om hun vidste nogen skel og rod til det skældereri, hun havde sagt på Jens Nielsens kvinde, hvortil Maren Lauritsdatter svarede nej. Efterdi Maren Lauritsdatter for retten fragår det skældereri som hun havde

(119-b)

påsaugt Jens Nielsens kvinde og det ikke kan bevises. Da fremkom Maren Lauritsdatter for retten og gav Jens Nielsen eller og hans kvinde et godt ærligt skudsmål og ikke vidste dem noget utilbørligt at påsige i nogen måder, og der som Maren Lauritsdatter kom så nogen tid igen med noget skældereri at bevise imod Jens Nielsen eller hans kvinde, da obligerer hun sig at være tæve og taske, hvorefter var Jens Nielsen tingsvidne begærede, blev ham stedt.

** Jens Nielsen tiltaler og sag giver Claus Hansen for ti daler han ham skyldig er, som han til Skt. Mikkelsdag førstkommende lovede at betale med sin tilbørlige rente efter recessen. Claus Hansen for retten bekendte at han var Jens Nielsen samme skyldig og den ½ deres gårdskøb, fornævnte Jens Nielsen i rette og var som begærende birkefogden Niels Pedersen vil dømme Claus Hansen at betale fornævnte gæld efter deres købebrevs bemelding til Jens Nielsen inden 15 dage, eller og derfor at lide nam og vurdering. Jens Nielsen var dommen begærende beskrevet. Samme dag fremstod Claus Hansen

(120-a)

for retten og bekendte at Jens Nielsen havde fuld nøjet og betalt Claus Hansen denne efterskrevne jord, sået med rug, hvilket Claus Hansen lovede at være Jens Nielsens fulde og faste hjemmel på hver mands tiltale med korn og foder at indhøste og gøre ham så nyttig som han lyster. Her efter var Jens Nielsen og tingsvidne begærende.

** Hans Pedersen 3 ting til dem som han har under dele.

** Jens Jørgensen fremstod for retten og havde kaldet Peder Nielsen på Askø for hvis Jens Jørgensen har ham med rette til at tale, første ting.

1672 15/3.
(120-b)

** For retten blev læst vor allernådigste herre og arvekonge Christian 5.s forordnings kopi om (konsumtion) sub dato den kongelige residens i København den 1. februar Anno 72.

** Ridefogden Hans Jensens skrivelse lydende som følger, Niels Pedersen birkefoged på Askø er stedt for fæste at må nyde og bruge en mose sst. kaldet Mollets kær, som ligger straks ved hans gård og ham der udi ingen forhindring at gøres. Saksjøbing den 5. august 1671. Hans Jensen Stenfeld, egen hånd. Eftersom Niels Pedersen birkefoged sst. har for retten ladet læse ridefogden Hans Jensens skrivelse, hvortil Askø mænd har svaret, efter ridefogdens seddels angivelse, melder at birkefogden Niels Pedersen har begæret at fæste samme jord, hvilket Askø menige bomænd (kendes) at være deres skatskyldige mark formener da dem at ridefogden Hans Jensen ikke mægtig er, at stede noget af deres
(121-a)

samtliges skatskyldige jord bort, hvori enhver har sin del, og når de har ikke kunnet tilsvare i hans Niels Pedersens formænds fogders tid ikke har kunnet derom forenes, da haver enhver selv slaget sin del, som ham tilkom. Fogden Niels Pedersen foreholdt menige bomænd på Askø at samme lægger deres skatte Korn efter skatte sedlens formelding til søndag førstkommende såfremt de ikke selv der til vil svare.

** Jens Jørgensen 2. ting til Peder Nielsen.

** Peder Hansen 4. ting til sine vidnesbyrd og Claus Hansen der imod at svare. Da fremæskede han sine vidnesbyrd deres sandhed at vidne. Da fremstod Hans Pedersen for retten og vidnede, at det var ham udi Guds sandhed vitterligt at Claus Hansen lå på kost hos ham og hans søn Peder Hansen i ti uger, og han holdt ham en hest på foder i 11 uger, og siden igen i 3 uger i traktement 3 uger i April. Nok angav Peder Hansen en blå klædes ulden skjorte som hans bror Claus Hansen har bekommet, hvilket Hans Pedersen svarede sig intet af at vide uden det, at hans datter Maren har sagt og ved sin højeste ed bekræftede ikke at have fået nogen betaling derfor. Dette vidnesbyrd bekræftede

(121-b)

Hans Pedersen med højeste ed sandfærdigt at være, og ej vidste videre at vidne i den sag. Maren Nielsdatter fremstod for retten og vidnede at det var hende udi Guds sandhed vitterligt, at en tid lang fik fornævnte Claus Hansen sin kost hos dem, men for hvilke ha fik dem, eller hvor lang tid det var, det vidste hun ikke. Dette vidnesbyrd bekræftede Maren Nielsdatter ved sin højeste ed sandfærdigt at være.

** Peder Hansen beråbte sig på flere vidnesbyrd til ting holdes igen. Fogden Niels Pedersen foreholdt dem som tilholder sig at svare på hans stolestader i kirken at de ikke efter denne dag sig dertil vil fordriste, såfremt de ikke vil lide det uhjemlet. Han er tingsvidne begærende.

1672 26/4.
(122-a)

** For retten 2. gang blev læst hans kongelige majestæts forordning om konsumtionen

** For retten er birkefogden Niels Pedersen og Hans Jørgensen på Askø forenede om hvis, som dem her til dags har imellem været, undtagen et sølv nøglebånd, hvilket Hans Jørgensen lover til Skt. Mikkelsdag førstkomende at ind forskaffe til Niels Pedersen efter sit værdi. Hans Jørgensen var tingsvidne begærende, og Niels Pedersen genpart.

1672 16/5.

Blev så intet gjort videre her på denne tid.

(122-b)

1672 4/10.

** Fogden Niels Pedersen foreholdt menige bomænd og husmænd på Askø at holde i beredskab, hvis landgilde og andet ved hvad navn det være kan, som de er øvrigheden skyldige .

** Fogden Niels Pedersen Hans Pedersen, Claus Hansen, Niels Jensen for hvis, han har dem med rette til at tale.

(123-a)

Første ting til Hans Pedersen fordi han advarede, at han vil betale til Niels Pedersen til Ting holdes igen uden dom og dele, og første ting til Niels Jensen og Claus Hansen.

** Jens Nielsen havde i retten kaldet Claus Hansen sst. for hvis han har ham med rette til at tale for 20 slette daler med 2 års forfalden rente, og er derpå dom begærende efter købebrevets bemelding. Birkefogden tildømte Claus Hansen at betale til Jens Nielsen på Askø for hvis han er Jens Nielsen skyldig efter købebrevets bemelding inden 15 dage eller derfor at lide nam.

** Jens Nielsen for retten beklager sig, at han sidst forleden 8. september der han var indgangen med dom til Claus Hansen, da slog Claus Hansens kvinde ham i hans hoved med en

(123-b)

greb, så han faldt om på gulvet, satte derfor i rette for dommeren om Claus Hansen ikke bør at sætte borgen for sig og sin hustru efter sådanne begangne (styrtsel), eftersom hun har truet og undsagt ham med ulykke, til sagens uddrag. Fogden Niels Pedersen tilspurgte Claus Hansen, hvad han svarede her til, Claus Hansen svarede, at han vidste intet af Jens Nielsens beskyldning i nogen måde. Jens Nielsen sagde at ville bevise sit angivende for den høje øvrighed at være sandfærdigt. Jens Nielsen var tingsvidne begærende. Jens Nielsen første ting til Claus Hansen for hvis andet han er ham skyldig.

1672 25/10.

(124-a)

Birkefogden Niels Pedersen efter ridefogden Hans Jensens skriftlig befaling gøre beslag på den ligsten som findes i Askø kirke at ingen af de vedkommende sig til fordrister den at bortføre, med mindre de sig den lovlig til bevistes.

** Laurits Sørensen af Maribo havde i retten kaldet disse efterskrevne, Hans Pedersen, Niels Jensen og Claus Hansen, for hvis han har dem med rette til at tale. Birkefogden Niels Pedersen tildømte Hans Pedersen, Niels Jensen på Askø at betale til Laurits Sørensen efter deres håndskrifers bemelding og inden femten dage eller derfor at lide nam.

Laurits Sørensen at søge sin betaling udi Claus Hansens gård på Askø, efter pantebrevets

bemelding.

** Laurits Madsen (s....he) af Blans for retten
(124-b)

havde kaldet Christoffer Hansen på Askø for hvis, han har ham med rette til at tale. Laurits Madsen første ting til Christoffer Hansen.

** Birkefogden Niels Pedersen 2. ting til dem han har under dele.

** Christoffer Hansen bekender at være skyldig den tønne rug, som Laurits Madsens sagelse omformelder.

** Birkefogden Niels Pedersen forbød Claus Hansen ikke at befatte sig med des, som den dom omformelder, som er udstedt imellem ham og hans bror Peder Hansen, videre end han har gjort.

** Birkefogden Niels Pedersen tildømte Claus Hansen at betale til Jens Nielsen efter købebrevets bemelding for de otte daler, for så vidt han blev indført i Claus Hansens halve gård, hvilken vurdering og indførsel til landstinget er blevet tilintetgjort. Der for er Claus Hansen tilfundet at betale til Jens Nielsen inden 15 dage eller derfor at lide nam.

** Når Birkedommeren
(125-a)

hjemkommer fra landstinget må birkefogden fragå denne dom, eftersom befindes ikke at være ganget lovlig kald og varsel herfor.

** Claus Nielsen 2. ting til Claus Hansen, Jens Nielsens.

1672 22/11.

** Niels Pedersen 3. ting til dem han har under dele.

** Niels Pedersen foreholdt menige bomænd at holde i beredskab med deres fæste efter skattebrevets bemelding til påkræves til på mandag førstkommende, hvis pantebrevet omformelder som Niels Pedersen har dømt over, det lover Tøger Jacobsen at være tilfreds med og ikke videre derpå at fordre, var

((125-b)

Tøger Jacobsen begærende indførsel efter birkedommens bemelding. 2 mænd af birkefogden blev udmeldt at gøre ham indførsel i hans pant, hvortil blev udmeldt Christoffer Hansen og Ole Jørgensen på Askø.

** Jens Nielsen på Askø havde kaldet Hans Pedersen og Claus Hansen på Askø for hvis, han har dem med rette til at tale, som Hans Pedersen selv for retten vedgik og bekendte. Jens Nielsen første ting til Hans Pedersen.

** Jens Nielsens sagelse til Claus Hansen efter deres imellem oprettede gårds købebrev for og Jens Nielsen herpå dom begærende, hvortil birkefogden svarede, at han har stedt dom, hvorefter er gjort indførsel i Claus Hansens bo og halve gård, når den dom må komme tilstede at han kan få at se, hvad derpå er afskrevet, så skal Jens Nielsen igen ske så vidt
(126-a)

som ret er. Jens Nielsen lover så snart som fordringen bliver udskrevet, da at levere Claus Hansen sin dom og brev efter dommens bemelding. Birkefogden foreholdt Claus Hansen at efterkomme sin udgivne forpligt til ridefogden udgivet og var Jens Nielsen på rettens vegne begærendes ikke Claus Hansen at komme sin bevis førend han sin forpligt efterkommer, hvilket fogden og hindrede.

** Niels Jensen havde kaldet Hans Pedersen på Askø for hvis, han har ham med rette til at tale, Niels Jensen 1. ting til Hans Pedersen.

** Jens Nielsen første ting til Claus Hansen.

** Hans Pedersen på Askø havde kaldet Niels Jensen for hvis, han har ham med rette til at tale, også hans første ting til ham.

1672 29/11.
(126-b)

** Claus Hansen for retten sagde, at Jens Nielsen havde bekommet og til vurderet en (gris), hvilket Claus Hansen ikke skal kunne bevise, Jens Nielsen at have bekommet for nogen sin betaling mere en end skatteret til dommens bekostning. Claus Hansen lovede at levere de ærter, som findes hos ham, som han Jens Nielsen er til skatteret til på onsdag førstkommende efter dommens bemelding.

** Jens Nielsen tiltaler og sag giver Claus Hansen for 8 dlr. som endnu resterer på hans købebrev, som for retten blev læst og påskrevet. Eftersom der er sket indførsel udi Claus Hansens halve gårds ejendom, hvilken ikke
(127-a)

Claus Hansen var mægtig at tilstå Jens Nielsen eftersom det pantebrev, som derpå (papir ikke fandtes så gyldig, som det sig burde efter loven). Dom derpå igen af den landsdommer ikke er fremkommet, eftersom landsdommeren anføre samme vurdering og indførsel at være magtesløs, sætter Jens Nielsen i rette for dommeren og var dom begærende om ikke Claus Hansen bør at betale ham på antegnede krav inden 14 dage efter købebrevets bemelding dateret Askø den 29. november 1670. Hvilket er blevet læst og påskrevet efter recessen. Birkefogden tildømte Claus Hansen at betale til Jens Nielsen efter det dem imellem oprettede gårds købebrev inden 15 dage eller og derfor at lide nam. Jens Nielsen var domme begærende beskrevet. *(Teksten er udvidet imellem linierne uden tydelig angivelse af, hvor tilføjelserne skal indsættes).*

** Jens Nielsen 2. ting til dem han har under dele. Eftersom Claus Hansen er tilfundet af birkefogden at betale til Jens Nielsen, da er han begærende af birkefogden på rettens vegne forbud på Claus Hansen og hans gods indtil så længe Jens Nielsen sin betaling bekommer. Niels Pedersen på øvrigheds vegne gjorde beslag på Claus Hansen og hans gods til Jens Nielsen sin betaling bekommer efter dommens bemelding. Jens Nielsen var tingsvidne begærende om behov gøres.

(127-b)

** Niels Jensen for retten fremlagde Hans Pedersens udgivne bevis dateret Askø den 2. april 1663 lydende på kapital 3 dlr. med deraf 9 års forfalden rente efter recessen, satte i rette og dom begærede. Birkefogden Niels Pedersen tildømte Hans Pedersen at betale til Niels Jensen

efter hans bevises bemelding inden 15 dage eller og derfor at lide nam.

** Hans Pedersens 2. ting til Niels Jensen. Hans Pedersen sag giver Niels Jensen for et Træ, som de havde tilsammen på Blans fang i Lolland, at Niels Jensen har taget Hans Pedersens bort med sit eget. Niels Jensen benægtede at han ikke havde taget noget af Hans Pedersens, men hvis han har taget, det er ham forevist af skovrideren, som Niels Jensen formener sig ikke nogen ham, det over at bevise og er Niels Jensen tingsvidne begærende og blev ham stedt. Niels Jensens begæring var at Hans Pedersen ville navngive sine vidnesbyrd, hvem de er, da er det Jens Nielsen og Claus Hansen på Askø og Hans Pedersen beråber sig på flere vidnesbyrd om
(128-a)

behov gøres, men Niels Jensen formener sig ikke, at Hans Pedersen fører nogle vidnesbyrd med mindre han dem for retten navngiver.

** Eftersom det er Niels Pedersens 4. ting til dem, som han har under dele, men de samtlige for retten lovede at tilfredsstille ham inden ting holdes igen ,eller de da derfor at lide så vidt lov og ret medfører.

1672 20/12.

** Birkefogden Niels Pedersen lod læse hans agtbarhed ridefogden Hans Jensen af Nykøbing befaling anlangende fjer at levere deslige og dun til hendes majestæt dronningens oldfrue på
(128-b)

Nykøbing imod betaling, hvortil samtlige Askø bomænd svarede så snart guds vejrlig bliver sådan at de kan komme til Nykøbing fjer og dun at levere, så vil de gøre vel overbødigt dem at levere.

** Jens Nielsen for retten gav Hans Pedersen sag for en slet daler og for at Jens Nielsen har ført hans sædekorn hjem fra Nykøbing og sagt god derfor i Nykøbing til Hans Rosenfeldt amtsskriver. Hans Pedersen for retten lovede at betale Jens Nielsen det han førte hans sædekorn hjem, men det at Jens Nielsen skulle have sagt god der for, det vidste Hans Pedersen intet af. Birkefogden Niels Pedersen tildømte Hans Pedersen at betale til Jens Nielsen efter hans håndskrifts bemelding for en slet daler inden 15 dage eller og derfor at lide nam. Niels Jensen deslige tildømte Hans Pedersen at afbetale til Jens Nielsen for han har ført Hans Pedersens 8 tønder
(129-a)

sædekorn hjem fra Nykøbing inden 15 dage eller derfor at lide nam.

Deslige for Jens Nielsens rejse til Nykøbing, hvilket Hans Pedersen ikke benægtede, hvorfor han var begærende 1 rigsdaler efter gammel skik lige tildømt at betale til forskrevne tid.

** Niels Pedersen foreholdt Hans Pedersen og Peder Hansen at holde i beredskab og at levere de penge, som de er skyldige til øvrigheden efter deres udgivne bevis, så som de agter at forsvare.

** Jens Nielsen 3. ting til Claus Hansen, Da tilspurgte han Claus Hansen hvad han vil give ham for de 2 heste, som han havde at ham at bruge i byg sæd, da svarede Claus Hansen den ene var hans (egen) Da tilspurgte Jens Nielsen fogden Niels Pedersen, hvad han vil have for den ene, som var hans, hvor til Niels Pedersen svarede, at han vil hverken have betaling derfor af Jens Nielsen, ej heller af Claus Hansen.

(129-b)

** Claus Hansen saggav Jens Nielsen at være ham skyldig, for det han og hans hustru har tjent Jens Nielsen.

Jens Nielsen saggav Claus Hansen for en vogn han havde at bruge i høst, så længe kendes Claus Hansen intet at være skyldig førend regnskab bliver holdt. Deslige en vogn som Claus Hansen havde i 2 dage at age gødske ud med, Nok Claus Hansen at være skyldig til Jens Nielsen 5 mark i den rug i Nykøbing. Nok for (60 brændte sten). Nok er Claus Hansen skyldig jordfærdspenge 10 sk., nok for en hest i 3 dage i rugsæd, Jens Nielsen var begærende at Claus Hansen ville fuldt svare ham for retten. Claus Hansen svarede, at han vil intet svare Jens Nielsen før der bliver holdt regnskab.

** Jens Jørgensen havde kaldet Jens Nielsen, Hans Jørgensen, Niels Jensen, Claus Nielsen til deres sandhed at vidne, og

(130-a)

Hans Pedersen der imod at svare, alle på Askø. Jens Jørgensen for retten saggav Hans Pedersen for en fjerding fisk og en fjerding sild, som han for nogen rum tid siden har bekommet af Henrik Hillebrandtsen i Saksøbing, som Jens Jørgensen har sagt god for, og endnu er i løfte for. Hvortil Hans Pedersen svarede, at dersom Jens Jørgensen kan bevise at han har bekommet nogen fisk eller sild, som Jens Jørgensen har sagt god for, da er han overbødig derfor ham at betale. Da fremkom Jens Nielsen og ved sin højeste ed bekræftede at det var ham i Guds sandhed vitterligt at for nogen rum tid siden, som skal hen strække sig til 20 års, dog Jens Jørgensen siden har krævet Hans Pedersen derfor nogle gange for samme fisk og sild, Hvilket Hans Pedersen bekommet har for 4 slette daler, om Hans Pedersen har betalt til Jens Jørgensen, ved han ikke. Hans Jørgensen fremkom for retten og vidnede i lige samme ed ord fra ord, som Jens Nielsen for ham vidnet har. Niels Jensen vidnede ord fra ord, som de andre

(130-b)

2 mænd for ham vidnet har og i lige svoren ed. Herefter var Jens Jørgensen tingsvidne begærende. Blev ham og stedt.

** Niels Jensen havde kaldet Hans Pedersen på Askø for hvis han har ham med rette til at tale, første ting.

** Hans Pedersen havde kaldet Niels Jensen at svare imod vidnesbyrd, Jens Nielsen og Claus Hansen til deres sandhed at vidne, første ting Hans Pedersens beskyldning og spørgsmål var til hans vidnesbyrd om det træ, som han og Niels Jensen havde tilsammen på Blans fang i Lolland, hvad dem derom er bevidst.

1673 24/1.

(131-a)

** Jens Nielsen var dom begærende over Claus Hansen for 60 brænde stave og om den forrige saggivelse, eftersom de 7 mark som Claus Hansen er skyldig til Markvar Hansen i Blans, som Claus Hansens kvinde bragte Niels Lauritsen haver sagt god for til forn. Markvar Hansen i Blans og dermed er Jens Nielsen og Claus Hansens regnskab klaret til denne dag, og lovede Claus Hansen og levere Jens Nielsen den dag og de 2 ege brædder, som Jens Nielsen ham lånt har til søndag førstkommende at levere, Jens Nielsen tingsvidne begærede og Claus Hansen genpart.

****Hans Pedersen begærede**

(131-b)

at hans vidnesbyrd ville fremkomme for retten deres sandhed at vidne. Da kom Jens Nielsen på Askø, og ved sin højeste ed bekræftede at det var ham udi Guds sande vitterligt om det omtvistede træ, som Hans Pedersen og Niels Jensen havde tilsammen i Blans fang i Lolland, da så jeg Jens Nielsen træet, som Niels Jensen og Peder Hansen stod og huggede på og havde hugget det i 3 stykker, så fulgtes de hjem, men træet blev liggende. Nogle dage derefter kom Jens Nielsen over efter læs og Niels Jensen var og med efter læs, da jeg havde læsset, kom Jens Nielsen frem til Niels Jensen og hjalp ham at læsse et stykke af det træ, som Niels Jensen og Hans Pedersen havde til samme, var de 2 kævlinger alle stykker bort igen, men hvem der havde taget dem, det vidste han Jens Nielsen ikke, men den kævling som Niels Jensen drog hjem, så jeg Jens Nielsen, ingen mærke på, og ikke heller vidste han, om det var Niels Jensens eller Hans

(132-a)

Pedersens, fordi han vidste ikke, om det var delt dem imellem eller ej, som er 3 eller 4 år siden. Claus Hansen på Askø fremstod for retten og vidnede i lige svoren ed ord fra ord, som Jens Nielsen for ham vidnet har, og ydermere dengang Niels Jensen kom hjem med træet, da sagde han således, vil nu Hans Pedersen betale mig for det jeg har aget det hjem, så ville vi dele det i min gård med økser og (spaltet) op, men Hans Pedersen og Niels Jensen var lige gode om træet efter Niels Jensens egne ord, videre vidste han ikke i den sag, det bekræftede Claus Hansen med sin højeste ed sandfærdigt at være. Niels Jensen for retten benægtede at han aldrig havde sag de ord, som Claus Hansen har vidnet efter eller foruden, det han havde vidnet tillige med Jens Nielsen, og ej heller vidste Niels Jensen at Hans Pedersen og han havde noget træ tilsammen, som dem var delt og loddet imellem. Niels Jensen tingsvidne, Hans Pedersen en genpart.

(132-b)

1673 14/2.

**** Hans Pedersen på Askø havde til i dag hid i retten kaldet Jens Jørgensen og Peder Hansen til deres sandhed at vidne og Niels Jensen på fornævnte Askø der imod at svare. Birkefogden Niels Pedersen for retten tilspurgte Hans Pedersen og Niels Jensen hvorledes de på begge parterne er til sinds, om de ville forliges om den tvistighed de havde tilsammen angående det træ, som Hans Pedersen har saggivet Niels Jensen for. Hans Pedersen svarede og svor om Gud ikke**

(133-a)

ville lade sig forlige før han kom til sin husbond. Birkefogden stævnedes Hans Pedersen og Niels Jensen at møde for deres øvrighed efter øvrighedernes befaling, første de kunne komme lande imellem. Niels Jensen for retten erbød sig at ville forliges med Hans Pedersen enten i mindelighed eller ved mænd. Jens Jørgensen fremstod for retten og vidnede, at det var ham udi Guds sandhed vitterligt, at en dag kom han ind til Niels Jensens på Askø, som er en 14 dage siden, og da kom Peder Hansen ind til fornævnte Niels Jensens og begærede at låne et sold, og da svarede Niels Jensen, jeg vil ikke låne dig det, fordi din far vil mig intet godt, og jeg vil intet have med eder at bestille, i kommer til at bære (byt og hersket) for ham, men han navngav ingen og ej heller hørte han Niels Jensen tale noget utilbørligt på nogen mand, dette bekræftede Jens Jørgensen ved sin højeste ed sandfærdigt at være, og ej vidste videre at vidne i den sag. Peder Hansen fremstod for retten og vidnede ord fra ord, som Jens Jørgensen for ham vidnet har, og i lige svoren ed.

**** Hans Pedersen første ting til Peder Hansen og Niels Jensen.**

** Jens Jørgensen

(133-b)

havde i retten kaldet Hans Pedersen for hvis han har ham med rette til at tale. Jens Jørgensen på Askø for retten irettelagde et tingsvidne dateret Askø birketing den 29. december 1672, hvorefter han var dom begærende. Birkefogden tog sig samme sag op i 6 uger.

1673 28/2.

** For retten blev underdanigst læst og forkyndt Christian 5. nådigste forordning anlangende konsumtionen, den dato København

(134-a)

den 8. november 1672.

** Hans Pedersen 2. ting.

** Birkefogden for retten fordrede Hans Pedersen og Jens Jørgensen, om de havde videre breve og dokumenter at fremlægge end de, som allerede er fremlagt imellem dem anlangende den sag de har tilsammen, hvortil begge parter svarede nej.

1673 21/3.

Ole Jørgensen på Askø på Hillebrandt Henriksens vegne af Saksjøbing og havde

(134-b)

kaldet fogden Niels Pedersen på Askø imod sag og dom og for hvis, han har ham med rette til at tale. Ole Jørgensen for retten fremlagde en fuldmagt dateret Saksjøbing den 20 marts 1673 under Hillebrandt Henriksens hånd, hvorefter Ole Jørgensen sag giver Niels Pedersen for kapital og rente. Den forordnede dommer for retten 3 gange pårøbte, om der var nogen som ville svare dertil på Niels Pedersens vegne, men der var ingen fremkommet. Ole Jørgensen var første ting begærende, blev ham også stedt.

1673 4/4.

(135-a)

Jens Jørgensen for retten fremlagde et tingsvidne dateret Askø birketing den 20 december 1672. hvor udi befindes 3 vidnesbyrd for retten at have vidnet og ved højeste helgens ed bekræftet, at det var dem udi Guds sandhed vitterligt at for nogen rum tid siden, som skal forstrække sig til en tyve år, da har Hans Pedersen på Askø bekommet fisk og side for 4 slette daler, som Jens Jørgensen på Askø sagde god for. hos salig Henrik Hillebrandtsen i Saksjøbing, og var endnu i løfte for med hvis videre, som samme forseglede tingsvidne indeholdte. Nok fremlagdes af et håndskrift dateret 20 juli 1653 lydende på 3 tønder sild og 3 tønder torsk, silden for 27 daler, torsken for 21 daler, og en for alle at lide svoret til Sct. Mikkels dag at betale, det til vitterlighed de alle 3 som håndskriften om formelder. Hvor til Hans Pedersen svarede, at dersom Jens Jørgensen kunne med brev og segl eller ved salig Henrik Hillebrandtsens regnskabsbog befindes eller kan bevise, at han har sagt god for fisk og sild på Hans Pedersens vegne og som Hans Pedersen

(135-b)

navn findes underskrevet betalt på Hans Pedersens vegne, så er han overbødig det at betale. Da eftersom Hans Pedersen frem for retten ikke har fremlagt noget, hvormed det fremlagte tingsvidne og håndskrift kan svækkes, da tilfinder jeg Niels Pedersen, Hans Pedersen at betale til Jens Jørgensen efter tingsvidnets formelding og efter håndskriften og det inden 15 dage,

eller derfor at lide nam, så som tingsvidnet står ved sin fulde magt deslige med håndskriften. Jens Jørgensen var dommen begærede beskrevet og Hans Pedersen genpart.

1673 10/10.
(136-a)

** Ridefogden Hans Jensens tjener af Nykøbing ved navn Søren Knudsen havde lovligt til i dag for retten kaldet birkefogden Niels Pedersen på Askø for hvis, han på sin husbands vegne har ham med rette til at tale.

Søren Knudsen tiltaler birkefogden Niels Pedersen for resten nitten daler 3 mark, som er for rug, som han har bekommet. Sætter i rette, om han ikke bør at betale for antegnede krav inden 15 dage eller derfor at søges med nam og vurdering.

Birkefogden Niels Pedersen for retten blev ens med fornævnte Søren Knudsen anlangende det antegnede krav at skal levere hjem til ham på Fejø i dag otte dage, tønden 3 mark 10 sk. så vidt kravet kan opløbe, og da Niels Pedersen derfor at kvitteres og det udi godt yde færdigt korn.

(136-b)
1673 14/11.

** For retten var birkefogden begærende at de samtlige ville holde i beredskab at klare til på søndag, hvis skatter som resteres til amtskriveren Hans Rosenfeldt på Nykøbing slot, efter hans udgivne missives indhold.

** Jep Madsen af Rersnæs i Østofte sogn i Lolland fremstod for retten og havde kaldet Jens Nielsen bomand på Askø for hvis, han har ham med rette til at tale, Hans Pedersen og Claus Hansen på Askø til deres sandhed at vidne og Peder Hansen derimod at svare, første ting.

** For retten fremstod de 4 mænd Jens Jørgensen.

(137-a)

Niels Hansen og Peder Hansen, som af fogden var på gadestævne udmeldt at syne og besigtige alle ildsteder og brønde på Askø, som de agter at forsvare. Fornævnte 4 mænd gjorde i dag deres ed som følger, at Maren Andersdatters ildsted var brøstfældigt, husmændenes brønd brøstfældig, Jens Nielsens brønd ganske brøstfældig, Christoffer Hansens brønd brøstfældig, Ole Jørgensens brønd brøstfældig, Hans Jørgensens brønd brøstfældig, Hans Pedersens brønd brøstfældig. Birkefogden foreholdt fornævnte 4 mænd igen til på søndag førstkommende at syne igen fornævnte brøstfældige ildsteder og brønde, og da det igen at afsige på sognestævne, som de agter at forsvare.

1673 19/12.

** Birkefogden forordnede notering på det korn Askø bomænd har som de Anno 1672 skulle have leveret, men ingen af dem har derpå givet ham noget gensvar af Askø bomænd efter amtskriverens anfordring. Birkefogden fordrede Jens Nielsen og Hans Pedersen for hvis lånekorn, som de til amtskriveren Hans Rosenfeldt skyldig er efter hans anfordring, hvortil de svarede, at de med første ville tale med ham derom og derfor stille ham tilfreds.

** Ib Madsens vidnesbyrd fremstod for retten og vidnede som følger. Jens Nielsen på Askø vidnede, at det var ham i Guds sandhed vitterligt at den tid Ib Madsen og Peder Hansen på

Askø byttede heste eller hopper med hverandre, som var for nogen tid siden, da så han og hørte at Peder Hansen lovede at give Ib Madsen til bytte en rigsdaler. Det bekræftede han med sin højeste ed sandfærdigt at være. Claus Hansen stod frem for retten og vidnede i lige svorne ed ord fra ord, som Jens Nielsen for ham vidnet har. Ib Madsen var ved sin fuldmægtig Niels Jensen på Askø tingsvidne begærende.

** Laurits Madsen af Blans fremlagde for retten et indlæg på forseglede papir dateret Blans den 2. oktober 1669, hvilket ord fra ord i dommen skal

(138-a)

indføres. Imod Laurits Madsens sagelse fremstod for retten Christoffer Hansen på Askø og ved højeste helgens ed benægtede sig ikke at være skyldig til Laurits Madsen end som en mark slet, som han vedgår at være skyldig til Laurits Madsen, med mindre han det med brev og segl eller levende røst kan bevise anderledes, eftersom der var ingen rigtighed fremlagt. Var Birkefogden begærende at de ville forenes, hvortil Laurits Madsen svarede at han efter birkefogdens foreholdelse nok som ville forenes. Fogden var begærende 2 mænd, som skulle sige Laurits Madsen og Christoffer Hansen imellem, hvilke var Hans Rasmussen og Simon Michelsen, hvilke derved gik uberåd, og igen indkom velberåd og sagde, at de havde tildømt Christoffer Hansen at betale til Laurits Madsen en forskel i dennes fordrede gælds penge 5½ mark, som straks skal erlægge og betales, hvormed deres imellemværende fordringer at være ophævet og stillet.

1674 10/7.

(138-b)

** Peder Lauritsen på Askø på Hans Lauritsens vegne i Østerby på Fejø havde lovligt til i dag kaldet Christoffer Hansen på Askø for hvis, han har ham med rette til at tale. For retten blev læst et brev eller udtag af skiftebogen på Askø lydende som følger. Anno 1665 den 1. marts da Niels Hansen Boesen bomand i Vesterby på Fejø skulle udstået salig Niels Lauritsens børn deres arvepart efter deres salig brødre Jens Nielsen, da blev endda til rest, som Niels Hansen Boesen skyldig blev til fornævnte Jens Nielsens søster otte og tredive slette daler af hovedstolen, og rente som af hovedstolen kunne fordres når værgemålspenge blev frataget og beløb sig ni og tyve slette daler, hvor om

(139-a)

Niels Hansen Boesen havde øvrigheden at søge, hvorledes dermed kunne forhandles, om han dermed nogen for lindring kunne søge. Samme tid har Christoffer Hansen bomand på Askø lovet at svare de umyndige til deres part, og udstå dem deres sum, som forsvarligt kunne eragtes efter recessen. Således på fornævnte tid og sted at være passeret, bekender jeg underskrevne Actum ut supra Jordan Nielsen egen hånd.

I lige måde blev for retten fremlagt Hans Lauritsen i Østerby på Fejø hans forsæt dateret Fejø den 26. juni 1674 lydende som følger. Efter indhjemlede kald og varsel til eder Christoffer Hansen, da på arvingemes vegne er min tiltale til eder for 38 slette daler af deres sum, som var hovedstol og rente som af hovedstolen kunne falde når værgemålspenge blev frataget, beløb sig 29 slette daler som blev bestående hos Niels Hansen Boesen, som i udtaget af skiftebogen er at fornemme. Muligste det har bekommet efter dette skifte efter Niels Boesen endog I som er væрге for godset altsammen vedgår eder for dette at betale endog, I aldrig med en tødél skrifligt eller med levende røst beviser hvorledes, I er kommet til dette værgemål, eller hvorledes I eder dermed har forhandlet, men jeg siger, I haver taget eder dertil, hvilket skal svinge eder Ilde, efterdi i er så

(139-b)

opstinadis. Sætter derfor i rette for den retfærdige dommer om I ikke, som er væрге bør at

erstatte dette, nemlig 38 daler af hovedstol og renten 29 slette daler, eller også befri eder med tingsvidne, at Niels Boesen var så forarmet, at han det ikke kunne udgive eller og at den gunstige øvrighed haver det efterladt, og derhos førende domme til gemæs, om I haver forsømt eders ret, om disse arvinger da kunne lide skade for eders store dumheds skyld, men jeg formener I bør alt sådant at tage på Eders egen kappe, for den retsindige dommer giver vel grangivelig agt på, hvorledes alting er gået og meddeler os en forsvarlig dom. Dette mit forsæt begærer jeg måtte blive læst for retten ord fra ord og i protokollen indført til dom tillige med hvis, som for retten bliver afsagt, af Fejø den 26. juni anno 1674. Hans Lauritsen egen hånd. Birkefogden for rette tilspurgte begge parter, om de havde videre breve at fremlægge, hvortil de svarede nej. Da tog han sig samme sag op 5 uger til dom og da videre parterne til des at fremlægge hvis poster i den sag at fremlægge og i den sag at føre.

1674 31/7.
(140-a)

Claus Nielsen er af birkefogden befalet at være i den forordnede dommer Jens Nielsens sted i hans fraværelse.

** Birkefogden Niels Pedersen fremstod for retten og havde kaldet Claus Nielsen, Jens Nielsen, Hans Pedersen, Peder Hansen og Niels Hansen for hvis han har dem med rette at tale, første ting til dem samtlige.

** Birkefogden fremæskede, om der var nogen som ville fremlægge noget i den sag imellem Christoffer Hansen og Hans Lauritsen på Fejø, Hans Lauritsens fuldmægtig på Askø svarede at han havde intet videre i den sag at fremlægge, end det som er fremlagt. Christoffer Hansen (140-b)

fremlagde sit skriftlige svar, dog det var uden dag og dato, men Christoffer Hansen lovede det til på fredag førstkommende ganske korrekt at forfærdige.

1674 14/8.

** Fogden Niels Pedersen havde hid kaldet disse efterskrevne Askø mænd, nemlig Jens Jørgensen, Jens Nielsen, Christoffer Hansen, Niels Hansen, Peder Hansen for hvis han har dem med rette til at tale på øvrigheds vegne, første ting. De samtlige lovede at klarere deres skyld til ting holdes igen eller

(141-a)

da hans ret at være uforkrænket.

** Birkefogden Niels Pedersen udmeldte disse efterskrevne 4 mænd Hans Jørgensen, Hans Pedersen, Hans Rasmussen, Niels Jensen til at straks forføje sig på Ole Jørgensens jord på Askø efter øvrigheds befaling at måle ham sin bredde dertil, som de agter at forsvare og her til tinget igen at afsige så snart som tinget holdes igen.

** Niels Pedersen 2. ting til dem, som han har under dele for hvis, de enten sig belanger, som han fordrer dem for.

** Eftersom Christoffer Hansen på Askø (ikke) benægter at han jo har bemægtiget sig det børnegods, som udtog af skiftebogen på Fejø omformelder underskrivende samme steds hans hånd, Birkefogden tildømte Christoffer Hansen at betale til Niels Lauritsens børn deres

børnegods efter sit eget løfte efter udtoget af skiftebogen, så længe udtoget står ved sin fulde magt, og det inden 15 dage. Peder Lauritsen var dommen begærende beskrevet, Christoffer Hansen genpart.

1674 28/8.
(141-b)

** Niels Pedersen birkefogdens 2. ting til dem han har under dele så vidt ridefogdens seddel vedkommer.

** Birkefogden fremlagde Hans Pedersens løfte brev under Hans Pedersens samt andre deres karvmærker underskrevet dato Askø den 17 januar 1672, hvilket ord fra ord i dommen skal indføres så vidt hans krav vedkommer nemlig 10 mark med sin forfaldne rette fra dato. 2. ting til Hans Pedersen.

** Birkefogden 2. ting til Niels Hansen og Peder Hansen på Askø anlangende låneærter. Nok 2. ting til Jens Nielsen og Claus Nielsen sst.

** Christoffer Hansen på
(142-a)

Askø fremstod for retten og havde hid i rette kaldet Niels Hansen, Claus Nielsen, Jens Nielsen til deres sandhed at vidne og Peder Hansen derimod at svare 1. ting til dem.

** De 4 mænd Hans Jørgensen, Hans Rasmussen, Hans Pedersen og Niels Jensen som efter ridefogden Hans Jensens befaling af birkefogden sidst forleden ting var udnævnt at måle Ole Jørgensens alminding i bymarken, som af vandflod er bortskyllet. Gjorde i dag deres afsigt som følger, at de har målt fornævnte alminding efter 3 stene, som de har sat der samme steds i næst hosliggende jord efter ridefogdens befaling, hvilket skal i tingsvidnet indføres.

1674 9/10.
(142-b)

** Birkefogden Niels Pedersen 3. ting til dem han har under dele.

** Christoffer Hansen 2. ting til sine vidnesbyrd.

** De 2 mænd Jens Nielsen og Niels Hansen begge på Askø, som sidst forleden af birkefogden samme steds på gade møde efter ridefogdens befaling var udmeldt at syne og besigtige den omtvistede jord imellem Hans Pedersen og Christoffer Hansen samme steds. Da er dette derpå deres afsigt som følger, at de har været der på og målt Brøsager på Lillø den vestre ende, da tilkommer Christoffer Hansen efter rende på rug ageren (med flere detaljer ager for ager).

(143-a)
1674 27/11.

** Amtsskriver Hans Rosenfeldt af Nykøbing slot ved sin tjener Niels Pedersen fremstod for retten og havde hid i retten kaldet birkefogden Niels Pedersen for hvis, han har ham til at tale med rette.

(143-b)

For retten blev fremlagt birkefogden Niels Pedersens udgivne bevis dateret Nykøbing den 27. maj 1674, lydende på lægge ærter, 20 og 3 rigsdaler 1½ mark danske, ærterne var 93 skæpper, hvorefter Niels Pedersen på sin husbonds vegne bar dom begærende. Nok fordres forfalden prinsesse styr 2 rigsdaler, hvilket fogden Niels Pedersen ikke benægter. Den forordnede dommer Jens Nielsen tildømte fogden Niels Pedersen at betale til amtskriveren Hans Rosenfeldt eller hans fuldmægtig efter sit udgivne bevis, så vel som de 2 daler forfalden prinsesse styr inden femten dage eller og da derfor at lide nam.

Nok fordrede fornævnte Niels Pedersen resterende landgilde penge af fogden

(144-a)

forfalden fra 1665 og til 1669. Hvortil fogden Niels Pedersen svarede at han kendes Hans Rosenfeldt intet videre at være skyldig end det som allerede ham dømt for, som han med rigtige kvitteringer agter at bevise. Den forordnede dommer for rette tilspurgte begge pater om de havde videre at fremlægge end det som allerede er fremlagt, hvorefter han sig kan rette, hvortil de svarede nej. Niels Pedersen var dom begærende på sin husbonds vegne. Den forordnede dommer Jens Nielsen dømte birkefogden Niels Pedersen kvit for Hans Rosenfeldts fuldmægtigs tiltale indtil der om bevisligt bliver gjort og fremlagt.

** Birkefogden Niels Pedersen 4. ting til Hans Pedersen efter hans udgivne bevises lydelse 10 mark, hvorefter Niels Pedersen var dom begærende. Den forordnede dommer tildømte Hans

(144-b)

Pedersen at betale til Niels Pedersen birkefoged efter sit håndskrifts bemelding inden 15 dage eller derfor at lide nam.

** Christoffer Hansen var af birkefogden begærende, at hans vidnesbyrd måtte fremkomme deres sandhed at aflægge anlangende hvis, som de har udført på Lilleø at se og syne den jord imellem fornævnte Christoffer Hansen og Peder Hansen begge på Askø, hvorledes deres var høstet. Niels Hansen fremstod for retten og vidnede med højeste ed, bekræftede at det var ham udi Guds sandhed vitterligt, eftersom han var med at bese samme jord, hvorledes der var høstet imellem Christoffer Hansen og Peder Hansen på Christoffer Hansens ager på Lilleø, så vidt, som der var sammesteds sået med byg. Da var der høstet lige efter renden

(145-a)

så vidt som Peder Hansen havde pløjet og sået, men over det mærke, som dem der sidst sat imellem dem. Da var der høstet seksten foddere over det mål yderst i enden, og somme steder 2 foddere og somme steder 1 fod på den vestre ende. Christoffer Hansen spurgte, hvem det var som gik sammesteds og høstede. Niels Hansen svarede at den ene ager stod sammenbundet og den anden lå mejet, men Peder Hansens folk gik og bandt rug på deres ager derved. Claus Nielsen fremstod for retten og vidnede i lige svorne ed, ord fra ord, som Niels Hansen for ham vidnet haver. Jens Nielsen fremstod for retten og vidnede med højeste helgens ed bekræftede, at det var ham udi Guds sandhed vitterligt, at han var efter Christoffer Hansens begæring gået hen og at se, hvorledes der var høstet imellem ham og Peder Hansen på Gabs ager på Lilleø, da samme tid gik Peder Hansen og hans folk og høstede

(145-b)

og så vidt, som de var fremkommet, da havde de høstet så meget som de fornævnte vidnesbyrd har vidnet efter mærket og så vidt de ikke var hjemkommet, der lå kornet endda og for resten jord som målet gik på, har til dags været Christoffer Hansens efter Christoffer Hansens egne ord. Christoffer Hansen begærede tingsvidne, blev ham stedt Hans Pedersen var på sin søn Peder Hansens vegne genpart begærende.

1675 15/1.

** Den forordnede dommer Jens Nielsen

(146-a)

tilspurgte birkefogden om han på øvrigheds vegne havde noget at forrette, hvortil han svarede nej.

** Fogden Niels Pedersen spurgte, om der var nogen, som besværede sig over lensmandens befaling, som lyder at Simon Michelsen boende i Blans. Da er Jens Nielsen begærende derpå svar om han bier hos og bor i Blans eller ej. Om anderledes kan bevises, når han derpå får givet sit svar, han er en af de prokuratorer som hendes dronning majestæt udgivne brev omformelder efter lensmandens befaling. Lyder om Jens Nielsen og hans medarvinger Simon Michelsen hertil svarede, at eftersom han har bekommet om ham vil henstille en skriftlig fuldmagt under vor gunstige hr. lensmands egen hånd at skal gå i rette på Askø birketeting på salig Hans Nielsen Blans vegne, hvad dem med rette arveligen kunne tilkomme efter deres salig formoder Line Hansdatter, samt tillige efter

(146-b)

deres salig farbror ved navn Ole Nielsen, om der er så kristeligt og forsvarligt holdt skifte og deling efter disse 2 salige personer så de umyndige faderløse børn kunne vare uden skade. Af den årsag begærede fuldmægtigen at disse skifte forhandlinger her for birkeretten måtte i retten ses, at der af erfares kan, hvad årsag den umyndige har at beklage sig og hvad ret, dem er vederfaret. Birkefogden tilspurgte begge parter, om de ville gå i rette med hver andre uden noget lovligt forudgående kald og varsel. Simon Michelsen her til svarede, eftersom Jens Nielsen og hans bror Claus Nielsen begge personlig er til vedermåls ting, formoder derfor imod dem at gå i rette på de umyndiges vegne uden kald så vidt lov og ret medfører. Dertil svarede Jens Nielsen at hvilken som vil gå i rette og tiltale nogen da bør han at give kald og varsel tilforn, ellers videre ved

(147-a)

han ikke ham dertil i dag at svare, men han er kommet til tinget efter birkefogdens befaling eftersom han er forordnet dommer i birketinget på Askø i øvrighedens sager, men han vidste intet af Simon Michelsen at sige før end nu, eftersom han tilforn ingen kald og varsel på Simon Michelsens vegne har bekommet. Fuldmægtigen Simon Michelsen på de umyndiges vegne endnu som tilforn ej formoder at retten ham vægres efter som salig Hans Nielsens børns farbrødre begge er til vedermåls tale anlangende nogle arveparter og ydermere er begærende at birkefogden vil foreholde ommeldte farbrødre tillige med deres tiltagne værger her for birkeretten at indlevere skiftebrevet, at der af kan ses hvad ret de måtte alle vederfares. Birkefogden svarede, at når derfor sker lovligt kald og varsel, så skal der ske så vidt lov og ret er på begge pater. Simon Michelsen var tingsvidne begærende og Jens Nielsen og Claus Nielsen en genpart. Birkefogden herimod svarede at når der

(147-b)

sker lovlig kald og varsel, så skal der efter stedes tingsvidne.

1675 22/1.

** Jens Nielsen på Askø for retten lod læse hr. lensherrens befaling lydende som følger. Eftersom Simon Michelsen i Blans for nogen tid siden af mig er anbefalet at gå i rette for Peder Hansen på Askø imod Jens Nielsen og Claus Nielsen sammesteds anlangende noget arv og nu af supplikanterne, så vel som mange andre for os mener at fornævnte Simon Michelsen ej har visse

(148-a)

bofæste, som for mig blev foregivet, hvor han for sine forretninger, bekvemmelig kan søges, da ophæves hermed samme fuldmagt, indtil anderledes for mig bevises, Halsted kloster den 20 januar 1675. Cornelius Lærke mpp.

Eftersom samme Simon Michelsen i dag her på Askø birketing efter vores gunstige hr. amtmands befaling den salig mand Hans Nielsen umyndige børns arveparter efter deres salig farmoder Anne Hansdatters, og deres salig farbroder Oluf Nielsen, hvis denne med rette arveligen kunne være berettiget eftersom skiftets forretninger er seneste i dag otte dage af fuldmægtigen på de umyndiges vegne, Jens Nielsen og Claus Nielsen deres farbrødre tillige med de umyndiges vegne er blevet fremæsket, men ej i rette måtte komme, hvoraf kunne ses hvad ret de umyndige er vederfaret ud af deres farbrødre, og eftersom vor gunstige hr. stiftamtmands befaling i dag er blevet læst Simon Michelsen ej

(148-b)

sig ikke i denne sag for fuldmægtig skulle lade bruge før med videre, hvilket Simon Michelsen og med største ærbødighed vil efterleve, så denne sag af ham og for hans person skal være ophævet.

1675 12/2.

** Claus Nielsen på Askø fremstod for retten og havde lovligt i rette kaldet disse efterskrevne Jens Nielsen, Ole Jørgensen på Anne Nielsdatters vegne, Jens Nielsen på salig Hans Nielsens børns vegne alle på Askø. Da er Claus

(149-a)

Nielsens tiltale til dem samtlige, eftersom de forleden den 8 januar sidst forleden holdt skifte efter salig afgangne deres mor Anne Hansdatter og er han af dem samtlige begærende afkald for samme skifte. Første ting.

** Hans Pedersen havde kaldet Ole Jørgensen for hvis, han har ham med rette til at tale på hans datter Marens vegne. Hans Pedersens sagelse var til Ole Jørgensen for det, hans datter Maren havde tjent ham, om han ville give hede noget derfor eller ej. Ole Jørgensen for retten tilspurgte Hans Pedersen, om han ville lide og undgælde hvis lov og ret medfører på sin datters vegne, hvad kostning derpå kan gå i (længden). Hans Pedersen svarede, at så vidt der på kan koste . Ole Jørgensen fremstod for retten

(149-b)

havde kaldet Jens Nielsen og fornævnte Ole Jørgensens kvinde med sin lovværge til deres sandhed at vidne, og Hans Pedersen der imod at svare, eftersom de var overværende den tid Hans Pedersens datter Maren Hansdatter lod sig fæste hos fornævnte Ole Jørgensen. Ole Jørgensen første ting.

** Fornævnte kaldsmænd endnu hjemlede på Claus Hansens vegne at have hid kaldet Peder Hansen for hvis, fornævnte Claus Hansen har ham med rette til at tale. Claus Hansens sagelse og tiltale er til Peder Hansen for fem mark, han er ham skyldig udi den skat, som han skulle lagt ud for Claus Hansen til Amtskriveren Hans Rosenfeldt, hvilket han ikke har betalt. Claus Hansens første ting.

** Peder Lauritsen fremstod for retten og havde kaldet Hans Pedersen, Peder Lauritsens krav var til Hans Pedersen for 2½ mark. Der om var de så forligte

(150-a)

at Hans Pedersen har tilsagt Peder Lauritsen for samme sit krav at skal fæste Lille Ravns Boel

i Nymark med dette års første grøde med korn og foder og gøre sig så nyttig, som han lyster som skal sås med byg. Tingsvidne der efter.

1675 19/2.

** Claus Nielsen var af sine medarvinger Jens Nielsen, Ole Jørgensen på Anne Nielsdatters vegne og Niels Jensen på salig Hans Nielsens børns vegne for retten i dag begærende afkald anlangende det skifte efter deres afgangne salig moder Anne Hansdatter. 2. ting.

** Jens Nielsen på Askø for retten
(150-b)

fremstod og gav sin bror Claus Nielsen afkald for alt hvis arvepart, som ham arveligen kunne lodde og tilfalde efter deres afgangne salig moder Anne Hansdatter. Ole Jørgensen på Anne Nielsdatters vegne og i lige måde for retten gav Claus Nielsen afkald for hvis arvepart Anne Nielsdatter arveligen kunne lodde og tilfalde efter fornævnte deres afgangne salig moder Anne Hansdatter. Niels Jensen på salig Hans Nielsens børns vegne gav Claus Nielsen afkald for så vidt som skifte forhandlingen om formelder og de har haft under hænde, men når Claus Nielsen fremlægger de håndskrifter, som for retten for nogle år siden er blevet læst og påskrevet, så skal han få fuldkommen afkald. Derimod svarede Claus Nielsen, at han var ikke deres salig moders værge og formynder, derfor ved han ikke at svare dem til nogle håndskrifter eller breve, eller ikke vidste af nogle breve efter den salig kvindes død, som samme skifte vedkom. Claus Nielsen var tingsvidne begærende.

** Hans Pedersen
(151-a)

var for retten begærende at de vidnesbyrd, som Ole Jørgensen beråber sig på for retten måtte fremkomme deres sandhed at aflægge. Jens Nielsen fremstod for retten og vidnede med højeste heltens ed bekræftede, at Hans Pedersens datter Maren Hansdatter var af ham begærende, at han ville gå hen og fæste hende til Ole Jørgensens. Så spurgte han hende ad, om hendes fader eller broder ikke ville gå med hende at fæste hende, hvortil hun svarede nej. Så fæstede Jens Nielsen hende hos Ole Jørgensen for halvsyvende daler, og at hun skulle tjene ham derfor til Mikkelsdag. Derpå fik hun Ole Jørgensen sin hånd. Ole Jørgensen derimod lovede at give hende efterhånden af sin løn, men i varer om hun vil have af de varer, som han havde eller og rede penge, men dersom Maren Hansdatter inden fornævnte Mikkelsdag gik fra Ole Jørgensen, da obligerede Maren Hansdatter sig ikke at have noget for det, hun havde tjent ham, dersom Ole Jørgensen holdt sine løfter, endog var ham bevidst, at han var med fornævnte Maren

(151-b)

Hansdatter nogen tid der efter og hendes far Hans Pedersen, var nede da begærede Maren Hansdatter af Ole Jørgensen, at ville have noget for det hun havde tjent ham, da svarede Ole Jørgensen nej, at han ville inte give hende med mindre hendes far ville love for hende at blive hos ham til Mikkelsdag. Hans Pedersen da svarede, at når andre lover for deres børn, så vil han og love for hende, så sagde Maren Hansdatter Ole Jørgensen oppe og ikke ville tjene ham længere end til påske, fordi hun måtte ikke være betroet at tappe øl. Ole Jørgensens kvinde Margrethe Hansdatter fremstod for retten og vidnede ord fra ord, som Jens Nielsen for hende vidnet har og i lige svoren ed. Ole Jørgensen var tingsvidne begærende, Hans Pedersen en genpart.

** Claus Hansen 2. ting til Peder Hansen.

1675 30/7.

(152-a)

** Birkefogden Niels Pedersen havde kaldet Jens Nielsen på Askø for hvis, han har ham med rette til at tale. Niels Pedersen i rettelagde Jens Nielsens bevis dateret Askø den 29. august 1672 under Jens Nielsens med flere deres karvmærker underskrevet, hvori i blandt andet Jens Nielsen befindes skyldig at være 4 skæpper ærter, nok efter opskrift 9 skæpper ærter, hvorefter Niels Pedersen var dom begærende. Jens Nielsen beråber sig på regnskab derimod. Niels Pedersen derimod svarede, at han formener sig intet regnskab på øvrighedens vegne noget haver med Jens Nielsen.

(152-b)

Den forordnede dommer Hans Jørgensen, dømte Niels Pedersen og Jens Nielsen at gøre regnskab med hverandre inden ting holdes igen, nemlig på onsdag førstkommende.

** Niels Pedersen forbød alle og enhver, som er tilfaldet noget korn på skifte efter salig Hans Pedersen, at de det ikke andre steder indfører end på den rette grund, var tingsvidne begærende.

** I lige måder at holde deres dont i beredskab til svane jagt, når påkrævedes.

** Claus Hansens 3. ting til Peder Hansen.

1675 6/8.

** Jens Nielsen svarede imod Niels Pedersen

(153-a)

hans tiltale, at han er overbødig at svare ham til håndskriften og betale ham hvis, han er Niels Pedersen skyldig, som ikke kan blive klargjort med regnskab, som han har med Niels Pedersen, dog han formener sig til den håndskrift, som er fremlagt ikke at være så gyldig, som det sig bør efter loven, efterdi det er ikke på en mark efter kongelig bogstav, men på 6 sk., end og er fremlagt en løs seddel på stemplet papir, og er Niels Pedersen dom begærende, som dog ikke Hans Nielsens navn er under, men under borgmester Rosenfeldts hånd.

Den i denne sag forordnede dommer Hans Jørgensen på Askø tildømte Jens Nielsen sammesteds at betale til Niels Pedersen efter sin udgivne bevises bemelding såvel som efter borgmester Rosenfeldts opskrifts bemelding under hans hånd, som er tilsammen 13 skæpper ærter, de 9 skæpper i forfalden landgilde, hvilket han skal betale fornævnte 13 skæpper ærter inden femten dage eller og 2 mark 4 sk. for skæppen eller og da derfor at lide nam og vurdering

(153-b)

Niels Pedersen var dommen begærende beskrevet, Jens Nielsen genpart.

** Claus Hansen 4. ting til Peder Hansen og var dom begærende. Peder Hansen svarede imod Claus Hansens doms begæring, at dersom han kan ham noget med lovligt vidnesbyrd over bevise at føre Claus Hansen skyldig, så er han overbødig at betale.

1675 20/8.

** Christoffer Hansen havde hid i retten kaldet birkefogden Niels Pedersen på Askø for hvis han har ham med rette til at tale. Christoffer Hansen var begærende birkefogden Niels

Pedersen i retten med

(154-a)

den gamle tingbog at erfare, hvorledes der af gammel tid er forholdt med det stolestade i kirken som var salig Hans Hansens, hvem der har haft det, eller hvem fogden Niels Pedersen har fæstet det af. Christoffer Hansens første ting til Niels Pedersen. Nok hjemlede fornævnte kaldsmænd på fornævnte Christoffer Hansens vegne at have hid i retten kaldet Hans Rasmussen, Jens Jørgensen, Claus Nielsen til deres sandhed at vidne, og Ole Jørgensen på Askø derimod at svare, hvad er dem bevidst, hvor længe fornævnte Christoffer Hansens salig fader Hans Hansen stod på det stolestade, som Ole Christoffersen nu står på i kirken, og Christoffer Hansen efter hans faders død stod derpå uilet og upåkæret, Den forordnede dommer fremæskede vidnerne deres sandhed at aflægge. Christoffer Hansens første ting til vidnerne og Ole Christoffersen der imod at svare.

Den forordnede dommer for retten tilspurgte birkefogden Niels Pedersen, om han har noget i denne sag at svare og lide og undgælde, hvis lov og ret medfører imod Christoffer Hansen, hvis det sig belanger, som den forordnede dommer tilspørger Niels Pedersen om, da er det så Niels Pedersen svar derimod, at eftersom Christoffer Hansen siden hans salig fader Hans Hansens død har stået på stolestadet, som Ole Christoffersen nu påstår uilet og

(154-b)

ukæret. Christoffer Hansen svarede, at hvis der har været ilet og kæret i hans salig faders tid det vidste Christoffer Hansen intet af. Christoffer Hansen, for retten tilspurgte Niels Pedersen med hvem han har forbudt Christoffer Hansen at stå på det stolestade, som Ole Christoffersen nu på står. Niels Pedersen svarede at han til (fornævnte) på tinget har forbudt alle og enhver, som sig tilholder at stå på hans stolestade i kirken at de efter denne dag sig derfor skulle afholde. Christoffer Hansen svarede at nu erfarer han, at det er afvist, derfor har han det afstået, Niels Pedersen var herefter tingsvidne begærende.

** Claus Hansen på Askø havde kaldet birkefogden Niels Pedersen, Jens Nielsen til deres sandhed at vidne, og Peder Hansen der imod at svare, første ting til Niels Pedersen og Peder Hansen.

1675 15/10.

(155-a)

** Christen Jensen Smed i Vesterby på Fejø på amtsskriver Hans Rosenfeldt af Nykøbing hans vegne havde med kaldsmænd kaldt Hans Jørgensen på Askø, for hvis han har ham med rette til at tale, og ham sag giver efter hans udgivne obligation dateret Nykøbing 1671 27. december lydende på 18 rdl., rente deraf fra Michaeli 1672 til Michaeli 74, er tilsammen 50 rdl. 1½ mark. Derpå er betalt af Hans Jørgensen, så der med rente af restbeløbet rester 14 rdl. 2½ mark.

Nok havde bemeldte Christen Smed på Hans Rosenfeldts vegne tiltale til bemeldte Hans Jørgensen

(155-b)

forstrakt byg til sæden, som Hans Jørgensen udtog 1672. Satte Christen Smed på Hans Rosenfeldts vegne i rette og var en forsvarlig dom begærende, om ikke hans Jørgensen inden 15 dage bør at betale eller derfor at lide nam. Opsat til ting kommer igen.

** Nok har forskrevne kaldsmænd på bemeldte Christen Smed på Hans Rosenfeldts vegne kaldet salig Hans Pedersens søn Peder Hansen for resterende af landgilde fra 68 til 69 1 mark. Satte i rette og var dom begærende. Første ting.

** Nok havde Christen Smed kaldet samtlige bomænd på Askø og dem tiltalte for en rdl. som de rester på alle deres landgilde der på landet fra 1673, første ting.

** Nok havde kaldsmænd på Hans Rosenfeldt ved fuldmægtigen Christen Smed kaldet Christoffer Hansen på
(156-a)

Askø og ham tiltalte for landgilde af en gård i Vesterby på Fejø fra 66 og til 1667, en halv rigsdaler i penge og rente, første ting.

** Nok havde fornævnte kaldsmænd på Hans Rosenfeldts vegne kaldet Jens Nielsen på Askø og ved fuldmægtigen Christen Smed ham tiltalt efter en obligation dateret Nykøbing den 11. maj 1667, på hvilken er betalt en rdl. 3 mark. Nok efter en anden obligation dateret Nykøbing 27. april 1668 lydende på 12 rdl. Satte udi rette og var dom begærende, om ikke forskrevne obligationer inden 15 dage bør at betales eller derfor at lide nam. Jens Nielsen obligerede sig at stille Hans Rosenfeldt tilfreds til ting holdes igen.

** Nok hjemlede forskrevne kaldsmænd på Hans Rosenfeldts vegne at have til i dag lovlig hid i retten kaldet Niels Pedersen birkefoged på Askø for hvis, hans fuldmægtig Christen Smed på Hans Rosenfeldts vegne havde ham med rette til at tale, som er for resterende landgilde af hans gård forfaldet fra 1666 til 1669. Satte på Hans
(156-b)

Rosenfeldts vegne i rette og var dom begærende om ikke Niels Pedersen pligtig er at betale ham foran tegnede krav inden 15 dage eller derfor at lide nam. Niels Pedersen svarede her imod at han kendes intet at være skyldig på dette krav videre end han agter at erklære sig for til ting holdes igen.

** Christoffer Hansens 2. ting til sine vidnesbyrd.

1675 29/10.

** Så vidt amtskriveren Hans Rosenfeldt ved Nykøbing Slot hans krav er til Hans Jørgensen på Askø både efter bevist og det korn, da tildømte birkefogden Niels Pedersen Hans Jørgensen at betale samme krav til Hans Rosenfeldt eller hans fuldmægtig inden
(157-a)

femten dage eller og derfor at lide nam, undtagen Hans Jørgensen des forinden kan føre noget til afregning enten med kvittering eller levende røst. Hans Rosenfeldts fuldmægtig Christen Jensen Smed var domme begærende beskrevet.

** Fuldmægtigen Christen Jensen på sin principals vegne lod dette Jens Niensens Krav oppe stå til ting holdes igen, eftersom Jens Nielsen endnu som tilforn lovede at stille Hans Rosenfeldt tilfreds til ting holdes igen eftersom Guds vejrlig har det forhindret såvel dags uden nogen videre bekostning.

** 2. ting til Christoffer Hansen på Askø.

** Hans Rosenfeldts fuldmægtig Christen Jensen var dom begærende over birkefogden Niels Pedersen på Askø anlangende resterende landgilde 1666, 67, 68, 69 penge 3 rdl. 2 mark 12 sk. som i dag fjorten dage blev optaget til doms. Eftersom Niels Pedersen da svarede og lovede til i dag sig at erklære. Niels Pedersen svarede endnu som tilforn at han kendes Amtskriveren

Hans Rosenfeldt intet at være skyldig for forfalden landgilde, eftersom han i forleden (157-b)

år 1674 den 27. november er dømt fri for samme krav til Askø birketing, om ham må ske så vidt lov og ret er. Jens Nielsen svarede begge parter, om de havde videre at fremlægge end det, som allerede er fremlagt, og dersom de havde noget, da det at fremlægge til ting holdes igen, til hvilken tid han har sig samme optaget til doms, da derud at skille så vidt lov og ret er.

** Christoffer Hansens 3. ting til sine vidnesbyrd. Jørgen Olesen Gård i Vesterby på Fejø for retten var af Peder Lauritsen på Askø begærende afkald for al den arvepart, som fornævnte Peder Lauritsens kvinde Maren Nielsdatter arveligen kunne lodde og tilfalde efter hendes salig søskende så vidt som samme Jørgen Olesen havde været værge og formynder for til denne dag, Da fremstod Peder Lauritsen for retten og gav fornævnte Jørgen Olesen et fuldkomment afkald for samme arvepart og takkede ham for god betaling i alle måder. Jørgen Olesen var herefter tingsvidne begærende.

1675 12/11.
(158-a)

** Eftersom Hans Rosenfeldts fuldmægtig Christen Jensen Smed i Vesterby på Fejø har skrevet birkefogden Niels Pedersen til, at han i dag skulle dømme over Jens Nielsen på Askø 20 dlr 1 mark efter hans udgivne håndskrifts bemelding, føres hermed efter Hans Rosenfeldts skrevne under hans egen hånd dateret Nykøbing den 2. november 1675 til afregning 8 slette daler, Nok betalt til Niels Pedersen birkefoged 2 sldl. 8 sk. Rester så igen ti sldl. 8 sk. som bedages til Skt. Mikkelssdag førstkommende efter Hans Rosenfeldts egen hånds lydelse, hvorefter er Jens Nielsen Tingsvidne begærende.

** Jens Nielsen på Askø
(158-b)

havde i retten kaldet Claus Hansen sst. for han har ham med rette til at tale. Claus Hansen lovede at stille Jens Nielsen tilfreds til ting holdes igen.

** Efter Hans Rosenfeldts fuldmægtig Christen Smed på Fejø tiltaler Niels Pedersen birkefoged på Askø for hvis, som han formener Niels Pedersen skal være skyldig til amtskriveren hans Rosenfeldt, som skal restere af landgilde af hans gård for 4 år, hvilket Niels Pedersen benægter ikke at skal være skyldig. Christen Smed ikke har fremlagt nogen rigtighed eller vidnesbyrd eller noget, som enten Hans Rosenfeldt eller Niels Pedersens hånd findes under, hvorefter jeg kunne tilfinde Niels Pedersen til nogen betaling. Kendes Niels Pedersen fri for Christen Smeds tiltale til Christen Smed fremlægger nogen rigtighed, hvorefter jeg kan dømme. Niels Pedersen var dommen begærende beskrevet.

** 3. ting til Christoffer Hansen eftersom vidnerne er forfulgt til 4 ting, da fremæskede dommeren vidnesbyrdene deres sandhed at aflægge, så vidt som den er bevidst i denne sag anlangende samme
(159-a)

stolestade. Dommeren fremæskede vidnerne endnu 2. og 3. gang. Jens Jørgensen fremstod for retten og vidnede med højeste helgens ed, at det var ham i Guds sandhed vitterligt, at salig Hans Hansen på Askø stod på samme stolestade i en tyve års tid og derover, og efter Hans Hansens død hans søn Christoffer Hansen til i år, men han ved ikke hvilken af parterne der med rette stedet tilkommer. Claus Nielsen vidnede i lige svoren ed, som Jens Jørgensen for

ham vidnet har og ikke har kendt andre at have stået på samme stolestade uden salig Hans Hansen og hans søn Christoffer Hansen, og ikke ved videre i den sag. Christoffer Hansen var tingsvidne begærende.

1675 3/12.

** Birkefogden på øvrigheds
(159-b)

vegne havde kaldet Anne Pedersdatter med hendes lovværge, for hvis han har hende med rette til at tale. Birkefogden for retten tilspurgte fornævnte Anne Pedersdatter, om der var nogen på Askø, som var hende noget skyldig enten for tjenesteløn eller tilstående i andre måder. Hvortil Anne Pedersdatter svarede nej, at der var ingen, som der var hende noget skyldig. Nok tilspurgte han hende om hun ellers havde noget tilstående i andre steder, hvortil hun og svarede nej, at han havde intet i nogen måder uden det, hun beder om sit brød til sig og sit barn. Niels Pedersen var tingsvidne begærende, hvormed hun kan stille øvrigheden tilfreds for 2 lejemål.

** Jens Nielsen 2. ting til Claus Hansen.

** Christoffer Hansen fremstod for retten
(160-a)

og havde kaldet birkefogden Niels Pedersen og Hans Jørgensen på Askø og Ole Christoffersen at svare imod dom. Christoffer Hansen for retten tilspurgte birkefogden og Jens Jørgensen på Askø, hvem der har fæstet det stolestade i kirken, som fornævnte Christoffer Hansens bror salig Hansen stod på i kirken. Niels Pedersen svarede at alle de stolestader, som han eller hans folk står på i kirken, dem har han fæstet hos kirkeværgerne, og er derfor indtegnet i kirkens tegnebog, som han agter at bevise. Ydermere svarede Niels Pedersen, at han har fæstet dem hos Kirkeværgerne. Christoffer Hansen tilspurgte Jens Jørgensen eftersom han var den tid kirkeværge, om han har fæstet samme stolestade til Niels Pedersen, imidlertid han var kirkeværge. Jens Jørgensen svarede at han ved ikke at han har fæstet samme stolestade i kirken til Niels Pedersen før end han kom til præstens tegne bog om stolestader i kirken, så vil han gøre forklaring derpå. Christoffer Hansen for retten fremlagde et tingsvidne af Askø birketing udstedt fredagen den 12. november 1675.

(160-b)

Hvor udi befindes 2 vidner for retten at have vidnet at det er dem i Guds sandhed vitterligt at Christoffer Hansens salige far Hans Hansen stod på samme stade i kirken, som Ole Christoffersen nu står på i Kirken over 20 år, hvorefter den forordnede dommer fremæskede den gamle tingbog, hvis den har den, at de ville den lade fremkomme, desligeste tegnebogen om fæste steder og den bog om alle stolestader i kirken. Dommeren tilspurgte Christoffer Hansen, om han har videre at fremlægge end det som allerede er omtalt. Christoffer Hansen svarede at han havde videre at fremlægge til ting holdes igen. Nok tilspurgte dommeren Niels Pedersen birkefoged og Ole Christoffersen, om de havde noget i denne sag at fremlægge, eftersom Christoffer Hansen har dem begge under forfølgning i denne sag, at de ville det nu fremlægge. Niels Pedersen svarede at så vidt fæste stedet vedkommer, det vil han fremlægge til ting holdes igen, det han ved sig til befrielse. Ole Christoffersen svarede at han og til samme tid vil fremlægge hvis han

(161-a)

ved sig til befrielse, når han får ført sine vidner i denne sag. Christoffer Hansen begærede Ole Christoffersen ville navngive sine vidnesbyrd, som han agter i denne sag at føre. Ole

Christoffersen sagde det at være Hans Jørgensen på Askø og hans bror Laurits Jørgensen på Fejø og videre at få om fornøden gøres kundskab. Dommeren foreholdt begge parter om de havde videre påstående, at de ville det fremføre i dag fjorten dage og tog han sig sagen op til doms i seks uger.

** Peder Lauritsen havde kaldet Christoffer Hansen på Askø for hvis, han har ham med rette til at tale. Peder Lauritsen og Christoffer Hansen blev herom så forenede at gøre regnskab med hverandre til ting holdes igen eller, da Peder Lauritsens uforkrænket.

1676 12/5.
(161-b)

** Claus Nielsen havde kaldet menige Askø indbyggere til deres sandhed at vidne anlangende den ulykkelige ildebrand, som fornævnte Claus Nielsen og birkefogden Niels Pedersen og hans svoger Ole Christoffersen den 15. april sidst forleden dem er overfaldet. Da fremstod for retten menige, samtlige indbyggere på Askø og vidnede og med ed bekræftede, at det var dem udi Guds sandhed vitterligt at fornævnte Niels Pedersens, Claus Nielsens og Ole Christoffersens ganske gårds huse og formue er ganske blevet opbrændt og spoleret undtagen deres heste og kvæg, som
(162-a)

er blevet reddet, som var på marken, så de ikke står til at hjælpe uden Gud og den kristne øvrighed og godhjertige folk vil dem behjælpe med noget til deres (ringe) boligens igen opbyggelse, Birkefogden Niels Pedersen havde Claus Nielsen og Ole Christoffersen havde hans velbyrdige lensmandens tilladelse på tingsvidne at erhverve. Niels Pedersen, Claus Nielsen og Ole Christoffersen var herefter tingsvidne begærende, blev dem og stedt.

** Jens Nielsen 3. ting til Claus Hansen, den forordnede dommer udmeldte 4 mænd, Christoffer Hansen Ole Jørgensen, Hans Rasmussen, Hans Jørgensen til at syne og besigtige alle ildsteder og brønde, som dem der på landet er, hvad brøstfældighed der på kunne findes og det igen her til tinget at afsige, som de agter at forsvare til i dag otte dage. Endvidere lyses al den færdsel, som nogen efter denne dag til videre kan have i de brændte øde gårdes plads, at de det lader (betimes), eller og hvo det gør efter denne dag da bøder til byen en fjerding øl.
(162-b)

Nok forbydes alle og enhver, som har uvorne svin, som befindes at bide gæslinger og er klage på, at de holder dem uden skade og ikke at stedes på nogen græsgange, såfremt nogen her imod skulle befindes at handle, da dem det gør ikke at vide sin brøde, efter al aflysning var tingsvidne begærende.

1676 29/5.

** For retten er blevet læst hans kongelige majestæts forbuds befaling anlangende fremmede religioners øvelser, at hvo der imod sig forser skal straffes efter forordningens bemelding, dateret København den 6. april 1676.

** De fire mænd Hans Jørgensen, Christoffer Hansen, Ole Jørgensen i Hans Rasmussens sted, Niels Hansen
(163-a)

som sidst forleden tingdag her til tinget var udmeldte til at syne besigtige alle ildsteder og brønde på Askø, gjorde derpå deres afsigt som følger. Niels Hansens brønd brøstfældig, Peder

Hansens ildsted er ganske brøstfældig, brønden også brøstfældig. Ildstederne er ikke sådanne at ikke kan stede ild i dem før de bliver renoveret. Maren Andersens ildsted er ganske brøstfældig og ikke heller kan stedes ild der i før den bliver fliet. Den brønd som husfolkene henter vand i er ganske brøstfældig, såvel som Hans Jørgensen Kåres ildsted og Johanne Rasmusdatters ildsted og så brøstfældige. Præsten hr. Søren Jensens kælder også brøstfældig. Hans Rasmussens brønd brøstfældig undtagen nogle fjæle, som er lagt løse derpå. Niels Jensens brønd brøstfældig. Disse forskrevne ildsteder og brønde, som befindes brøstfældige ikke at bruges til ild indtil i dag fjorten dage. Deslige brøndene at til des flies. Dersom det ikke sker da de skyldige derfor ikke at sin straf, at vide, fornævnte 4 mænd til des der om at videre at afsige igen, som forsvarlige er.

(163-b)

** Jens Nielsen på Askø for retten lod læse en dom af Askø birketing udstedt den 29. november 1672, hvor udi befindes Claus Hansen på Askø skyldig at være 8 slette daler mindre 12 sk. til Jens Nielsen med 5 års rente, dommens bekostning 3 mark ringere 2 sk., hvorpå Jens Nielsen var dom begærende. Birkefogden Niels Pedersen tildømte Claus Hansen at betale til Jens Nielsen efter den udstedte doms bemelding inden 15 dage eller og der for at lide nam. Jens Nielsen var domme begærede beskrevet. Claus Hansen straks leverede til Jens Nielsen en slet daler, og har ham lovet til Skt. Mikkelssdag førstkomende 2 slette daler til pinsedag næst efter, når man skrivende vorder 1677 en slet daler, og så fremdeles termin efter anden at betale indtil gælden bliver ganske afbetalt. Dersom Claus Hansen imod forhåbning befindes nachlæssig til at betale, da dommen at stå ved sin fulde magt.

(164-a)

live ved det datoer som Claus Hansen skulle befindes nachlæssig.

1676 30/6.

** På øvrigheds vegne fremstod birkefogden Niels Pedersen og havde hid i retten kaldet menige Askø bomænd for hvis han på øvrigheds vegne har dem med rette til at tale anlangende deres landgilde, som de restere med for 2 år, formedelst misvækst på kornet og disse besværlige tiders tilstand og skatters erlæggelse, så det er umuligt det at afstedkomme uden de

(164-b)

deres højeste ruin og at de måtte forårsages at gå fra gårdene uden den gunstige øvrighed vil dem benåde. Hvorefter var Niels Pedersen tingsvidne begærende.

** Peder Lauritsen hjemlede på Claus Hansens vegne de 4 mænd Hans Jørgensen, Christoffer Hansen, Ole Jørgensen og Niels Hansen, som her til tinget var udmeldt at bese ildstederne og brøndene på Askø, hvad brøstfældighed der på kunne findes. Da haver det afsagt som følger, at Hans Rasmussens brønd er endnu som tilforn brøstfældig, Niels Jensens brønd brøstfældig, Maren Andersens ildsted brøstfældig, derpå give delation til på onsdag førstkomende, dersom de ikke til des bliver fliet, da de samtlige at gå dertil at bryde ildstederne ned og skyde brønde igen.

1678 6/12.

(165-a)

Hans Olesen Snedker af Kældernæs i Stokkemærke sogn i Lolland havde kaldet birkefogden

Niels Pedersen på Askø imod sag og dom for hvis, han har fornævnte Niels Pedersen med rette til at tale. For retten blev læst birkefogden Niels Pedersen på Askø til Hans Olesen udgivne obligation dateret Kældernæs den 6. marts 1678 lydende på ti slette daler, som er for et par heste, som Niels Pedersen af fornævnte Hans Olesen bekommet havde. Hvorefter Hans Olesen var dom begærende. Den forordnede dommer Jens Nielsen tildømte Niels Pedersen at betale til Hans Olesen efter sin udgivne bevisets bemelding inden femten dage eller da derfor at lide nam.

(165-b)
1678 20/12.

** Mads Hansen Kunde i Toreby i Lolland havde hid i retten kaldet birkefogden Niels Pedersen på Askø imod sag og dom og hvis som han har ham med rette til at tale. Mads Hansen for retten lod læse Niels Pedersens udgivne bevis dateret Askø den 4. oktober 1676, lydende på tjenesteløn ti slette daler 2 mark der foruden syv mark og tjeneste løn, som Niels Pedersen lovede til Mortens dag næst efter at betale og holde Mads Hansen uden skade i alle måder, som var hans søn Hans Madsens, som ved døden er afgang. Nok

(166-a)
de syv mark som og er Tjenesteløn er for Mads Hansens anden søn Anders Madsen som og i samme håndskrift er indført, hvilken håndskrift Niels Pedersen og har underskrevet med sin forfalden rente, hvorpå Mads Hansen var dom begærende. Efterdi at ingen på Niels Pedersens vegne ej heller selv har erbudt sig at betale eller tilfredsstille, dømte den forordnede dommer Jens Nielsen Niels Pedersen til at betale til Mads Hansen Kunde efter sin udgivne bevisets bemelding inden femten dage eller og derfor at lide nam.

1679 7/2.

** Ole Jørgensen på Askø fremstod for retten med 2 kaldsmænd Jens Nielsen og Jørgen Jensen på fornævnte Askø, som hjemlede efter

(166-b)
loven lovlig til i dag på Ole Jørgensens vegne at have hid i retten kaldet Niels Jensen og Mads Sørensen på Askø til deres sandhed at vidne. Jens Jørgensen, hjemlede på sin søn Jørgens vegne,

Nok afhjemlede 2 kaldsmænd Hans Jørgensen Kåre på Askø og Claus Hansen at de på fornævnte Ole Jørgensens vegne at have hid i retten kaldet Jens Rasmussen Styring i Ravnsby og Esben Rasmussen i Birket i Lolland til i dag her til Askø Birketing imod vidnesbyrd at svare på Claus Hansens vegne hjemlede Christen Nielsen i Blans første ting.

** Fogden Jens Nielsen for rette forfulgte Hans Jørgensen Kåre, om han ville påtage sig at være byens tjener på Askø, eftersom han derpå har øvrigheds seddel, hvortil fornævnte Hans Jørgensen Kåre svarede, at han det sig ville påtage med så skel, at han måtte nyde den rigtighed, som hans formand for ham nydt har. Samtlige Askø indbyggere svarede, at de det så vidt dem vedkom ville samtykke og tillade Hans Jørgensen Kåre tov vide at være i alle måder hørig og lydlig i hvad måder det ham af kongens foged vorder befalet, hvis ikke da det at afstå igen og fogden at

(167-a)
kalde sig en anden i hans sted.

** Der blev og lyst til Landsting den 19. februar først kommende, om der er nogen som der

har noget at forrette.

** Fogden Jens Nielsen foreholdt Jens Jørgensen på Askø at skaffe sin søn Jørgen Jensen til stede, som er bortgået, formedelst det rygtedes fra Nakskov, at de skulle tage båds mænd med såfremt, Jens Jørgensen ikke selv dertil ikke vil svare at stande da til rette efter øvrigheds forordning. Dertil svarede Jens Jørgensen, at det var ikke sandt at han eller hans søn vidste noget af det.

1679 14/2.

Ole Jørgensen på Askø for retten fremæskede sine vidnesbyrd Mads Sørensen og Niels Jensen begge på Askø, i dag deres sandhed at aflægge anlangende hvad ord og tale, som der faldt imellem fornævnte Ole Jørgensen og Jens Rasmussen Styring samt Esben Rasmussen der han talte med dem om sit skibsrums, som var bort sat og
(167-b)

hvad svar Ole Jørgensen igen af samme 2 mænd bekom. Da for retten fremkom Mads Sørensen for retten sin sandheds vidnesbyrd at aflægge så vidt ham om samme ord og tale var bevidst. Anno 1678 den 10. februar har jeg Mads Sørensen på Askø været med Ole Jørgensen sst. ovre i Ravnsby på Lolland hos Jens Rasmussen Styrings samme steds, og hans kammerat Esben Rasmussen i Birket og har hørt hvad Ole Jørgensen havde med samme 2 personer anlangende det, de havde fragtet Ole Jørgensens skibsrums fra Lolland og til København med trælaster, eftersom de havde været hjemkommet på 3. uge og midlertid ingen af de med havde sagt Ole Jørgensen hvorledes rejsen var afstanden. Da samme tid, tilspurgte Ole Jørgensen fornævnte 2 personer hvorledes rejsen var afstanden med skibsrums og folk, efterdi de havde ikke skibsrums med tilbage med dem igen. Jens Rasmussen og Esben Rasmussen svarede at skibsrums var borte med skibsrums, redskab og alt. Ole Jørgensen tilspurgte dem, hvor det blev af, og hvor det skete, da svarede Jens Rasmussen tillige med Esben Rasmussen at de var
(168-a)

løben fra Københavns red og ned i Kastrup havn og der sat begge ankre for skibsrums på halvtredje alen vand og holdt det deraf på tredje dag. Så berettede de at skibsrums blev noget lænset, så at når de havde pumpet hende læns kunne de ikkun hvile en halv time, så måtte de derefter pumpe en time igen før de kunne få hende lænset. Så imidlertid huggede begge tovene på vind åsen, uanset de tvivlede intet på ankrene og tovene, at driv nok skulle holde, før skulle skuden ridt i sænk, før hun kunne drevet og samme tid var vinden nordvest, imidlertid satte de først farten på skuden, så fløj hun sønden, så satte de det store segl på hende og løb så landet langs neden til Dragør havn, så de kunne skyde til skøjterne, som lå i havnen med en pistol, da løb de hende på grunden og foer så i båden, og fra skuden og forlod hende der. Da var der noget vand i skuden, men der de var kommet noget fra skuden med båden, drev skuden af grunden igen og udi søen, men havde vi da haft det ene anker, sagde de, så kunne vi vel have bjerget skuden, thi der var ingen så som skuden lå, før vinden blæste ind af landet. Ole Jørgensen tilspurgte Jens Rasmussen og Esben Rasmussen om de havde syffet på det store segl, da svarede de nej
(168-b)

thi skulle de søfte efterdi vil lå for ankrene, og der vi kom til segls var det for silde til seglet kom tvært for, fordi det blæste hårdt og skuden kunne ikke bære seglet, fordi enden deraf blæste i vandet. Ole Jørgensen tilspurgte fornævnte 2 personer hvor de gjorde af båden til skuden, da svarede Jens Rasmussen at båden han gik så let bort som et aks. Esben Rasmussen svarede, at båden gik fanden i vold så vel som det andet. Ole Jørgensen svarede da er det ilde sat til for mig, da svarede Jens Rasmussen og Esben Rasmussen begge tillige, hvad skal vi

sige, thi havde de selv hver så meget i skuden, som skuden kunne været værd og noget til både af ladet, så bekender for os at de havde 2 skippund jern inde, og 2 skippund tørfisk og nogle lispund, og en del stort salt, hen ved 6 eller otte tønder og otte eller ti jerngryder, og en brygkedel og nogle deller og ellers en stor del andet, som kunne beløbe så meget, som skuden kunne være værd 2 gange, efter deres egen beretning. Imidlertid det passerede, æskede Ole Jørgensen fragt for skuden, eftersom de havde læsset deres vare ved København, da svarede Jens Rasmussen og Esben Rasmussen, jo at det ikke

(169-a)

var mere end billigt når at han sin fragt bekom, som var sytten sldl., hvilke de og gav ham, såvel som tolv dlr. 8 sk., dem holdt de tilbage. Ole Jørgensen tilspurgte dem hvorfor de ville ikke give ham al fragten, da svarede de begge tillige, at de havde købt en halv tønde sild til Ole Jørgensen og en halv tønde til hr. Jens, præsten på Askø, dem ville de korte i fragten, hvortil Ole Jørgensen svarede, at han det fald ingen afkortning ville gøre, eftersom han deraf intet havde bekommet, ej heller vidste, om der var købt noget til ham af det slags eller ej. Der Ole Jørgensen og vi, Mads Sørensen og Niels Jensen var hjem færdige, fordrede Ole Jørgensen da det resterende af sin fragt. Da svarede Esben Rasmussen, at de ville give ham det halve af de resterende penge. Da svarede Ole Jørgensen at dersom han ikke må få det resterende altsammen, så må det bestå til det søges på en anden måde, og dermed skiltes vi fra hverandre. Dette sit vidne bekræftede Mads Sørensen med ed.

Niels Jensen fremstod for retten og vidnede ord fra ord, som Mads Sørensen for ham vidnet har, og det bekræftedes med ed. Birkefogden Jens Nielsen

(169-b)

påraabte 3 gange, om der var nogen på Jens Rasmussen og Esben Rasmussens vegne, som ville svare, men der var ingen. Ole Jørgensen var tingsvidne begærende

** Eftersom Christen Jensen Smed foged på Fejø efter ridefogden Hans Jensen Stenfjelds fuldmagt anno 1679 den 10. februar på den gode mands vegne forvaltet skifte efter salig Niels Pedersen fordem foged her på stedet, da befandtes på stervboet en obligation af Hans Jørgensen her sst. udgivet til hans stedsøn Hans Hansen, lydende på 90 sldl. rentefri den dato 30. november 71, og eftersom fornævnte Hans Hansen, for sin svagheds skyld ikke trøster sig til den selv at forsyne, da har Hans Hansen for retten til betroet sin svoger Ole Jørgensen på fornævnte Askø til at svare ham forskrevne obligation at forsyne, efterdi han er arving på hans hustrus vegne om Hans Rasmussen ved døden afgik. Hvilket fornævnte Ole Jørgensen her for retten af fornævnte Christen Jensen blev lovet.

1679 21/2.

(170-a)

** Fogden Jens Nielsen foreholdt Askø mænd, at de forskaffer dem penge til bådsmænd, dersom deri sker forsømmelse, da de vedkommende selv der til at svare for øvrigheden om klage påkommer, og lægds mændene Christoffer Hansen og Ole Jørgensen at fordre og oppebære samme penge og den til bådsmændene levere, når bådsmændene tager afsked fra dem og til København.

** Claus Hansen af Blans i Stokkemarke sogn i Lolland fremstod for retten og havde til i dag kaldet Niels Jørgensen, Ole Christoffersen, Peder Hansen, deres sandhed at vidne og salig Niels Pedersen forrige foged her på Askø hans kvinde Birgitte Hansdatter med sin lovværge der imod at svare. Niels Jensen og rådet til at vidne, første ting.

** Jens Jørgensen på Askø på Mads Sørensen's vegne på Askø fremstod for retten, havde lovligt til i dag

(170-b)

på bemeldte Mads Sørensen's vegne kaldet Ole Christoffersen og Peder Lauritsen begge på Askø for hvis han har dem med rette til at tale. Første ting, dog med Ole Christoffersens og Peder Lauritsens samtykke, som stod selv til vederståls ting.

1679 7/3.

Jens Jørgensen på Askø havde med 2 kaldsmænd, som hjemlede, at de på Jens Jørgensen's vegne havde kaldet Hans Jørgensen og Mads Sørensen på Askø, til deres sandhed at vidne, efterdi Jens Jørgensen ikke har kaldet arvingeme at svare imod vidnesbyrd, da er dermed i dag hans ret spildt.

1679 14/3.

** Jens Jørgensen

(171-a)

havde med 2 kaldsmænd lovligt i dag i retten kaldet Hans Jørgensen og Mads Sørensen og Christoffer Hansen på Askø til deres sandhed at vidne, og Birgitte Hansdatter salig Niels Pedersen fogeds kvinde med sin lovværge samt Ole Christoffersens på Askø der imod at svare anlangende en tønne tjære som Hans Jørgensen fordrede på skifte efter salig afgangne Niels Pedersen, som Jens Jørgensen af den salig mands arvingers sag for at Niels Pedersen's samme tjære af Jens Jørgensen skulle have bekommet, hvilken tjære salig Niels Pedersen på sit yderste ikke benægtede, der Jens Jørgensen ham samme tjære foreholdt, at have bekommet, og det udi 2 personers påhør, men da bekendte Niels Pedersen at samme tjære skule være betalt med en tønne byg og en tønne rug, hvorpå skulle findes kvittering, som Niels Pedersen selv erkendte sig at have. Jens Jørgensen begærede sine vidner at ville fremkomme og vidne deres sandhed. Fogden Jens Nielsen fremæskede vidnerne. Hans Jørgensen på Askø fremstod for retten og vidnede det var ham udi Guds sandhed vitterligt, at han hørte den dag, han var med pengene til Niels Pedersen, der han lå på sin sotteseng, da kom også Jens Jørgensen der ind, og begærede at ville gøre regnskab med Niels Pedersen om en tønne

(171-b)

tjære, som Niels Pedersen fra Jens Jørgensen skal have bekommet. Da svarede Niels Pedersen hvad tjære er det, en tønne tjære, sagde Jens Jørgensen, som jeg havde bekommet af Anders Nielsen af Askø, den tønne tjære, sagde Niels Pedersen, den har jeg betalt, hvorpå skal findes en kvittering, hvormed har du betalt sagde Jens Jørgensen, da svarede Niels Pedersen med en tønne byg og en tønne rug, da sagde Jens Jørgensen en tønne byg benægter jeg ikke, men du skulle have betalt til mig, eftersom jeg står for kravet og kvitteringen, som du på skyder lad mig se den, hun er så god for mig som rede penge. Dette er Hans Jørgensen's vidne, som han vidste i den sag, hvilket han bekræftede med ed. Mads Sørensen fremstod for retten og vidnede, at den gang Niels Pedersen lå på sin seng, da kom han der ind og Jens Jørgensen kom og samme tid der ind. Da tilspurgte Jens Jørgensen Niels Pedersen om han ville gøre regnskab med ham om den tønne kærne, som han havde bekommet af ham, som var af Anders Nielsen's tjære, som han på hans vegne skulle sælge og forhandle for ham, den har jeg betalt med en tønne rug og en tønne byg sagde Niels Pedersen, hvorpå jeg

(172-a)

har hans kvittering, derimod svarede Jens Jørgensen byggen benægter [jeg] ikke, men rugen ved jeg intet af, og er jeg samme kvittering begærende at se, som du beråber dig på at have af

ham, thi jeg har udgivet min hånd på tjæren, derfor er det billigt, at jeg får noget igen, dette var Mads Sørensen bevidst i denne sag.

Fogden Jens Nielsen fremæskede vidnerne deres sandhed at aflægge, så det dem er bevidst anlangende kirkens fordring. Hans Jørgensen, som tilforn er omrørt, vidnede at en dag før omrørte Niels Pedersen var til tings med Peder Nielsen på Askø og tog dom til ham for kirken, hvad han var kirken skyldig, da tog Niels Pedersen det fra Peder Nielsen for alt hvis som Peder Nielsen var kirken skyldig, og derpå sine egne vegne, og så Jens Jørgensens vegne, som var fjorten slette daler, enten der var nogle skillinger over eller under det vidste han ikke, ikke heller vidste han så længe det var siden den tid, og ej heller vidste han videre i den sag.

Christoffer Hansen fremstod for retten

(172-b)

og vidnede at han kom ind til Peder Nielsen og da var Niels Pedersen der med sin dom, og tog ud på kirkens vegne, så vidt som Peder Nielsen var Niels Pedersen og Jens Jørgensen skyldig, da tog han dommen nemlig Niels Pedersen og (gemte) ham selv, da svarede Peder Nielsen at når han havde taget ud for sin dom, så skulle han lade ham blive på stedt, da svarede Niels Pedersen, at han skulle ikke komme dig til hinder eller skade i nogen måder, ydermere sagde Niels Pedersen, at han havde taget fuldkommelig ved både på sine egne og Jens Jørgensens vegne, dermed skiltes de ad. Dette er Christoffer Hansens vidne så vidt ham er bevidst i den sag, og ej vidste videre derom. Jens Jørgensen var tingsvidne begærende og Ole Christoffersen en genpart.

1679 21/5.

** Christen Jensen Smed af Fejø

(173-a)

havde på øvrigheds vegne kaldet for tilstående landgilde samtlige bomænd på Askø, nemlig Hans Jørgensen for 2 gårde fra maj 1675 og til maj 1679, som er fire år.

Niels Jensen for en gård, Niels Hansen for en gård, Ole Jørgensen, Peder Hansen en gård, Hans Rasmussen, Jens Jørgensen restere lige så meget, Christoffer Hansen lige så meget

(173-b)

Peder Lauritsen af en halv gård, Claus Nielsen fra 1675 - 79. Ole Christoffersen en halv gård, Christen Jensen var en forsvarlig dom begærende om forskrevne mænd en hver for sig forskrevne resterende landgilde ikke pligtig er at betale inden femten dage eller derfor at lide nam. Birkefogden Jens Nielsen tildømte enhver af forskrevne Askø mænd at betale deres resterende landgilde til amtskriveren Hans Rosenfeldt. inden femten dage eller derfor at lide nam.

(174-a)

** Ved forskrevne kaldsmænd er Peder Hansen på Askø i dag givet lovligt kald og varsel og er Christen Jensen ham for et års resterende landgilde fra anno 1668 og til 1669, som hans salig far Hans Pedersen skal være skyldig blevet, og derfor udi en revers til amtskriveren pantsat sin rugsæd og fornævnte Hans Pedersen ved døden er afgang, og hans søn Peder Hansen igen beboer sin salig faders gård og har holdt skifte og bytte efter den salig mand og ikke, som der burde ladet lyse på landstinget ved lovlig lyse seddel på det, enhver som noget på skifte efter den salig mand havde at fordre, kunne vide hvad tid, de der skulle møde at enhver kunne bekomme sin rigtige betaling eller og, dersom boet ikke kunne have til strakt gælden at betale, at enhver da kunne udi skade pro kvota sætte der på udi rette for birkefogden og var en forsvarlig dom begærende, efterdi Peder Hansen sig udi forskrevne måder har

forseet. Derfor inden femten dag at betale eller derfor at lide nam. Peder Hansen svarede at han vidste ikke, at hans salig far

(174-b)

havde nogen gæld hos amtskriveren, som han var ham skyldig, derfor vidste han ikke heller at lade lyse samme steds eftersom Peder Hansens salig far Hans Pedersens bevis dateret den 22. maj, hvori befindes Hans Pedersen at være skyldig. Da eftersom Peder Hansen selv sin salig faders gård igen beboer ikke har ladet lyse til skifte sammesteds, da tilfindes Peder Hansen at betale til amtskriveren Hans Rosenfeldt forskrevne resterende landgilde inden femten dage eller og derfor at lide nam.

** Hvad sig belanger fogden Jens Niensens resterende landgilde, da har han sig for retten sig solveret til forsikring udi en kobber brygkedel der foruden efter en obligation til amtsskriver Hans Rosenfeldt udgivet dateret Fejø den 1. december 1675, hvorfor Jens Nielsen for retten godvilligt har tilbudt at sætte forsikring uden dom og dele, og det ved forskrevne kobberkedel så vidt den kan tilstrække, hvis den ikke kan

(175-a)

da at være forsikret for det øvrige hans rugsæd, hvor over Christen Jensen på amtskriverens vegne var tingsvidne begærende.

** Eftersom Askø indbygger har bekommet nogen lindring af den høje øvrighed på deres landgilde. Da tilspurgte Christen Jensen Smed på amtskriveren Hans Rosenfeldts vegne for retten enhver især, om de ikke har bekommet den lindring, som efterfølgende. Niels Pedersens gård som var afbrændt, ikke har givet landgilde i det år fra 1676-77. Udi det år fra 77 til 78 formedelst gården var afbrændt og 78-79 forskånsel formedelst ildebrand Claus Nielsen i lige måder forskånsel formedelst ildebrand. Ole Christoffersen for en halv gård udi lige forskrevne måde formedelst ilds skade har bekommet lindring. Hans Jørgensen af to gårde formedelst misvækst, Niels Jensen, Ole Jørgensen, Peder Hansen, Hans Rasmussen, Jens Jørgensen, Jens Nielsen, Peder Lauritsen ligeså. Nok tilspurgte

(175-b)

Christen Jensen smed almuen, som den dag ting søgte om det dem ikke var bevidst om et gadehus, som Hans Jørgensen udi jordebogen er indført for og dets afgift årligen skulle skyldte 2 rdl. og intet deraf har været givet, hvortil samtlige Askø bomænd har svarede at de kendes dem at have bekommet samme forskånsel. Hvis gadehuset sig belanger, dertil har de svaret at der ikke har været givet deraf siden anno 1674. Hvorefter tingsvidne begæres.

** Jens Jørgensen på Askø havde kaldet Ole Christoffersen på Askø imod sag og dom at svare, og for hvis han har ham med rette til at tale. Jens Jørgensen for retten fremlagde et tingsvidne af Askø birketing den 14. marts 79 udstedt, hvor udi befindes 2 vidnesbyrd at have vidnet om en tønne tjære og nogen ellers, som salig Niels Pedersen skulle være Jens Jørgensen skyldig på kirkens vegne, som var 14 slette daler. Hvorefter Jens Jørgensen var dom begærende. Fogden Jens Nielsen foreholdt Ole Christoffersen om han vidste noget i det forhold at svare til samme krav efter salig Niels Pedersen. Ole Christoffersen fremlagde sit

(176-a)

skriftlige svar som for retten blev læst og påskrevet og var han det begærende ord fra ord i dommen at måtte være indført. Fogden Jens Nielsen foreholdt begge parter om de havde videre i den sag at fremlægge, hvortil de svarede nej. Ydermere foreholdt fogden dem på begge parter, at de skulle forliges om det var muligt. Jens Jørgensen var dom begærende, fogden tog sig sagen op i 4 uger.

1679 23/5.

** Fogden Jens Nielsen foreholdt begge parter, om de ville forliges uden videre bekostning, eftersom det er en besværlig tid. Jens Jørgensen svarede og var dom begærende. Ole Christoffersen svarede, at han ville lide, hvad retten medføres, hvad sig den sag belanger mellem Jens Jørgensen på Askø og salig Niels Pedersens arvinger ibid. Da tiltaler Jens Jørgensen dem for en tønne tjære, som salig Niels Pedersen af ham har bekommet, og ikke på sit yderste samme tjære har benægtet, hvor påstås at han den har betalt, med en tønne rug og en tønne byg, hvor

(176-b)

på den salig mand beråbte sig at have kvittering, dog den endnu ej er fremvist, men af Jens Jørgensen er fremlagt et tingsvidne af Askø birketing udstedt den 14. marts 1679, hvor udi befindes 2 vidnesbyrd at have vidnet om samme omtvistede tønne tjære, som meldt er. Da kender jeg salig Niels Pedersens arvinger til at betale samme tønne tjære, hvad derpå ikke er betalt, dog med sådan vilkår at Jens Jørgensen gør bevisligt, hvad samme tønne tjære kostede, eftersom der om tilforn intet er meldt. Jens Jørgensen var domme begærende beskrevet. Endnu en anden post af samme tingsvidne melder om noget som Peder Nielsen på Askø skulle været kirken skyldig, hvorom 2 vidnesbyrd har vidnet at det samme skulle salig Niels Pedersen både på sine egne og Jens Jørgensens vegne ved dom udtaget hos Peder Nielsen på kirkens vegne, Det ene vidne vidner, hvor meget samme krav er nemlig 14 slette daler, men det andet vidne vidner intet derom, så deres vidnesbyrd er uoverensstemmende, ej heller ved de ikke hvor længe det er siden den tid at samme kirkepenge skulde være udtaget, hvorfor jeg kender salig Niels Pedersens arvinger derfor fri indtil Jens Jørgensen det anderledes beviser. Begge parter var dommen begærende beskrevet.

** Fogden

(177-a)

Jens Nielsen for retten udmeldte disse efterskrevne mænd Niels Hansen, Peder Hansen, Peder Lauritsen og Ole Christoffersen på Askø til at syne og besigtige alle ildsteder og brønde på Askø.

1679 13/6.

** De 4 mænd, som sidst forleden den 23. maj her til birketinget var udmeldt at syne ildsteder på Askø samt brønde der sammesteds, gjorde i dag deres afsigt derpå som følger.

Først husfolkenes brønd, som står på gaden, brøstfældig. Jens Jørgensens køllegris brøstfældig, Christoffer Hansens køllegris brøstfældig, Hans Rasmussens brønd brøstfældig,

(177-b)

Niels Hansens skorsten i hans herberge brøstfældig, Fogden Jens Nielsen forbød dem som tilhører samme ildsteder, som i så måder vindes brøstfældige ikke derpå at gøre ild før end de er fliet, såfremt de ej selv dertil ville svare om skade påkommer. Det samme er og at forstå om brøndene, som findes brøstfældige at de vedkommende flier dem inden i dag 3 dage, ellers skal de samtlige bomænd skyde samme brønde igen, hvorefter var fogden Jens Nielsen tingsvidne begærende.

** Ole Christoffersen på Askø havde hid i retten kaldet Jens Jørgensen for et sejl, som Jens Jørgensen af salig Niels Pedersen skal have bekommet, hvori Ole Christoffersen kendes sig at være en arving, om Jens Jørgensen derpå har betalt, at han det selv kan sige eller benægte. Jens Jørgensen benægtede ikke, at han jo har bekommet et sejl af salig Niels Pedersen, men

alle de sejl han har bekommet, dem har

(178-a)

han betalt, som kostede elve mark, som han selv for rette bekender, og agter med vidnesbyrd det at bevise, hvormed samme sejl er betalt, som er Ole Jørgensen, Jens Jørgensens egen kvinde og hans søn. Den tønne tjære som er dom gået på, siger Jens Jørgensen at hun kostede fem slette daler, og derpå har bekommet en tønne byg for en rigsdaler og derpå restere igen fjorten mark. Den kvittering som vidnerne vidner om anlangende den tønne rug som og skal være betalt på samme tjære, beråber Ole Christoffersen sig på den at forskaffe til ting holdes igen.

** Jens Jørgensen på Askø havde kaldet Hans Jørgensen og Christoffer Hansen begge på Askø til deres sandheds vidnesbyrd at forklare eftersom det er vrangelig foregivet der vidnerne tilforn vidnede og derimod at svare kaldet salig Niels Pedersens kvinde Birgitte Hansdatter med sin lovværge, så og Ole Christoffersen. første ting.

** Peder Hansen på Askø havde kaldet Jens Jørgensen på Askø for hvis Peder Hansen har ham med rette til at tale.

(178-b)

Peder Hansens tiltale var til Jens Jørgensen på Askø for halvfjerde mark penge, som Peder Hansen leverede til fornævnte Jens Jørgensen, som han skulle levere til amtskriveren i fornævnte Peder Hansens landgilde, som han ikke kan benægte. Peder Hansen for retten tilbød sig for retten, at dersom Jens Jørgensen for retten ville ved sin højeste ed benægte, at han ikke samme penge har bekommet, så vil Peder Hansen efterlade samme penge formedelst store pengespild i denne besværlige tid. Jens Jørgensen ikke ville derpå sværge, men benægtede, at han ikke samme penge har bekommet. Ydermere beråber Peder Hansen sig på vidnesbyrd at føre i den sag, som var første ting.

1679 27/6.

** Jens Jørgensen på Askø havde hid

(179-a)

i retten kaldet Jens Jørgensens hustru Karen Hansdatter med sin lovværge og fornævnte Jens Jørgensens søn Jørgen Jensen til deres sandhed at vidne. Jens Jørgensens 2. ting til sine vidnesbyrd og dem der imod at svare.

1679 18/7.

** Jens Jørgensen 3. ting til sine vidnesbyrd og dem derimod at svare, og havde kaldet Jens Jørgensens kvinde med sin lovværge og Ole Christoffersen og salig Niels Pedersens kvinde Birgitte Hansdatter med sin lovværge begge på Askø der imod at svare. For retten blev læst Jens Jørgensens krav seddel på hvis, som salig Niels Pedersen foged ham skyldig var på kongeligt stemplet pair for 2 sk. dateret Askø den 5. juli 1679 under Jens Jørgensens eget bomærke, hvilket ord fra ord i dommen skal vorde

(179-b)

indført. Hvorefter Jens Jørgensen var dom begærende. Hvorimod otte dlr. 10 stykker ind holdt træ, svarede Ole Christoffersen imod, at han deraf havde ikkun bekommet 3 stykker, som han kan erindre, men Jens Jørgensen ved si højeste ed bekræftede at det var 10 stykker, de 28 af båds borde vedgår Ole Christoffersen at have bekommet, der foruden 4 stykker båds borde, som han og vedstod at have bekommet.

Nok fordrede Jens Jørgensen for et halvt års husleje 4 sldl., hvorpå alt forskrevne sit krav Jens Jørgensen kendes at have bekommet 3 dlr. 2 mark 15 sk. Her imod svarede Ole Christoffersen at af de poster, som han heri vedgik, derfor vil han ingen dom have over sig men han vil lide en mand, som kan tilsætte ham fyldest ved derfor til betaling, hvis det øvrige sig belanger, som fordres, tror han dommeren så vel, at han ikke dømmer ham til at betale med mindre for ham andre begives rigtigt brev og segl eller levende røst og vidnesbyrd. Birkefogden foreholdt begge parter, om der var nogen af dem, som ville have tingsvidne efter hvis ord som herom er passeret. Jens Jørgensen var tingsvidne begærende og Ole Christoffersen en genpart. Fogden Jens Nielsen tog sig denne sag op i 3 uger og hvad parterne

(180-a)
har at fremlægge i den sag, det at fremlægge til i dag otte dage.

** Peder Hansens havde i retten kaldet Jens Jørgensen på Askø for hvis, han har ham med rette til at tale, Peder Hansens tiltale var til Jens Jørgensen for 9½ mark som Peder Hansen fik Jens Jørgensen at levere til amtskriveren hans Rosenfeldt på Nykøbing slot i Peder Hansens landgilde. Peder Hansen for retten gjorde sin højeste ed, at han havde givet Jens Jørgensen samme 9½ mark penge, og var af Jens Jørgensen begærende, at han derimod ville ved sin ed aflægge, at han samme penge ikke havde bekommet, så vil Peder Hansen ej heller samme penge videre fordre. Fogden Jens Nielsen foreholdt Jens Jørgensen, at han ville ved sin ed aflægge at han ikke samme 9½ mark penge af Peder Hansen havde bekommet, på det at al vidtløftighed dermed kan forkømmes, og det ved fuldkommen ed uden nogen omstændigheder. Jens Jørgensen bad sig Gud til hjælp på, at Peder Hansen ikke havde leveret ham samme penge at levere med mindre end de er leverede på deres sted. Peder Hansens første ting

(180-b)
1679 25/7.

** Jens Jørgensen på Askø for retten fremlagde et tingsvidne af Askø birketing udstedt den 18. juli 1679 tillige med forrige omrørte kravs seddel. Birkefogden foreholdt Jens Jørgensen og Ole Christoffersen om de havde videre at fremlægge end det som var fremlagt, hvortil de svarede nej ikke denne gang. Ydermere foreholdt han dem, om de ville forenes på det at vidtløftighed kunne forkømmes. Jens Jørgensen var dom begærende.

** Hans Jørgensen på Askø for retten fremkom at forklare sit vidnesbyrd anlangende de kirke penge, som salig Niels Pedersen foged på sine egne og Jens Jørgensens vegne havde til dom hos Peder Nielsen på Askø af draget, som var på Jens Jørgensens part af salig fogden var foreholdt Christoffer Hansen det ene vidnesbyrd, men Christoffer Hansen svarede, at han ved ganske intet videre i den sag

(181-a)
som tingsvidne er udstedt om og det vedstår han. Ole Christoffersen svarede, at han ikke tror at dommeren steder nogen vidnesbyrd på sin udstedte dom uden ved det, som tilforn er vidnet om, hvorefter var Ole Christoffersen tingsvidne begærende, men fogden steder ingen tagne tingsvidner førend de erlægges deres halve penge så vidt med rette tilkommer, eller domme efter denne dag.

** Peder Hansen 2. ting til Jens Jørgensen.

** Claus Hansen af Blans havde hid i retten kaldet Ole Christoffersen og salig Niels Pedersens

kvinde Birgitte Hansdatter på Askø med sin lovværge for hvis, han har dem med rette til at tale. For retten blev læst Claus Hansens seddel dateret den 9. juli 1679 på kongeligt stemplet papir under Claus Hansens hånd, hvorefter han var dom begærende. Dens indhold var om 9 dlr 1 mark 10 sk. hvilket ord fra ord skal indføres i dommen. Claus Hansen for retten tilspurgte Ole Christoffersen om han kan benægte, at Claus Hansen jo har tjent salig Niels Pedersen forrige foged på Askø så og arbejdet eftersom hans kravs seddel ommelder. Ole Christoffersen svarede at han ved

(181-b)

intet at Claus Hansen har tjent salig Niels Pedersen uden det, som han har bekommet betaling derfor. Claus Hansen sagde at Ole Christoffersen det skulle bevise, at han derfor har bekommet betaling. Fogden foreholdt begge parter om de ville forenes, og om de havde videre vidner i denne sag eller vidner at føre. Så tog han fogden sig denne sag op til dom til i dag fjorten dage. Ole Christoffersen svarede at hvis han agter at føre i den sag, det vil han føre inden dommen går.

1679 22/8.

** Jens Jørgensen på Askø

(182-a)

havde kaldet Ole Jørgensen og Jens Jørgensens kvinde begge på Askø til deres sandhed at vidne og salig Niels Pedersens kvinde Birgitte Hansdatter med sin lovværge derimod at svare. Ole Jørgensen fremstod for retten og vidnede, at det var ham udi Guds sandhed vitterligt at fogden salig Niels Pedersen lånte 2 daler af Jens Jørgensen på Askø, men om Jens Jørgensen har bekommet samme daler igen eller betaling derfor, det ved han ikke. Dette sit vidne bekræftede han ved ed sandfærdigt at være, som er henved en 16 år siden han samme daler bekom. Jens Jørgensens kvinde Karen Hansdatter fremstod for retten og vidnede ord fra ord som Ole Jørgensen for hende vidnet har og det i lige svoren ed. Fogden Jens Nielsen foreholdt Jens Jørgensen om han ville lide mænd, som kunne til vurdere ham fyldest til betaling for hvis som Ole Christoffersen udi de fordrede poster har vedgået, og erbød sig at lide mænd til at vurdere Jens Jørgensen fyldest værd til betaling, men Jens Jørgensen er dom begærende, hvilket dommere ikke vidste at kunne ham nægte. Hvad den sag belanger imellem

(182-b)

Jens Jørgensen og Ole Christoffersen på Askø, da har Jens Jørgensen fremlagt tingsvidne udstedt af Askø birketing den 18. juli 1679, hvori befindes efter Ole Christoffersens bekendelse og tingsvidnets lydelse Ole Christoffersen at være skyldig til Jens Jørgensen. Hvad sig de 7 stykker træ sig belanger som Ole Christoffersen tillige med de andre 3 stykker har bekommet, hvorpå Jens Jørgensen for retten ved sin Ed har aflagt, men Ole Christoffersen har det ikke ved sin ed kunnet værges og benægte efterdi det er ikke over 3 mark værd efter recessen da Ole Christoffersen at betale det samme stykker tillige med det andet efter tingsvidnets bemelding, da er han Ole Christoffersen tilfundet det at betale inden femten dage eller der for at lide nam. Hvad det sig belanger de 7 daler kirke penge som Jens Jørgensen er dom begærende på, da eftersom birkefogden Jens Nielsen en gang derpå har dømt, da dersom Jens Jørgensen ikke vil nøjes med samme dom, da er det af dommeren henvist

(183-a)

til sin overdommer. Jens Jørgensen var dommen begærende beskrevet.

** Hvad sig den sag belanger imellem Claus Hansen og Ole Christoffersen, da eftersom Ole Christoffersen beråber sig på regnskab imod Claus Hansens krav da tildømmes begge parter til regnskab til ting holdes igen eller til i dag otte dage, da dersom de ikke kan enes da ret ske på

begge parter.

** Peder Hansens 3. ting til Jens Jørgensen.

1679 29/8.

** Claus Hansen af Blans var dom begærende imellem sig og Ole Christoffersen og salig Niels Pedersens kvinde Birgitte Hansdatter på Askø efter den kravs seddel, som af Claus Hansen for retten er fremlagt, hvorpå sidst forleden ting dag var dem imellem part dom til regnskab. Ole Christoffersen på sine egne og kone moders
(183-b)

vegne svarede eftersom hendes værge til at svare i denne sag at de kendes Claus Hansen intet at være skyldig for hvis, hans tiltale til dem er, men Ole Christoffersen formener sig at Claus Hansen ikke med rette kan påføre dem nogen proces for noget krav med mindre han Claus Hansen det ved lovligt vidnesbyrd kan sig til bevise. Claus Hansen for retten bekender at han for det forgangne år havde bekommen sin betaling for det han hjalp salig Jens Pedersen at høste undtagen en opmålt skæppe rug, det bekræftede Claus Hansen ved sin højeste ed at de var ham skyldig, som beløber til sammen 2½ mark, hvilke Ole Christoffersen ikke ved sin ed på sine egne og sin husmoders vegne kunne benægte, hvorfor han derfor er tilfundet at betale inden 15 dage. Nok fordrede Claus Hansen efter en kravs seddel foruden det 9 sldl 1 mark, som skal være 5 daler på tjenesteløn og andre arbejdsdages løn, som Claus Hansen foregiver for retten at skal være henved en 5 eller 6

(184-a)

år siden. Da formelder kravs sedlen derom, at det skal være fordret på skifte efter den salig mand Niels Pedersen, da er det ham blevet af arvingerne benægtet, og henvist til lov og ret, og nu Claus Hansen samme krav agter at søge ved lands lov. Da efterdi Claus Hansen ikke har brev eller segl eller levende røst, at han har gjort regnskab med den salig mand derom, derpå vil således kendt og dømt at salig Niels Pedersens arvinger for Claus Hansens tiltale i den post er frikendt, efter Claus Hansens kravs seddel undtagen de 2½ mark som Claus Hansen ved sin ed for retten har sig til svoret. Ole Christoffersen var dommen begærende beskrevet.

** Eftersom de i dag er Peder Hansen 4. ting til Jens Jørgensen eftersom han tiltaler ham for halvtredje mark penge som Peder Hansen skulle have leveret til Jens Jørgensen. Jens Jørgensen svarede, at han kendes Peder Hansen ingen penge at være skyldig

(184-b)

som Peder Hansen foregiver at have til Jens Jørgensen leveret, efter Peder Hansens tiltale til Jens Jørgensen og Jens Jørgensens gensvar derimod, da eftersom Peder Hansen for retten ved sin højeste ed har bekræftet, at han samme omtvistede halvtredje mark til Jens Jørgensen har leveret, da er Jens Jørgensen for retten foreholdt, at han der imod og ved sin ed enten skulle benægte eller vedgå, da har han bedet sig Gud til hjælp derpå, at han ikke samme penge af Peder Hansen har annammet, med mindre han dem igen på sit sted har leveret, da eftersom Peder Hansen er dom begærende over Jens Jørgensen, da eftersom ej af Peder Hansen for dommeren er fremlagt noget rigtighed, da er Jens Jørgensen for Peder Hansens tiltale frikendt, indtil det af Peder Hansen anderledes bevises at samme krav er rigtigt, så Jens Jørgensen kan derfor tildømmes at betale. Peder Hansen var dommen begærende beskrevet, Jens Jørgensen genpart

** Søren Nielsen af Fejø havde hid kaldet Christoffer Hansen,
(185-a)

salig Niels Jensens kvinde Anne Olsdatter med sin lovværge, Peder Hansen, Claus Nielsen alle på Askø for hvisk han har dem med rette til at tale. Søren Nielsens første ting til dem han har ladet kalde.

** Fogden Jens Nielsen igen foreholdt de fire mænd Niels Hansen, Peder Hansen, Peder Lauritsen, Ole Christoffersen dem igen påny syne alle ildsteder og brønde på Askø og flittigt indseende have til dem om de er fliet som var brøstfældige og det til i dag otte dage at afsige, som de agter at forsvare.

1679 7/11.

** Efter foregående kald og varsel er igen Søren Nielsen dom begærende på disse efterskrevne, nemlig Christoffer Hansen på Askø efter hans til mig udgivne bevis af dato den 6. juli 1679, som han skyldig er lydende på 10 dlr. 3 mark, hvorpå Søren Nielsen er dom (185-b)

begærende. For retten blev læste fornævnte Christoffer Hansens bevis med dato, som før er meldt. Fogden foreholdt Christoffer Hansen, om han havde sig noget over samme bevis at tilføje, hvortil han svarede nej. Birkefogden tildømte Christoffer Hansen at betale Søren Nielsen efter sin udgivne bevises bemelding inden femten dage eller derfor at lide nam.

** Claus Nielsen ibid. efter hans håndskrift af dato den 6. juli 79 som han skyldig er lydende på penge 20 sldl., samme brev for retten blev læst, hvorefter Søren Nielsen var dom begærende. Fogden Jens Nielsen tildømte Claus Nielsen at betale til Søren Nielsen, hvis som resterer på hans udgivne bevis og det inden 15 dage eller og derfor at lide nam.

** Peder Hansen efter hans håndskrift af dato den 6. juni 79, som han og i lige måde skyldig er til Søren Nielsen af Blans 58 dlr 2 mark, hvorpå Søren Nielsen var dom begærende. Samme håndskrift for retten blev læst og påskrevet. Fogden Jens Nielsen (186-a)

tildømte Peder Hansen på Askø at betale til Søren Nielsen efter sin udgivne bevises bemelding inden 15 dage eller og derfor at lide nam.

** Nok Søren Nielsen er dom begærende på salig Niels Jensens enke på Askø Anne Olsdatter efter en lodseddel af dato den 25. juni 79 for 10 dlr, som er indført i den salig mands ejendomsgård eftersom enken og hende søn bemægtiger sig samme gård den at bruge og besidde, og ej for samme 10 dlr. tilfredsstillere og betaler, i lige måde er dom begærende. Samme lodseddel for retten er blevet læst og påskrevet. Eftersom Søren Nielsen af Fejø tiltaler salig Niels Jensens efterleverske på Askø efter en lodseddels lydelse af dato som for er meldt, hvorefter forbemeldte Søren Nielsen er indført i salig Niels Jensens ejendomsgård for samme 10 dlr. Da eftersom samme den salig mands efterladte enke beboer og besidder den halve af samme gård og dertil pløjer og sår og dyrker jorden til samme gård, da tilfindes fornævnte enke Anne Olsdatter at betale til bemeldte Søren Nielsen inden (186-b)

femten dage eller og derfor at lide nam. Hvorefter Søren Nielsen forskrevne domme var begærende beskrevet.

** Fogden Jens Nielsen foreholder så mange, som her på landet har løse hunde, at de dem skal binde eller hugge, såfremt de ikke selv der til vil svare eftersom det tit og ofte her til tinget er afsagt.

** Fogden forholdt indbyggerne på Askø at forskaffe deres skattekorntillige med skatterne så vidt der er forfaldet til Nykøbing amtstue med det allerførste så frem de ej selv der til vil svare,

1680 13/2.

** Ole Jørgensen i Østerby på Fejø
(187-a)

havde hid i retten kaldet Christoffer Hansen på Askø for hvis Ole Jørgensen har ham med rette til at tale. For retten blev læst Christoffer Hansens til Hans Jørgensen i Vesterby på Fejø udgivne obligation dateret Askø den 9. december 78 lydende på kapital 40 dlr. 1 mark 10 sk. med deraf rente fra dato til denne dag, efter hvilken obligation fornævnte Ole Jørgensen på salig Hans Jørgensens børns vegne var dom begærende, eftersom han er deres formynder. Ole Jørgensen foged tildømte Christoffer Hansen at betale til salig Hans Jørgensens arvinger eller deres formynder efter sin udgivne bevis bemelding kapital og rente efter recessen og det inden femten dage eller og derfor at lide nam.

Videre var Ole Jørgensen på salig Hans Jørgensens børns vegne begærendes af dommeren at Christoffer Hansen ikke at pantsætte sin gård og grund, så vidt der tilhører og ikke at pantsætte sit gods og formue til nogen mand, hvor det findes kan førend Ole Jørgensen på de umyndiges vegne bekommer sin betaling

(187-b)

efter fornævnte obligations indhold. Ole Jørgensen var dom begærende beskrevet. Imod Ole Jørgensens tiltale til dommeren Ole Jørgensen da er dette Ole Jørgensens svar at Ole Jørgensen på kapitalen har bekommet en evindelig dom og ved ham intet videre at svare i den sag, Hvorefter var Ole Jørgensen tingsvidne begærende. Eftersom Christoffer Hansen på Askø har afbetalt Jørgen Olesen Gård i Vesterby på Fejø, hvis han var ham skyldig så alt deres regnskab var borte til denne dag når Christoffer Hansen bekommer af Jørgen Olesen en skæppe ærter. Alt det andet er betalt med Christoffer Hansens mellem ager på Lilleø Var Ole Jørgensen tingsvidne begærende.

1680 27/2.

(188-a)

Forstandig mand Ole Jørgensen birkefoged sst.

** På velvise borgmester Henrik Kradebols vegne i Saksøbing havde kaldsmænd ladet kalde disse efterskrevne Askø mænd, Peder Lauritsen, Ole Christoffersen, Claus Nielsen, Jens Jørgensen, Jens Nielsen og Christoffer Hansen alle på Askø for hvis, bemeldte borgmester Henrik Kradebol har dem med rette til at tale imod sag og dom. For retten blev læst Peder Lauritsens på Askø til borgmester Henrik Kradebol i Saksøbing udgivne pantebrev dateret Kragevig d. (24) februar 79 lydende på kapital 35 slette daler 3 mark, en skæppe hvide ærter, som Peder Lauritsen lovede at betale til Skt. Mikkelsdag efter dato og til des bedre forsikring har Peder Lauritsen

(188-b)

pantsat til bemeldte borgmester sin halve ejendoms bondegård på Askø og da ikke at sælge eller pantsætte eller afhænde før bemeldte borgmester henrik Kradebol den første med den sidste skilling den sidste med den første ganske bliver afbetalt.

** For retten blev læst Ole Christoffersen på Askø til borgmester Henrik Kradebol udgivne

pantebrev dateret Kragevig den 24. februar 79 lydende på kapital 48 sldl. 2 mark tillige med 14 skæpper hvide ærter. Forsikret i fornævnte Ole Christoffersens halve gård.

** Blev læst Claus Nielsens på Askø til borgmester Henrik Kradepol udgivne pantebrev (189-a)

dateret Kragevig den 24. februar 79 lydende på kapital 35 slette daler 10 skæpper gode hvide ærter med pant forsikret i den halve part af sin ejendoms bondegård på Askø.

** Nok blev læst Jens Jørgensens på Askø til borgmester Henrik Kradepol i Saksøbing udgivet pantebrev dateret Kragevig den 24. februar 79 lydende på kapital 39 sldl. og en skæppe ærter, hvorfor Jens Jørgensen har lovet at betale til Skt. Mikkelsdag førstkomende til bemeldte borgmester Henrik Kradepol. uden skade og skadesløs i alle måder og til des bedre forsikring har Jens Jørgensen pantsat til fornævnte borgmester Henrik Kradepol sin ejendoms bondegård, som han iboer på fornævnte Askø, og den ikke at pantsætte, sælge eller afhænde til nogen andre før borgmester Henrik

(189-b)

Kradepol den sidste skilling med den første til den første med den sidste bliver ganske afbetalt.

** Nok blev læst Jens Nielsens på Askø til borgmester Henrik Kradepol i Saksøbing udgivet pantebrev dateret Kragevig den 29. februar 79 lydende på kapital 59 sldl. 2 mark og 4 skæpper ærter, som Jens Nielsen lovede at betale til Skt. Mikkelsdag førstkomende til bemeldte borgmester eller hans arvinger, med pant i sin ejendoms bondegård på Askø.

** Blev læst Christoffer Hansens på Askø til Borgmester Henrik Kradepol i Saksøbing udgivne pantebrev dateret den 24. februar 79

(190-a)

lydende på kapital 61 sldl 2 mark tillige 5 skæpper gode hvide ærter, hvilke han lover til Skt Mikkelsdag at betale. Til des bedre forsikring for forskrevne sum penge har Christoffer Hansen pantsat sin hele ejendoms bondegård, som han iboer på Askø.

Herefter var Jens Nielsen på Askø på bemeldte borgmester Henrik Kradepols vegne efter fornævnte udgivne pantebrevs indhold tingsvidne begærende. Blev ham og stedt.

1680 1/10.

** For retten blev læst

(190-b)

ærlig og velfornemme mand Simon Henriksen af Bandholm, hvis hans missive til birkefogden Ole Jørgensen på Askø med venlig begæring, at han ville stede ham ting indført over disse efterskrevne på Askø som følger, Jørgen Nielsen af Bandholm på Simon Henriksens vegne havde kaldet disse efterskrevne på Askø som følger, Jens Nielsen Kåre, Claus Nielsen, Christoffer Hansen, salig Niels Jensens enke Anne Olsdatter, Ole Christoffersen alle på Askø for hvis de enhver af de ham skyldig er. Første ting til dem

1680 15/10.

** Eftersom det er i dag Simon Henriksens 2. ting over dem som han har under dele, da er hans sagelse og tiltale til Claus Nielsen på Askø efter derpå gjorte

(191-a)

rigtig regnskab den 26 maj senest afvigte for 5 sldl 1 mark, nok siden den tid Claus Nielsen af Simon Henriksen bekommet varer for 5 dlr 1 mark 13 sk., hvorpå han er dom begærende. Fogden Ole Jørgensen tildømte Claus Nielsen på Askø at betale til Simon Henriksen i Bandholm inden 15 dage eller derfor at lid nam.

** I lige måde er Simon Henriksens sagelse og tiltale til Christoffer Hansen efter seneste afregning ham skyldig at være 10 sldl. hvorpå han er over Christoffer Hansen dom begærende. Christoffer Hansen blev tildømt at betale til Simon Henriksen inden 15 dage eller derfor at lide nam.

** I lige måde er Simon Henriksen af Bandholm hans sagelse til Ole Christoffersen på Askø efter derom Ole Christoffersens udgivne bevises bemelding 7 dlr. 2 mark. Nok for en slibesten 3 mark, hvorpå han var over Ole Christoffersen dom begærende. Ole Christoffersen blev tildømt at betale til Simon Henriksen inden 15 dage eller lide nam.

(191-b)

** Dom begæres efter indførte og afhjemlede kald og varsel er Simon Henriksen af Bandholm hans tiltale til Jens Nielsen Kåre på Askø på Simon Henriksens svogerske Maren salig borgmester Jacob Jensens vegne i Maribo for resterende kapital 18 sldl. 1 mark 8 sk., han efter udgivne bevis til salig Laurits Jensen på afgangne salig Peder Rolds børns vegne af dato den 6. april 1663 skyldig er, beløber nu kapital og rentes rente udi 16½ år penge 45 daler 12 sk., hvilken gæld min svogerske er berettiget til, vil derfor hermed for birkefogden have sat i rette om ikke bemeldte Jens Nielsen Kåre pligtig er omrørte 45 sldl. 12 sk. at betale eller derfor at lide nam., hvorpå dom begæres. Actum Bandholm den 15. oktober 1680. Simon Henriksen hans egen hånd. Eftersom Jens Nielsen lå på sin sotteseng, da var dette i to mænds påhør, hans svar herimod at han beråber sig at have regnskab derimod med kvitteringer, så når han kommer til sin helbred igen vil han vel komme til rette derom med Simon

(192-a)

Henriksen, Jens Nielsen på Askø blev tildømt at gøre regnskab med Simon Henriksen af Bandholm for hvis, han efter Simon Henriksens tiltale befindes efter sin udgivne bevises bemelding at være skyldig blevet til salig borgmester Jacob Jensens af Maribo hans efterleverske på salig Peder Rolds børns vegne og det inden ting holdes igen.

** På borgmester Henrik Kradepols vegne af Saksjøbing var kaldet imod sag og dom disse efterskrevne. Peder Lauritsen, Ole Christoffersen, Claus Nielsen, Jens Jørgensen, Jens Nielsen Kåre, Christoffer Hansen og unge Jens Nielsens selv for hvis, han har dem med rette til at tale. Hans første ting.

** På Hillebrandt Henriksens vegne af Saksjøbing var kaldet at svare imod sag og dom hans sagelse er til Claus Nielsen for 10 dlr. 2 mark 9 sk. med deraf 6 års forfalden rente og er dom begærende. I lige måde er hans sagelse og tiltale til Christoffer Hansen på Askø for 5 dlr 14 sk.

(192-b)

med deraf 6 års r forfalden rente, hvorpå han er dom begærende. Christoffer Hansen beråber sig på regnskab imod Hillebrandt Henriksen, og Claus Nielsen var ikke til stede, men af landet og ikke kunne svare, derfor første ting.

** Niels Jørgensen i Vesterby på Fejø havde hid i retten kaldet Christoffer Hansen af Askø for

hvis, han har ham med rette til at tale på Christoffer Hansens børns vegne såvel som på sine egne vegne. Hans Første ting, Niels Jørgensen var tingsvidne begærende efter det løfte og samtykke som birkefogden havde gjort fornævnte Niels Jørgensen og de andre 2 mænd der på Fejø angående den rugsæd han til dem afhenter.

1680 29/10.

** På Simon Henriksens vegne af Bandholm fremstod
(193-a)

Hans Rasmussen på Askø og havde kaldet Jens Nielsen Kåre på Askø til i dag at svare imod sag og dom. Birkefogden Ole Jørgensen for retten fremæskede Jens Nielsen Kåre om han havde nogle kvitteringer eller breve, hvormed han kunne befri sig for Simon Henriksens sagelse og tiltale, at han da dem nu ville fremlægge. Efter indførte og afhjemlede kald og varsel er på min svogerske Maren salig borgmester Jacob Jensens vegne udi Maribo min tiltale og beskyldning til Jens Nielsen Kåre bomand på Askø efter bevis til salig Laurits Hansen på afgangne Peder Rolds børns vegne af dato den 9. april 1663, hvilken gæld omrørte min svogerske er berettiget til, vil derfor hermed for nu have sat i rette om ikke bemeldte Jens Nielsen Kåre pligtig er omrørte 45 sldl. 12 sk til min svogerske inden 15 dage at betale eller derfor at lide nam. Hvorpå dom begæres.

(193-b)

Imod Simon Henriksens sagelse og tiltale svarede Jens Nielsen at den ny håndskrift er udgivet efter den gamle, som lyder om samme gæld, da er der talt i ny håndskrift om kvitteringer som er udgivne på 32 dlr at være betalt før den ny håndskrift er oprettet, demed Jens Nielsen intet at være Simon Henriksen skyldig på samme fordring, når Simon Henriksen og han kommer til regnskab med hver andre, uden det som lidet er og han har ej videre i den sag at fremlægge end det, som han har svaret. Birkefogden tog sig denne sag til doms til i dag 6 uger.

** Niels Jørgensen 2. ting til Christoffer Hansen.

** Borgmester Kradepol af Sakskøbing 2. ting til dem, som han har under dele.

1680 19/11.

** Eftersom parterne blev forenede, blev der ej videre forrettet.

1680 3/12.

(194-a)

** Efter Simon Henriksens sagelse og tiltale til Jens Nielsen Kåre på sin svogerske Maren salig borgmesters vegne af Maribo for retten tillige med Jens Niensens udgivne bevis dateret den 9. april 1663 er fremlagt og derpå var dom begærende, og eftersom Jens Nielsen for retten intet har fremlagt, hvorved jeg ham kunne vide at fri at kende, men efter denne sags beskaffenhed vidste ej heri ej rettere at kende og dømme end tilfinde Jens Nielsen at betale resterende kapital på sin udgivne bevis og inden 15 dage at tilfredsstille eller at lide nam.

1681 1/7.

** For retten blev
(194-b)

læst og forkyndt den nådigste kongelige forordning om kommersiernes og navigationens befording, så og veksel retten dateret København den 16. april 1691.

** Samme tid er og forkyndt den nådigste kongelige forordning om jagten i Danmark af dato København 19. februar 1681.

** Hans Pedersen Smed i Vesterby på Fejø havde kaldet Claus Nielsen på Askø imod sag og dom og for hvis, han har dem med rette til at tale. Claus Nielsen er tildømt at betale til Hans Pedersen Smed i Vesterby på Fejø efter sin obligation, som for retten er blevet læst og påskrevet af dato den 9 december 1678. Den indhold er på 13 dlr. og det inden 15 dage eller og derfor at lide nam. Og hvis Claus Niensens udsatte pant sig belanger, det ham på dommen at godtgøres. Hans Pedersen var dommen begærende beskrevet.

** Fornævnte kaldsmænd

(195-a)

på Ole Madsens vegne i Vesterby på Fejø har kaldet at svare Jens Nielsen på Askø imod sag og dom og for hvis, han har ham med rette til at tale. For retten blev læst Jens Niensens udgivne bevis af dato Askø den 13. februar 1680 under Jens Niensens bomærke. Dens indhold er 20 sldl 12 sk. Jens Nielsen på Askø blev tildømt at betale til fuldmægtigen Ole Madsen i Vesterby på Fejø efter sin udgivne bevises bemelding inden 15 dage eller og derfor at lide nam. Ole Madsen var dommen begærende beskrevet.

1681 30/9.

** Rasmus Jensen af Sønderby på Femø havde kaldet Niels Rasmussen på Askø at svare imod sag og dom og for hvis han har ham med rette til at tale. For retten

(195-b)

blev læst bemeldte Rasmus Jensens af Femø børns brev efter hvilket den 26. juni på skifte efter salig Niels Jensen på fornævnte Askø, hvorefter han er gjort indførsel i salig Niels Jensens ejendomsgård på fornævnte Askø for tyve slette daler 2 mark 2 sk., hvorefter Rasmus Jensen var dom begærende. Niels Rasmussen blev tilfundet at betale til bemeldte Rasmus Jensen på Femø efter fornævnte sin fordring på skifte efter salig Niels Jensen inden femten dage eller og derfor at lide nam. Rasmus Jensen var dommen begærende beskrevet.

** Niels Rasmussen for retten lovbød sin halve gård til den næste slægt, om de den ville løse for sølv og penge, da skulle de den være næst for nogen anden.

1681 11/11.

** Jens Mogensen af Blans

(196-a)

havde på Jens Markvarsens vegne kaldet Claus Nielsen, Jens Jørgensen, og på Laurits Svendsens vegne af Blans Niels Rasmussen på bemeldte Askø mod sag og dom og for hvis han har dem med rette til at tale. Jens Markvarsen for retten fremkom tilspurgte Jens Jørgensen på Askø, om han ikke ham er skyldig 2 sldl dito for han og hans søn har fortjent heste leje fra båd og til båd aften og morgen såvel som til Maribo i den tid der han var overstået af han kongelige majestæts tolder for Bandholm havn. Jens Jørgensen selv bekender at han var Jens Markvarsen foromrørte 2 daler skyldig.

** Jens Markvarsen var dom begærende over Claus Nielsen for et pund sædebyg 7½ sldl. Niels Rasmussen for 2 sldl. med 3 års forfalden rente. Claus Nielsen blev tilfundet at betale inden femten dage eller og da derfor at lide nam, dommen beskrevet.
(196-b)

** Jens Rasmussen førte ting til Jens Jørgensen.

** I lige måde første ting til Niels Rasmussen på Laurits Svendsens vegne.

1682 10/2.

** Jens Nielsen Kåre havde med 2 kaldsmænd på Johanne Rasmusdatters vegne kaldet Laurits Olesen på Askø for hvis, som hendes lovværge Jens Nielsen Kåre på hendes vegne kan have ham med rette til at tale. Jens Nielsens tiltale var til Laurits Olesen om han ville give Johanne Rasmusdatter et fuldkomment afkald for hvis arvepart, som hans kvinde
(197-a)

Anne Hansdatter arvelig kunne lodde og tilfaldet efter hendes salig far Hans Jørgensen Skrædder. Laurits Olesen fremstod for retten og gav Johanne Rasmusdatter et fuldkommen afkald for sig sin hustru og alle deres arvinger fødte og ufødte for al den arvepart, som hans hustru Anne Hansdatter kunne loddet og tilfaldet efter hendes salig fader Hans Jørgensen Skrædder og takket hende for god betaling. Jens Nielsen var tingsvidne begærende.

** Ole Christoffersen på Askø havde kaldet Peder Lauritsen på Askø for hvis, han har ham med rette til at tale. Ole Christoffersen begærendes at gøre regnskab med Peder Lauritsen om han havde noget regnskab med ham at føre. Ole Christoffersen var dom begærende over ham. Peder Lauritsen blev tilfundet at betale Ole Christoffersen
(197-b)

hvis, der resterer på Peder Lauritsens bevis med sin forfalden Rente og det inden 15 dage eller og derfor at lide nam. Ole Christoffersen var dommen begærende beskrevet.

** Karen Jensdatter Skomagere på Askø fremstod for retten og var af birkefogden Ole Jørgensen begærende, at han ville være hende værge og forsvar eftersom hun var en fattig enke og vild fremmed for alle der på landet, hvortil Ole Jørgensen svarede ja, at han det ville gøre så vidt retten kunne medføre, og var han her efter tingsvidne begærende.

** Der lyses for Laurits Madsens for hans dele af Blans.

1682 11/8.

(198-a)

** Velvise borgmester Henrik Kradepol af Saksøbing sit visse bud Hans Jørgensen på Askø havde kaldet disse efterskrevne på Askø med 8 og 14 dages kald og varsel imod sag og dom for hvis, han har dem med rette til og tale, som følger. Unge Jens Nielsen, Peder Lauritsen, Ole Christoffersen, Claus Nielsen, Jens Jørgensen, Jens Nielsen Kåre, Christoffer Hansen, første ting til dem.

** For retten udmeldte birkefogden Ole Jørgensen disse efterskrevne 4 mænd Claus Nielsen, Jens Jørgensen, Jens Nielsen Kåre og Christoffer Hansen til syne og besigtige alle ildsteder og brønde på Askø, om derpå nogen brøstfældighed skulle findes og det igen til tinge at afsige,

som de agter at forvare.

(198-b)

1682 1/9.

** De fire mænd Claus Nielsen, Jens Jørgensen, Jens Nielsen Kåre og Christoffer Hansen, som sidst forleden den 11. august på tinget var udmeldt at syne og besigtige alle ildsteder og brønde der på Askø. De fremkom i dag for retten og gjorde derom deres afsigt, som følger. Hans Rasmussens brønd brøstfældig, Hans Jørgensens vesterste skorsten brøstfældig, unge Jens Nielsens brønd brøstfældig, Niels Hansens brønd ganske øde, Peder Hansens brønd og kølle brøstfældig, Peder Lauritsens brøstfældig, Claus Nielsens brønd

(199-a)

brøstfældig, Hans Jørgensen Kåres skorsten brøstfældig og Johannes, Jens Jørgensens Kølle brøstfældig, Jens Nielsen Kåres brønd brøstfældig Christoffer Hansens brønd brøstfældig og hans bageovn ganske og køllen ligeså. Disse forskrevne blev af birkefogden forelagt at gøre færdige i dag fjorten dage, såfremt da ikke forårsages at slå dem ned.

** Borgmester Henrik Kradebol 2. ting til dem som han har under dele.

1682 24/11.

** Simon Henriksen af Bandholm ved sin fuldmægtig Laurits Prammand af Bandholm

(199-b)

havde kaldet disse efterskrevne, Claus Nielsen, Ole Christoffersen, Jens Nielsen Kåre og Christoffer Hansen på Askø imod sag og dom for hvis, han har dem med rette til at tale. Simon Henriksen første ting

** Birkefogden udnævnte disse efterskrevne 2 mænd Jens Nielsen Kåre og Niels Hansen på Askø til i dag otte dage at vurdere de 2 kakkellovne, som ham af Ole Christoffersen og Christoffer Hansen på Askø er pantsat borgmester Henrik Kradebol. 3 ting til dem, som han har under dele.

** Christoffer Hansen på Askø havde kaldet Claus Nielsen og unge Jens Nielsen imod sag og dom og for hvis, han har dem med rette til at tale.

1682 8/12.

(200-a)

Christoffer Hansen for retten saggav Jens Nielsen Kåre på Askø eftersom lodseddelen dateret skiftestedet på Fejø efter Peder Olesen i Vesterby på Fejø hans salig hustru Maren Nielsdatter anno 1681 den 22. oktober under skifteforvalterens samme steds Christen Jensens egen hånd, kapital 3 sldl. 2 mark 12 sk. med deraf et års rente 14 sk. Nok der foruden den 7. november samme år betalte Christoffer Hansen på Askø på bemeldte Jens Nielsens vegne til velbårne Johan Krog (ved Læsø) en mark danske, som Jens Nielsen havde taget på hånden på byg, som er med Christen Jensens Smeds og Peder Olesens på Fejø at bevise. Nok for halvanden skæppe og en halv fjerding ærter, som Christoffer Hansens har lånt fornævnte Jens Nielsen, som af 2 mænd Hans Rasmussen og Niels Hansen på tinget er anslaget for penge skæppen 24 sk. er 2 mark 7 sk., hvorpå Christoffer Hansen på Askø var dom begærende. Jens Nielsen blev tilfundet at betale til Christoffer Hansen på Askø, hvis som han resterer på den udgivne

lodseddels indhold med pågående rente og lånte ærter inden 15 dage eller og da derfor at lide nam. Christoffer Hansen var dommen begærende beskrevet.

** Christoffer 2. ting til Claus Nielsen på Askø.

** Der lyses for Simon Henriksens af Bandholm hans dele.

1682 15/12.

(200-b)

** Christen Jensen Smed, sognefoged på Fejø havde kaldet disse efterskrevne, Jens Jørgensen imod sag og dom for hvis, Jens Jørgensen var Christen Jensen skyldig nemlig 6 dlr. 1 mark. Jens Jørgensen er tildømt at betale inden 15 dage. Jens Jørgensen for retten fremstod og tilsagde Christen Jensen Smed ,at han straks vil klare hvis han kunne med løsøre, hvis som resterer, gjorde ham udlæg i rugsød.

** Samme kaldsmænd havde på bemeldte Christen Jensens vegne kaldet Ole Christoffersen og saggav ham for 7 dlr. 1 mark 13 sk. et år rente efter bevis dateret Fejø den 13. oktober 77, hvorpå han var dom begærende.

(201-a)

I lige måde blev Ole Christoffersen på Askø tilfundet at betale Christen Jensens inden 15 dage eller da derfor at lide nam.

Ole Christoffersen fremstod for retten og gjorde Christen Jensen udlæg med rugsød.

** Peder Lauritsen på Askø var i lige måder kaldet til i dag på Christen Jensens vegne og havde tiltalt ham for 8 dlr 10 sk. og det efter en obligation dateret Fejø den 24. april 80, hvorefter han var dom begærende. Peder Lauritsen blev tilfundet at betale inden 15 dage både kapital og rente.

Peder Lauritsen fremstod for retten og tilsagde Christen Jensen sin betaling med rugsød.

** Samme kaldsmænd havde på Christen Jensens vegne kaldet unge Jens Nielsen på Askø for 6 dlr 11 sk. et års rente, hvorpå han var dom begærende. Unge Jens Nielsen blev tilfundet at betale til Christen Jensen inden 15 dage både kapital og rente

(201-b)

Unge Jens Nielsen for retten fremstod og tilsagde Christen Jensen sin betaling med rugsød.

** Samme kaldsmænd havde for Christen Jensen på Hans Rosenfeldts vegne i Nykøbing for hvis, han har dem at tiltale efter deres udgivne obligation dateret Nykøbing den 9. april 82, nemlig Jens Nielsen Kåre. De tre mænd blev tilfundet efter deres obligations indhold inden 15 dage og da derfor at lide nam. Christen Jensen var dommen begærende beskrevet.

** Samme kaldsmænd

(202-a)

havde [kaldet] på Christen Christensen Badikes vegne i Østerby på Fejø for hvis, han med given fuldmagt dateret Fejø den 28. november 82 under Jens Mogensens af Nykøbing hans hånd, som han af bemeldte Jens Mogensen er med givet, hvorefter bemeldte Jens Mogensens vegne tiltaler unge Jens Nielsen på Askø for 4 sldl. 1 mark 12 sk. som er både for kapital og rente og omkostning til fuldmagt. Unge Jens Nielsen svarede herimod, at han kendes Jens Mogensen intet videre at være skyldig på Niels Lunds vegne end 7½ mark med 2 års rente, der

foruden for de 3 skæpper en dlr 4 sk., og ej videre ved Jens Nielsen at være Jens Mogensen skyldig. På Jens Mogensens vegne var dom begærendes efter sin fuldmagts formelding. Da tilfindes Jens Nielsen på Askø at betale til Jens Mogensen eller hans fuldmægtig, hvis som Jens Nielsen selv for retten vedstår og bekender inden 15 dage eller da derfor at lide nam. Christen Christensen var dom begærende beskrevet.

** Niels Hansen i Nørreby på Femø
(202-b)

havde kaldet Claus Nielsen på Askø imod sag og dom og for hvis, han har ham med rette til at tale. For retten blev Niels Hansens givne lodseddell dateret Fejø den 31. august 79 under skifteforvalteren Christen Jensen Smeds i Vesterby på Fejø egen hånd, hvorefter Niels Hansen tiltaler Claus Nielsen på Askø for 7 dlr. 1 mark 4 sk. satte i rette og var dom begærende. Da tilfindes Claus Nielsen at betale til Niels Hansen på Femø efter lodseddellens indhold og det inden 15 dage eller og da derfor at lide nam. Niels Hansen var dommen begærende beskrevet.

1683 18/5.

Ole Christoffersen på Askø befindes at være forordnet udi dommer sted i denne sag.
(203-a)

** For retten er blevet læst hans kongelige majestæts befaling anlangende, at der af hver hel gård over al Lolland og Falster at skal gives årlig 4 sk. og af hver halv gård 2 sk. til landsdommeren sammesteds. Dateret København den 24. marts 83.

** For retten fremkom birkefogden Ole Jørgensen som tillige med Niels Hansen på Askø, de 2 kirkeværger sammesteds havde hid i retten kaldet Jens Nielsen Kåre og Christoffer Hansen på Askø forrige kirkeværger på Askø imod sag og dom for hvis, de har dem med rette, Ole Jørgensens og Niels Hansens sagelse og tiltale til Jens Nielsen og Christoffer Hansen på Askø for en del af kirkens, som udi deres tid er forfalden og ikke er blevet opkrævet, som i kirke regnskabsbogen indeholder

(203-b)

regnskab uden biskoppens og lensmandens hænder in summa 77 daler 2 mark 10 sk., som er beholden. sætter for den forordnede dommer Ole Christoffersen i rette og var dom begærende. Jens Nielsen og Christoffer Hansen beråber dem til regnskab herimod. Den forordnede dommer Ole Christoffersen tog sig denne sag op til dom i 6 uger.

1683 8/6.

** Den forordnede dommer Ole Christoffersen tildømte de forrige kirkeværger Jens Nielsen og Christoffer Hansen til at betale til de nuværende kirkeværger Ole Jørgensen og Niels Hansen, og betale dem den sum, som de forrige kirkeværger var skyldig, nemlig 77 dlr. 2 mark 10 sk. og det efter den, som findes af han velbyrdighed lensmandens så og under hans velbyrdighed biskoppens hænder

(204-a)

og det inden 15 dage at betale, eller og da derfor at lide nam. Ole Jørgensen og Niels Hansen var dommen begærende, og Jens Nielsen og Christoffer Hansen var begærendes en genpart.

** Birkefogden Ole Jørgensen for retten udmeldte disse efterskrevne 4 mænd, Hans Rasmussen, Hans Jørgensen, Unge Jens Nielsen, Niels Hansen at bese alle ildsteder og brønde på Askø hvis brøst og fejl derpå kan findes, og de det her til tinget igen at afsige, som de det

agter at forsvare og den inden 8 eller 14 dage at erfare.

** Unge Jens Nielsen på Askø fremstod for retten og hjemlede og tilstod Hans Jørgensen Kåre på Askø at være hans fulde og faste hjemmel på hans rugsæd, den første grøde der af med korn og foder at indhøste, og det for hver mands tiltale derimod lover Hans Jørgensen Kåre at indfri Jens Nielsens fordring som Christen Christensen på Fejø på Jens Mogensens vegne af Nykøbing har at fordrø. Her efter er Hans Jørgensen Kåre tingsvidne begærende.

1683 16/11.
(204-b)

** Niels Jensen af Blans havde hid kaldet disse efterskrevne på Askø, Claus Nielsen, Jens Nielsen Kåre, Christoffer Hansen for gældssag, og for hvis han har dem med rette til at tale. Niels Jensens tiltale er til Claus Nielsen på Askø efter Niels Jensens regnskabsbogs indhold under hans eget bomærke med flere deres underskrifter dateret den 2. oktober 82 kapital fem sldl. 4 sk. med et års forfalden rente, for hvilket antegnede krav Niels Jensen var dom begærende. Claus Nielsen blev tildømt at betale til Niels Jensen inden 15 dage eller og da derfor at lide nam.

Niels Jensens tiltale var til Jens Nielsen Køre efter hans regnskabsbogs indhold dateret den 2. december 82 under Jens Nielsens egen hånd penge 5 mark 15 sk. satte i rette og var dom begærende med et års

(205-a)
rente.

Niels Jensens tiltale til Christoffer Hansen på Askø efter hans regnskabsbogs indhold kapital 10 sldl 1 mark 14 sk. og 4 skæpper byg dateret den 4 december 81 med 2 års forfalden rente, satte i rette og var dom begærende. Christoffer Hansen blev tilfundet at betale til Niels Jensen inden 15 dage eller da derfor at lide nam. Niels Jensen var dommen begærende beskrevet.

** Jeppe Jørgensen af Kældernæs havde hid i retten kaldet disse efterskrevne på Askø, nemlig Claus Nielsen og Christoffer Hansen på Askø for gældssag og for hvis, han har dem med rette til at tale. For retten blev læst Jeppe Jørgensens bevis, som ham af Claus Nielsen og Christoffer Hansen på Askø er givet dateret Askø den 22. oktober 1676. Christoffer Hansens bevis lyder på kapital 4 dlr. 3 mark med 7 års forfalden rentes rente 1 rigsfort, som derpå er betalt er frataget. Sætter i rette og var dom begærende. For retten blev læst Claus Nielsens bevis dateret Askø

(205-b)

og lyder på kapital 3 slette daler med 7 års forfalden rente. Satte i rette og var dom begærende. Claus Nielsen og Christoffer Hansen blev tilfundet at betale til Jeppe Jørgensen efter deres håndskrifers indhold med sin forfalden rente og det inden 15 dage eller da derfor at lide nam. Jesper Jørgensen var dommen begærendes beskrevet.

** Jens Jørgensen på Askø havde hid i retten kaldet Hans Rasmussen og Jens Nielsen Kåre på Askø til deres sandhed at vidne og der imod at svare, var og givet kald Hans Jørgensen i Saltvig og svarede, at han var tilfreds at vidnerne aflagde i dag deres sandhed. Hans Rasmussen og Jens Nielsen på Askø vidnede for retten, at det var de udi Guds sandhed vitterligt at de 2 dlr. som Hans Jørgensen af Saltvig efter den lodseddel, som ham på skifte efter salig Jens Hansen Markvarsen af Blans er meddelt dateret den 30 juni 82, hvori Jens Jørgensen befindes at skulle være skyldig til fornævnte salig Jens Jensen 2 sldl. , at samme 2 dlr. er betalt med et får og en pude. Dette bekræftende fornævnte Hans Rasmussen og Jens

Nielsen med højeste helgens ed sandfærdigt at være, og var Hans Jørgensen af Saltvig her efter tingsvidne begærende, blev han og stedt.

Her slutter tingbogen med blanke sider.